

AREGGEL

Ára 24 fillér

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 32. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 1-20 líra, 2 francia frank, 10 lei

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTOZ
REGGELIG: JOZSEF 303-30, JOZSEF 310-16

VII. évfolyam

Budapest, 1928 október 8

43. szám

Vér nélkül zajlott le az osztrák polgárháboru fegyveres főpróbája

Hatvanötezer fascista és szocialista vonult föl a bécsujhelyi tüntetésre, de egymást nem is láthatták, mert a rendőrség és katonaság drótsővényekkel és spanyol-olvasokkal, ágyukkal és gépfegyverekkel áthatolhatatlan kordont teremtett a két ellenséges tábor között

A „Heimwehr“ délelőtt, a „Schutzbund“ délben vonult föl, semmiféle rendzavarás nem történt, Bécsujhely délután négykor újból csendes vidéki városka volt

Elhalasztódott a katasztrófa - prolongálódott Ausztria agóniája!

Bécsujhelyen minden csendes volt. Egész vasárnap. Emberéletben nem esett kár, nem dultak, nem romboltak, nem verekedtek. Csak a levegő lett lyukas a sok beszédűtől és ordítástól. A polgárháboru, amit pontos kalendáriumi dátumra, napra, órára, percre bementek — elmaradt.

Ausztria még ez egyszer megmentődött.

Mennyi időre? Azt csak a jó Isten tudná megmondani és talán azok a bölcsek is, akik Saint-Germainben kitalálták Német-Ausztriát. Az elkeshedt, elvénhedt monarchia e töredékét megsteinachozták, megvoronovozták és azután a tejszagu aggastyánt mint vidám és fürge ifjút utnak eresztették. Az új Ausztriát, Európának ezt a csodagyereket. Hogyan viselkedett azóta ez a csodagyerek, micsoda csodákon esett át és miféle gyerekségeket művelt, azt mindenki igen jól tudja. Síralmas szanalás, Anschluss-nyugtalanág, emésztő lázak, belső békétlenség, permanens bizonytalanság, 1927-ben a júliusi rémnapok és ma

a polgárháboru bécsujhelyi főpróbája,

— ez a beoltott, megifjított Ausztria, amely ma megmenekült. *Ma!* Mint emberek, természetesen örülünk a sima október 7-nek. Minden tisztességes ember örül, ha ember-életek megkímélődnek és velük együtt kulturális értékek is. Ezenkívül mint magyarokat igen kedélytelenül érintett volna egy, a határunkon dúló polgárháboru, a szomszédunkban kigyúlt anarchia. Meg vagyunk hát elégedve a mai vasárnap bécsujhelyi eseménytelenségével, de ugyanakkor kérdezzük: *mi volt ez?*

Végleges elintézés vagy csak prolongáló?

A mára készült összecsapást le tudták hagolni egyszerű tüntetéssé. De vajjon ezzel végleg eltüntették azt a harapós hangulatot, amely abban a szerencsétlen országban egyszer már oly tragikusn robbant ki és amely mára is gyűjtő, bontó veszedelemmel fenyegetett. Bécsujhelyen rend volt. Ausztriában

rend van. Hát köszönjük ezt a rendet, amely egyetlen nap az egyetlen Bécsujhelyen egyszerre ötféle belföldi csapatot is fölvonultat, reakciós Heimwehrt, szocialista Schutzbundot, hitlerista rohamcsapatokat, kommunista desperádókat és végül a középben, mint vilámháritót a rendes zsoldoshadsereget. Csinos vasárnapi rend ez ambulanciákkal, tábori vöröskeresztes szolgálattal, Hilfsplatzokkal, készenlétben álló operatőrökkel. És

ki garantálja, hogy ami a mai vasárnapon elmaradt, nem lángol-e föl más vasárnap vagy hétköznapon minden bejelentés nélkül,

de alaposan előkészítve azáltal a polgárháborus hangulat által, amelyet a mai nap ha meg is fékezett, de aligha mulhatott el véglegesen. Az a gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális anarchia, az a belső gyűlölség, az a vonagló vergődés, a jövőnek az a reménytelensége, amely ma Bécsujhelyen állami és társadalmi öngyilkosságot akart elkövetni,

nem múlt el. Ausztria holnap nem lesz egész-

A forradalom álmosan kezdődik és záporral végződik...

Bécsujhely, október 7.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelentése.) A hetek óta borzalommal és rettenettel várt október hetedikéből — július huszonekettedike lett: elkeseredett, dühös, kétséggyű menő harcnak indult és

lett belőle egy pompásan megszervezett — Sängerfest.

A különbség csak annyi, hogy nem énekeltek annyit, mint a nyáron, a tömegek nem a bécsi Ringen masiroztak végig, hanem Bécsujhely szűk kis utcáin és hogy nem a nagy német népközösség egyes törzsei vonultak föl, hanem a kis ausztria, a hatmilliós küzködő kis ország két pártja. Ausztria ebben az évben immár másodszer adja meglepően fényes tanujelét szervezői talentumának. Talán a világtörténelemben

ségesebb, mint tegnap, volt. A saint-germaini csodagyerek nem fog rendbe jönni máról holnapra. A levegő nem lesz jobb odaát és megkérdezzük... Megkérdezzük, hogyan tudjuk mi Nyugatmagyarországnkat, a mi „burgenlandi“ magyarjainkat nyugodtan birtokában egy ilyen államnak? *Hogyan akar mástól elszakított területet kormányozni egy olyan állam, amely magát sem tudja kormányozni és ahol az az osztrák polgár, aki ma reggel az osztrák államban ébredt föl, nem tudhatta, vajjon ma este élő államban fog-e aludni télni, sőt azt sem tudta, vajjon ma este el fog-e tudni aludni és ha igen, nem örökre-e?* A katasztrófa elhalasztódott.

Az agónia prolongálódott!

Ausztria, Ferenc császár és Metternich büszke Ausztriája tovább vergődik. Meddig, hogyan? *Ez a nagy, ez az aggasztó kérdés, amely rámered nemcsak minden osztrákra, de minden magyarra és minden európaóra is.* Mert ennek az országnak a gyöngesége ma Európa legerősebb veszedelme. Azé az Európáé, ahol a világháboru után a Balkán főlhúzódott egészen — Bécsujhelyig.

itt sikerült először megszervezni a forradalmat,

organizálni a szenedélyveket, rendet teremteni ott, ahol minden szándék és készüldés eredetileg a rend megbontására irányult. Vasárnap Bécs majdnem kihalt a kora reggeli órákban. Az Ostbahnhof és Südbahnhof, ahonnan szombatn délután és a szombatól vasárnapra virradó éjszaka a tömegeket elindították, egészen csendes. Mindenfelé csak rendőr- és újabb rendőresapatok,

az egész forgalom mindössze néhány megijedt külföldi elutazására szorítkozik, különben üres vonatok.

A főszereplők legnagyobb része, az illetékesek, a kiváncsiak és végül a világsajtó összes képviselői már szombat délelőtt óta a „hadiszintéren“ vannak. Felixdorfnál váratlanul megáll a gyorsvonat, amelynek első állomása

különben Wienerneustadt volna. — *Itt kezdődik a harcok!* — mondja mosolyogva a kalauz — és valóban, a *távolsági csapatok már fölvanulnak csapatokat lehet látni.* Mintha nem is egy osztrák városkába, hanem az orosz szovjet határállomására érkezne a vonat, mindenfelé *vörös dekoráció, följött a vörös lobogók, kezdetlegesen összedőltek vörös díszítések, vörösre mázolt portálók, vörös szalagokkal díszített ablakok,* amelyeknek korántsem formadalmi fölrások, gyűlölködő fölhívások, ötleklésre buzdító szövegek olvashatók, hanem csak ez az egyszerű szó:

„Freundschaft“,

a szocialisták üdvözlő szava. Bécsujhely határára a régi rüppöltéren már gyülekeznek csapatokat formálva a Schutzbund tagjai. A zenekarok a „Marseillaise“-t és egyéb munkásindulókat játszanak. *A hangulat inkább nyugodt, mint lelkes, inkább valami kötelességtudó fejelemzőség, rendszertelű tükröződik vissza, mint harcokésség.* Mint annakidején, amikor az osztrák csapatok a háborúba mentek:

muszáj, ha parancsolják, also megyünk.

A különbség mindössze az, hogy itt a parancsot a mindenekelőtt álló pártfegyelm adta ki. Ez látszik a Schutzbund során, ahol *éltebb munkások egészen fiatal gyerkőcök mellett masíroznak.*

Bécsujhely egészen kihalt.

A külső utcákon tulnyomó a vörös lobogó. Minél jobban a város belsejébe érkezik az ember, annál több egyéb színeket lát, köztük elég sűrűn a zöld-fehér színt, a Heimwehr színeit. *A két pártnak egymástól való távolitása szinte el sem képzelhető precizitással történtek.*

A Schutzbund nem kerülhetett össze a Heimwehrrel és a Heimwehr nem láthatott Schutzbundot.

Csak a piros-fehér-piroskarszalagos hatásági közegek és a fehérkarszalagos hírlapbudósítók és fotografusok ama boldog kíváncsiságot, akik mindeket pártot szembe láthatják, mert a Schutzbund a Heimwehrt és a Heimwehrt a Schutzbundot legföljebb az illusztrált lapok hasábjain fogja viszontlátni.

Emberi lehetőség nincs arra, hogy itt a drótszövényekkel, spanyol lovasokkal és a háború egyéb védekező rekvizitumaival egymástól távolított ellenfelek egymás közelébe juthassanak.

Külföldön funkcionál a katonaság, amely ágyúkkal, gépfegyverekkel, teljes harcászati készletben vonult föl. A legnagyobb készlet a Piac-téren táborozik, onnan indulnak ki óránkint stramm lépésekben egyes csoportok az órávtársa. *A kézirtnatok mellett gámszak hímélődnek a derékszövegekről, ami szinte mosolyra gerjeszt és arra a kérdésre ingerel: vajjon milyen gáztól akarják magukat védeni a katonák?*

Dél előtt 9 órától 11-ig, majd félórás szünettel 11-től 12-ig masírozta a Heimwehr tagjai végig Bécsujhely utcáin.

A nagyméretű tornászgyűléslet játszóteréről jöttek Bécsujhelynek gyönyörű, régi magyar történelmi emlékekre. Zrínyi, Frangepán és Rakóczi neveire emlékeztető piacra. A piac-téren a régi városkára erkélyéről, amely különben *vörös színekben pompázik, a Heimwehrt fölvonulása alatt a keresztény-szocialista alpolgármester, valamint a Heimwehr vezére és*

néhány érdeklődő politikus, köztük dr. Mataja volt külügyminiszter a keresztény-szocialista párt egyik kombattáns vezére, továbbá a nagyméretű dr. Hampel és Wagner nézik a tömeget.

A Heimwehr, amelynek sorában élénk föl-tünést keltettek a marcona, fekete sissakot viselő frontarcosok is, legnagyobb részét dekorált altisztek, vidéki munkások és parasztok.

Legföljebb a vezetők tiszték. *Általában igen jól hatottak és ami a legrészletesebb, briliánsul, költészet valóban nem kémelő módon vannak fölszerelve.* Vadonatúj cipők, nagyszerű egyenruhák, legtöbbször csukaszűrkék, még a kálappjuk is vadonatúj, ama bizonyos *alpesi kalap, kis tolldíszítéssel,* egyesek hegyes botokkal, mások bányászszerszámokkal, festői színekben. Az egész szervezésen

meglátszik Mussolini külsőségeket tisztelő divatjának utánzása.

Ahogy az olasz fascisták fekete inget, úgy ezek a Heimwehr-es csapatok az ő alpesi viseletüket forszírozta. Egyes csapatok torniszert, mások hátizsákot hordanak. *Minden ragyog, minden vadonatúj.* Csupa jövedvű arc, csupa önbizalom, a csapatokról némi önelégültség sugárzik.

— Heil! Gut heil! — kiáltják az ablakokból

és az utcákon az emberek, de sok ablak zárva marad. Valaki azt a rossz tréfát csinálja, hogy most délelőtt a háziurak üdvözlik a fölvonuló Heimwehr csapatait, délután pedig, ha a Schutzbund fölvonul, akkor a lakók fognak ugyanazokban a házakban a többi ablakokban megjelenni. *Vannak viszont, akik azt állítják, hogy ugyanazok, akik délelőtt a Heimwehrt ügynökök, ugyanazzal a zsebkendővel,*

Az osztrák fascisták nem hódították meg Bécsujhelyt, de az ellentüntetetés sem mutatta meg eléggé a szocialisták erejét

Bécs, október 7.

(A Reggel redes tudósítójának telefonjelentése.) Az osztrák honvédelmi szövetségek wienerneustadi fölvonulása, amelynek mindenki annyi aggodalommal nézett elébe, teljes nyugodalomban folyt le. Reggel 9 órakor kezdődött meg a fölvonulás.

Az ablakokból harszó éljenzéssel és kendőlobogtatással üdvözölték a Heimwehr-alkulatokat, sok ablakból valóságos virágosz hullott rájuk.

A bejárásoknál vörös-fehér-vörös és kék-szürge lobogók díszítették, csak a városi házakon volt vörös zászló. A főtéren a Heimwehr elmasírozott a Városháza előtt, amelynek erkélyén a polgári városi tanács tagjai üdvözölték Steidle csapatait. A csapatok négyes sorokban vonultak át gyors tempóban a főtéren és a fölvonulás 11 óráig tartott. Féltenkéntőkor kezdődött

a tábóri mise, amelyet Pavlikovszky érsek, katonai vikárius celebrált.

A „Turnplatzot“ zászlók keretették és ez a felhős ég alatt is szép festői látványt nyújtott. A Heimwehr-emberek csukaszürke Windjakkét és legnagyobb részét zöld-fehér kokárdát viseltek. Sok szövetség fekete-fehér-vörös lobogó alatt jelent meg, de

a régi fekete-fehér-vörös német eszászári hadilobogót is sokhelyütt lehetett látni.

Délre egészen megtelt a nagy rét, hozzávetőlegesen becsles szerint körülbelül 15.000 ember volt ott. A tábóri mise után fölhangzott az „Ich hatte einen Kameraden“ kezdetű dal, majd föl-harsant az óriási térégen a megafónok tölése-reiből

Steidle, a Heimwehr vezérének hangja:

— Miután heteken át kellett menetelnünk a hazugság, aljasság és hamisság ingoványán át, sikerült nekünk — igaz ugyan, hogy vörös lobogók kö-zött — arra a földre lépni, ahova Heimwehr-ember ugyszóval nem tehetett a lábát. Wienerneustadt a mi számunkra nem végállomás, hanem fölshadító küzdelmünknek csak egy öröndetes közbenő állomása.

Wienerneustadt napja azt jelenti, hogy ebben a

CHMEL zongoraterem Alapítva 1855
V. Dorotyja-utca 7. sz.
 (Hitelbank-palota) — Bechteln, Bösendorfer, Grobian-Steinweg, Prokseh, Steek világmarkák egyedül képviselése és nagy választék egyéb gyártmányú zongorákban
 Hangolás, javítás, köleszés

Előnyös árak és kedvező fizetési feltételek!

ugyanazokból az ablakokból délután a Schutzbundnak fognak üdvözléssel ingetni.

Délben, amikor a harangszó zúgott és véget ért a tábóri mise a nagy piac-téren, némi szünet állt be a fölvonulásokban, a *gőzölögő tábóri konyhádnál megvendégelték a messziről jött Heimwehr tagjait.* Az egész egy tábórozó győztes hadsereg benyomását tette. Azután

átvette a területet a szocialdemokrata párt, amelynek közismert Schutzbundja fegyverzetten és nem kevésbé strammul, mint a Heimwehr csapatai, végig fölvonult a városban.

A Schutzbund parádéja legföljebb annyiban különbözött a Heimwehrtől, hogy ők a piac-téren, a városkára erkélye előtt tartották meg nagygyűléseiket, amelyen Renner volt kancellár és dr. Deutsch, a Schutzbund vezére mondott beszédeket. Mindenesetre érdekes, hogy ezek a beszédek abban az igen okos mottóban csúcsosodtak ki, hogy

Ausztriában, ebben a gyöngé, a külfölddel annyira függő viszonyban álló országban, semmiféle politikai túlzás meg nem állhat.

A végletek itt úgy jobbról, mint balról leheteleneek, mert minden kísérlet, amely fascista, akár vörös diktatúrát teremtene, az ország föltétlen romlásával végződnek. A munkások rendkívül fegyverzet fölvonulása és a józan beszédek megtették hatásukat. Végül a legnagyobb hatást egy deus ex machina tette. Félgyógykor megeredt az eső. Előbb heves zápor zuhogott, majd hideg és sűrűn egyenletes eső, amely a sok vöröset és fehér-vöröset és fekete-vörös-aranyt el- és össze-vissza mosta.

A jótékony eső örök ellensége minden lordalomnak...

Herzeg Géza

városban tíz év óta először tagadták meg a tisztelget a vörös Gessler katapája előtt,

mert erős akarat szállt szembe a marxista vezérek gőgjének.

Meixner alpolgármester a város nevében üdvözölte a Heimwehrt és október 7-ikét a wienerneustadi lakosság örömnapijának mondta. Félgy órakor vonultak el a Heimwehr emberei a rendező pályaudvarra, ahol rögtön bevagyonirozták őket. Délben 12 órakor,

amikor még tartott a Heimwehr ünnepe, megkezdődött a szocialdemokrata szövetségek fölvonulása

a város északi részében levő gyülekezőhelyeik-

Párisi Kalitka

4

külföldi revistár a

Parisien Grill

szenzációs októberi műsorában

Asztal- és páholyrendelés telefon: 988-09

Hitel folyósítunk
 dologi fedezetre, folyószámlakövetelésekre és vevőváltókra

Előlegtel nyújtunk
 értékpapirokra, autóra, szőnyegre, zongorára és egyéb kereskedelmi áruira

BANK- ÉS ÁRUFORGALMI
 Budapest V. Nádor-utca 30. szám

Mértékutáni ruhabérlet

A bérlet tartama két év

A ruhák a vevő tulajdonában maradnak

Havonta 100 P-ért:
 (I. osztály)

- 1 téli öltöny
- 1 őszi öltöny v. jaquet mell.
- 1 tavaszi öltöny
- 1 fekete sacco, mellény és csikos nadrág
- 1 télikabát v. átmeneti kabát
- 1 felöltő.
- 1 smoking-öltöny
- 1 flanel- v. sportnadrág

Elsőrangú szövetekben nagy választék; legkiválóbb munka, beléscs és kellekek. Elsőrangú információ mellett vidékre is

NEUMANN M.
 m.kir. udv. és kam. szállító
 IV. Múzeum-körút 1. sz.

ZALOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszereket • bárkinél drágábban vesz

Singer IV. Egyetem-utca **11.** Egyetem-tér sarkán

Finom költőtaruk **Braumann Zoltán-nál**
 Vörösmarty-tér (Gerbeaud-palota)

ről a Főtér felé. A semleges zónát a Heimwehrek és a szociáldemokrata szövetségek gyülekező helyei között *drótvédelemmel zárták* el és csak olyanok engedtek át, akiknek megfelelő igazolványuk volt. A Schutzbund csapatait a városháza erkélyéről *Offenböck*, Wienerneustadt szociáldemokrata polgármestere és *Renner* nemzeti tanácsos üdvözölte. Ezután a csapatok elvonultak a városháza előtt. Némely szövetség tagjai

olasz acélsisakokat viseltek.

ezek az acélsisakok állítólag a régi hadsereg hadiszármányából származnak.

A védőszövetség elvonulása a városháza előtt több, mint két óra hosszat tartott s így a Heimwehr ünnepén rendezett ellentüntetési résztvevőinek számát 18.000-re lehet becsülni. Délután ¼4 órakor haladt el a szociáldemokrata tüntető menet vége a Fötéren. Az itt megtartott

népgyűlés sikerét erősen befolyásolta, hogy közben megeregt az eső.

Deutsch képviselő beszédében megemlékezett valamennyi védelmszervezet leszerelésére vonatkozó javaslatát s a többi között ezeket mondta: Ebben a győngye és a külföldtől függő Ausztriában lehetetlen bármiféle politikai probléma, akár baloldali, akár jobboldali szélsőség. Már október 7-ike súlyos állami és gazdasági válságot jelent,

minden kísérlet, hogy akár jobboldali, akár baloldali diktatúrát teremtsenek, nem végződhetnek mással, mint teljes összeomlással.

200 Wienerneustadtba utazó kommunistát föltartóztatott a csendőrség és visszatoloncolta őket Bécsbe

Bécs, október 7.

(A Reggel rendes tudósítójának telefonjelentése.) A rettegett vasárnap Bécsben is nyugodtan telt el. A rendőrfőnökség a vasárnapra virradó éjszaka folyamán arról értesítette a Délvasut vonala mentén állomásozó csendőröket, hogy Bécsből sok kommunista utazott el. Ennek következtében

a cirkáló őrzőjáratok körülbelül 200 kommunistát tartóztatott föl, a legtöbbször fegyvert is találtak.

Különösen nagy kommunista csoportot tartóztatott föl Pottendorf mellett. Az egyik csoportban volt a többi között *Korridschoner kommunista vezér, akit Zucker Ervinnek, a „Rote Fahne” szerkesztőjével együtt tartóztatottak.* A csendőrség ugyancsak éjszaka föltartóztatott egy teherautót, amelyben a „Rote Fahne”-nak az a száma volt több ezer példányban, amelyet igazgató tartalma miatt Bécsben lefoglaltak.

A kommunisták taktikája az volt, hogy titokban, kis csoportokban szállingóztak el Bécsből s helyezkedtek el a Wienerneustadt környéki falvakban.

A rendőrségnek azonban sikerült megakadályoznia, hogy bejussanak Wienerneustadtba és egyetlen vonaton visszavitték őket Bécsbe. Közvetlenül Bécs előtt

az egyik kommunista meghuzta a vészfékét, a vonat megállt, a legtöbb kommunista a nagy zűrzavarban leugrott

és elkezdett visszafelé futni. A csendőrség azonban utának vetette magát és legnagyobb részüket ismét elfogták.

A bécsi rendőrfőnökség udvarán, a Schottenringen egész vasárnap erős készenlét állott, hogy szükség esetén közelépjén. Erős őrséget rendeltek ki a miniszteriumok és a fontosabb épületek védelmére is, de

komoly rendzavarás nem történt.

Csupán a Südbahnhofon a Heimwehrek megérkezése alkalmával keletkezett eseteket a Heimwehr tagjai és néhány ábcugoló szociáldemokrata munkás követte. A rendőri készenlét rögtön közbelépett és

szétválasztotta a verekedőket, majd egy külön kijáraton a Heimwehr tagjait elvonultatták a pályaudvarról.

A bécsi lapok a nap folyamán mind adtak különkiadásokat, némelyik többször is, ezek egy-kettőre elfogytak. A lapok pártállás szerint különbözőképen becsülik föl a két bécsi-új helyi tüntetés résztvevőinek számát. A szo-

Renner volt kancellár kijelentette, hogy a szociáldemokrata munkásság áthághatatlan fal a faszizmussal szemben. Közvetlenül a népgyűlés befejezése után megkezdődött a Schutzbunderek bevagonírozása és elszállítása. Délután ¼4 órakor Wienerneustadt a békés vidéki város normális képét mutatja.

A rettegett október hetedike a legnagyobb nyugalomban, minden szennáció nélkül mult el

és a belföldi, valamint a külföldi sajtónak az a több mint 400 képviselője, aki ma összegyűlt Wienerneustadtban, mondhatni, *csalódottan távozott.* Szinte senki sem vette észre, hogy miáltal a szociáldemokraták a Fötéren tüntettek,

néhány kommunista megkísérelte, hogy szónoklatot tartson, de nyomban letartóztatták őket.

Őrizetbe vette a rendőrség Stern Viktor prágai kommunista képviselőt, Lauscher Frigyes bécsi munkást és Slanskyt, a brünni „Rodnost” 20 éves szerkesztőjét. A két tüntetés pártatlan szemlélőjének arra a következtetésre kell jutnia, hogy bár a Heimwehrek tüntetése Ausztria nemzeti faszista védőszövetségeinek imponáló megnyilatkozása volt,

a Heimwehreknek október 7-én még sem sikerült meghódítani Wienerneustadtot, viszont az ellentüntetés egyáltalán nem mutatta meg eléggé az osztrák szociáldemokraták erejét.

drótkadályoktól könnyeztető gázokig mindennel el vannak látva.

A hatóságokat intézkedéseikben támogatták a szociáldemokrata rendezők is, akik mindent elkövettek, hogy a tömegeket jobb- vagy baloldali provokációkkal szemben megvédjék.

A Heimwehr és a Schutzbund valamennyi alakulatának elszállítása a bécsi-új helyi tüntetésekről minden főnnakadás nélkül, a legszebb rendben ment végbe. A felsőházjórászai Schutzbund leobeni gyűlése is zavar nélkül folyt le.

Bécsben és egész Ausztriában október 7-e teljes nyugalomban telt el.

Csak Grácban és Leobenben volt egy kis tüntetés

Grác, október 7.

A Heimwehr-esapatok szállítása és átutazása Grácban említésreméltó incidensek nélkül folyt le. A vasúttérben éjszaka ¼12 órakor néhány fiatal ember tüntetni kezdett a Heimwehr tagjai ellen, a tüntetésnek azonban, a közbéleplő rendőrség gyors végtelvetl és két fiatal embert letartóztatott. A leobeni pályaudvaron fiatal kommunisták tüntettek a leobeni Heimwehr-tagok fölszállása alkalmával. A fűtülő és ordító ifjakat csendőrök zavarták szét. Műrzszechlagnál ismeretlen tettesek akadályokat helyeztek el az országúton és szökeget szöriak el, aminek következtében több gépkocsi pneumatikja kilyukadt.

Borah szenátor lesz Kellogg külügyi államtitkár utóda

Páris, október 7.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az Egyesült Államok párisi nagykövetsége megerősítették,

hogy Kellogg külügyi államtitkár valóban visszavonul,

mégpedig valószínűleg közvetlenül azután, hogy a washingtoni szenátus letárgyalja és ratifikálja a Kellogg nene alatt ismert párisi békepakumot, ami a jövő év január végén vagy február során fog bekövetkezni. Arra a kérdésinkre, hogy ki lesz Kellogg utóda az Egyesült Államok külügyének vezetésében, azt a választ kaptuk, hogy erre vonatkozóan nehéz volna biztosat mondani, de 90% valószínűség szerint

Borah szenátor fogja őt követni mint külügyi államtitkár.

Ismeretes, hogy Borah szenátor, a külügyi bizottság elnöke, egyik vezére volt a békeszerződések ratifikálása elleni mozgalomnak és újabb állást foglalt a revízió mellett.

ciáldemokrata „Arbeiter-Zeitung” és az „Abend” a Heimwehrek számát 11.000-re, illetve 8.000-re becsüli. Ezzel szemben a nagyméretű „Wiener Neusten Nachrichten” azt írja, hogy a Heimwehrek tüntetésének résztvevői több, mint huszezen voltak és ezeknek 85%-a munkás.

68.000 ember vonult föl a hivatalos jelentés szerint

Bécsúj hely, október 7.

A Heimwehr-esapatok két részben vonultak föl. Az első rész, amely körülbelül 10.000 emberből állott, ¼11 óra tájban érte el a Fötéret, a második — 7-8.000 ember — félóra múlva követte. Ennek fölvonulását — nehogy a megállapodás alapján megszabott időt túlhaladják — siettetni kellett. A szociáldemokraták fölvonulása déli ¼1 órakor programszerűen megkezdődött. A Schutzbund 15.000 tagból áll, a szociálisták egyesülteikkel együtt 35.000 emberből. A biztonsági szolgálata kivezényelt csapatok fölszerelése egészen hárszerű: puskától tábori tarackokig.

A vezető őszi világdivat

A Brammer-cég őszi- és téli-divatujdonságai beérkeztek. Reklámra nem szorulnak, hiszen hivatottságukat Párizs és London garantálja. Mindazon kelmekülönlegességet, melyet a világ ezen divatközpontjaiban az évútó mérvadó divatjává avattak, fölmulmhatatlan minőségben tárja elő Brammer áruháza, melyet közel félszázad óta legmérvadóbbnak ismernek el a divatdámák azon elegáns és exkluzív világában, amely az öltözködésben kizárólag a modern választékosat keresi. A divatdámá sikk-je is eleganciájára nemesek a forma és vonalvezetés művészetétől függ. Elhatározó fontossággal bírnak ruházódásában a klasszikus színtónusok és finom metszésű mintázatok is, melyek első pillantásra a kétségtelen újdonság és különlegesség hódító varázsválhatnak a szemlélőre. A minőségek, mintázatok és színkompozíciók ezen pompázatos újszerűsége képezi kezdettől fogva a Brammer-cég utólréhatetlen vonzerejét. Számtalan exkluzív kelmekeációja megalkotásában — mesteri készséggel — maga a cég irányítja párizsi és londoni szállítóit, ami által módot nyújt az elegáns dámának, hogy kifinomult izlésének megfelelő gazdag választékot találjon és annak révén öltözködésében mindenkor magasan felülemelkedhessék a köznapias átlag-divaton. Az arivált kelmeujdonságok: „Zibeline Ondulé”, „Arrachella”, „Velarmure”, „Semiramis” stb. a legdivatosabb tónusokban: „Castor”, „Noisette”, „Beige foncé”, „Bleu-Ardoise”, „Midnight Blue” és főleg fekete színben.

A mesterkelt üzleti gyakorlat kinövési bármilyen csábító jelmondattal — „Propaganda árusítás — Üzletfelosztás — Olcsó hét” — leplezze is azokat, a Brammer cég tradicionális üzletvitelében ismeretlenek. Öt évtinged óta a cég nobilis üzleti elve: „Minőség és exkluzivitás, reálisnak szabott árak mellett”.

Világvárosi, pártalan látványosság maga az áruház is, pazar mahagoni, nemes márvány és művészi stukkatura alkotta káprázatos intérierjeivel, amely vonzó milieuban minden hölgy — hangsúlyozottan vételkényszer nélkül — mutathatja be magának az izlése szerinti divatujdonságok dus választékát. Minél kényesebb az izlés, annál fokozottabban figyelmes a kiszolgálás. Hirnevél és tekintélyével biztosítja ezt a cég, amely divatujdonságainak megtekintésére tisztelettel hívja meg a társaság hölgytagjait.

BRAMMER ÖDÖN BUDAPEST
VI, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 20

Rövid ideig vendégszerepel

Anita Berber

legjobb riválisa

Schelda - Oginsky

TABARINBAN

NEMZETKÖZI ORFÉUM

A vasárnapi Katolikus nagygyűlésen Zichy János gróf válaszolt „Baltházár szuperintendens urnak“ a pápa ellen intézett támadására

„Ha ismételten provokálnak, felemelt fejjel vesszük fel az odadobott Keztyüt, mert meghunyászkodók és gyávák nem leszünk soha!“

Vass József megrázó szociálpolitikai beszédében azt követelte, hogy a termelés eredményéből senki ki ne nulláztassék

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a főváros templomaiban ünnepélyes istentiszteletek vezették be az eucharisztikus nagygyűlést. A Bazilikában Orsenigo Cesare pápai nuncius mondott főpapi szentmisét. A nagygyűlés 11 órakor kezdődött a Vigadóban és résztvettek rajta a püspöki kar összes tagjai, valamint az egyházi és világi előkelőségek. Ott volt *Horthy Miklósné, József főherceg és Augustya főhercegné, Vass és Seifovszky* miniszterek, valamint a képviselőház és a felsőház elnökei. Külön biborszíni lepellel bevont trónszéken *Serédi Jusztinián* hercegprímás az elnöki emelvényen.

Zichy János gróf

elnöki megnyitó beszédében a hercegprímást, mint a pápa legutolsó üdvözlőit, azután így folytatta:

— Azok a keresztény felekezetek, amelyek nem ismerik az eucharisztia, kénytelenek megmaradni a föld színén, ott, ahol poros és oltok nagyon is sáros a világ és mindig csak anyagi érdekeik főtartása vagy kiterjesztése érdekében küzdenek. Ebben a nagy materiális küzdelemben fejlődik ki bennük az a türelmetlenség, amelyet igazságtalannal neklünk vetnek a szemünkre.

A türelmetlenségnek ez a faja, amely rokona a fanatizmusnak, azért, mert mind a kettő egyformán győztesgőből származik, egyik a ledestruktívabb tulajdonságokból, mert ellenségeket teremt és alássa magát a keresztény gondolatot is. Akik el tudják képzelni az eucharisztika földöntúli értékét, azok kell, hogy belássák a mi erkölcsi szupremáciánkat és etikai felsőbbégünket.

Baltházár szuperintendens ur eljárását az ő szempontjából is sajnálom mint magyar ember és mint keresztény. *Avra kérem protestáns testvéreinket, ne adjanak okot több orra, hogy velük szemben lelkünkben kezesítésig halmozódék föl, mert ennek kárát elsősorban a haza fogja szenvedni és*

ne mondják többé, hogy mi, katolikusok vagyunk türelmetlenek s mi keressük a harcot. Ellenkezően!

Kijelentem itt az ország színe előtt, hogy dacára a Szentatyá ellen irányított támadásnak, minden sürdösi fölületet a jövőben is ki akarunk küszöbölni, de

ha ismételten provokálnak, felemelt fejjel vesszük föl az odadobott keztyüt, mert meghunyászkodók és gyávák nem leszünk soha.

Zichy János gróf azzal végezte beszédét, hogy huszonnyolc éve tartottak meg az első katolikus nagygyűlést és azon is ő elnökölt. Most megkészsőni azoknak támogatását, akik huszonnyolc éven keresztül támogatták és *hagyományokat örökölték el a katolikus gondolat utjából. Zsembery István* a pápához és Zita királynéhoz intézendő sürgönyök szövegét olvasta föl, majd

Orsenigo Cesare pápai nuncius mondott magyar nyelvű beszédét,

ugyszólván anélkül, hogy az előtte fekvő kéziratba nézett volna.

— Egy magyar miniszter — ugymond — egy alkalommal így szólt: háromféle hazafi, *szavalt, panaszkodó és alkotó.* Én azt mondhatom, hogy a magyar katolikusok a hazafiaknak e harmadik rendjébe tartoznak, apostoli buzgósággal alkotnak és alkotnak.

A modern társadalmi erkölcs eltévelyedését között ifjúságunk nevelése veszedelemben forog. Ha csökkenteni kívánjuk az

öngyilkosságok

számát, akkor okos szociálpolitika mellett a legnagyobb sulyt arra kell vetnünk, hogy a nép nevelésére bízottak éljen. Új bajokra új orvosság kell és ezek között a magabiztosság és a lelki elmélyedés bizonyult a leghatásosabbnak. Ezért *szociális szociális szociális és a jámborság igazi demokráciájának* tartottam a lelkigyakorlatos hazai fölépítést. *A hitéletnek fölépítése egyenlő a legnagyobb hűbőség is, a tiszta erkölcs megerősíti és nagyra teszi az országokat, a hitlenség és erköltségtelenség elpusztítja a leghatásosabb birodalmakat is.*

Strommer Victorin, a pannonhalmi főiskola igazgatója a *Szent Benedek-rend 1400 éves jubileumáról* tartott előadást, hangsúlyozva, hogy ebben az ünnepelésben a magyar katolikusok nemcsak az egyház, hanem a haza érdekében is részt kell hogy vegyenek. Viharos érdeklődéssel fogadták a nagygyűlést

Vass József

minisztert, aki a szociálpolitikai áramlatokról beszélt.

— Ha ennek a nehezen vajdó, ziháló, vergődő társadalomnak az areulátát vizsgáljuk — mondta — akkor rá kell jönnünk, hogy *valami baj van a termelés vendje körül, hogy az ember elszűkül, elvesz a termelés óriási folyamataiban.*

Nem a szociáldemokrácia, nem a keresztényszociálistizmus, nem a fascizmus, vagy a szovjet szociálpolitikája vezet ki e gigantikus szociális zűrzavarból, hanem a társadalom új jogi szervezete: a szolidarizmus.

vagyis az, hogy a termelés eredményéből senki, aki abban részt vesz, vagy saját hibáján kívül résztvevni nem tud, ki ne nulláztassék. A mi kis katekizmusunkban az égbekiáltó bünök között ott van a *mondások jogos bérének elvonása, a szegények, özvegyek és árvák sanyargatása. A szociáldemokrata világnevet ellen könyvtárakat irtnak össze, de a proletariátust különböztesse meg a szociáldemokráciától. Ez csak egy áramlat, de*

a proletariátus: a munkások lecsúszottsága és ha ezt az állapotot megszüntetjük, akkor nincs többé szociáldemokrácia!

En ebben az irányban szeretném elindítani a katolikus szociálpolitikai gondolatot. A nagyon etikai kötelezettségei átalakulnak szociális kötelezettségekké, akinek vagyona van, annak egyik földadata a termelés, másik földadata, hogy a vagyon lényegének sérelme nélkül kiemeltesse a proletariátus állapotából a termelő munkában résztvevő embermilióit. Az eucharisztia bennre van a szolidarizmus gondolata és ez alkalmas arra, hogy a szociális kérdéseket meg tudja oldani és az embereket valamiképpen

meg tudja nyugtatni. Amikor reformgondolatokat hirdetek; nem hirdetek neokatólicizmust, mert van ugyan neoneonacizmus és sok mindelele neo most a világon, de

neokatólicizmusra nincs szükség!

Végül Zichy János gróf bejelentette, hogy *Klebelsberg* kultuszminiszter betegsége miatt nem veheti részt a nagygyűlésen és fölvásta *Apponyi* levelét, amelyben genfi munkájával menti ki távollmaradását.

Kétszáz ezer ember vett részt az eucharisztikus körmenetben

Délután 3 óra előtt mintegy 200.000 főnyi tömeg lepte el a Bazilikát környező utcákat és a Bazilikától a parlamentig vezető utvonalat, amelyen az eucharisztikus körmenet végigvonult. A Bazilika előtt kiírtó jelző *Horthy Miklósné, József főherceg, Orsenigo* pápai nuncius és a hercegprímás érkezését. Közben a körmenet már egy órája vonul a föllöbögő zott és kivilgított Vilmos császár-uton és Alkotmány-utcaán át a Kossuth Lajos-terre.

Hetvenhárom zenekar

vesz részt a menetben, amelynek nagy színpompát kölcsönöz *Magyarország összes főpapjainak teljes díszben való fölvonulása.* Délután 6 órakor, amikor a menet vége a parlament elé érkezett, óriási tömeg szorongott a léren, amelyet vakító reflektorsugarak világitottak meg. Különös szerencse, hogy 3 mentőknek a leirhatatlan torlásában csak 33 jelentéktelenebb rosszulletés esetében kellett segélyt nyújtaniuk. A parlament fölépésének föllállított tábori oltár mellett *Augusta és Magdolna főhercegnők* foglaltak helyet. *Bangha* páter mondja el ezután ünnepi beszédét:

— Szentegéri Jézus, Eucharisztikus Király! — kezdi. — Tized ma a magyar főváros utcáin és térein körülhordozunk és kivittük Eléd mindazt, amit csakunkigunk és csesetségünk kincsének mondhatunk. Itt áll Elédted a Te magyar néped. *Kérjük, hajolj le hozzá, légy a mi szamaratánusunk, önts olajot a mi sebeinkre, add nekünk mindent megvagyogó isteni erőt életed borát. Hajolj le hozzánk, akik beléd győngék, erőlkének vagyunk és támasz föl erős belső életre a Te, magyar hűveidre. A Te szelmednek.*

az igazság és szeretet és erkölcs abszolút uralmának kell tét foglalni az egész nemzetben és legelsősorban a magyar közéletben és törvényhozásban.

Mi azt akarjuk, hogy *szociális életünket a Te szelmed lenjje át!*

Bangha páter beszéde után *Serédi* hercegprímás áldást adott az Oltári szentséggel. Fölhangzik a pápai himnusz, utána a magyar himnusz és gróf *Zichy Gyula kalocsái érsek* a papság kíséretében a hívek tisztelettel követve visszaviszi az Oltári szentséget a Bazilikába.

BUNDAT

CSAK

Rózsánál vegyen!
IV. VÁCI UCCA 6. - KRISTÓF TÉR JÁROK.

Üzletáthelyezés!
Kizárólag angol és skót gyapjuszövetüzletünket

Belváros, Hajó-utca 5. sz. alá
(Kammermayer Károly-utca sarok) helyeztük át.

Messer és Guszmann

Mitterdorfer O. és Tsa
IV, Kigyó-utca 4
(félelmetli helyiségeiben)

idényárusításának
rendkívül occasio árai:

Francia linon zsebkendő	P 1.50—4.—
Angol hosszú harisnya	P 5.—
Félkemény angol gallér	P 1.20
Angol kemény gallér	P 1.—
Angol foulard nyakKendő	P 3.60
Nehéz selyem nyakKendő	P 4.—6.60
Angol ing méret szerint	P 20.—
Borsalino és angol Kalap	P 20.—

Óvakodjunk hasonló nevű gyártmányú utánzatoktól!

Csak ezen védjegyvel ellátott kályhák a valódi „AMERICAN HEATING“

AMERICAN HEATING
BUDAPEST
VI. Andrássy-ut 17.
Telefon: Aut. 275—87.

Jelenkor legjobb folytonégű kályhája!
Egy kályha fűl az egész lakást!
Budapesten csak kizárólag fenti cím alatt kapható.

Kályháinknak nincs Schamott-betéteje, hanem szabad, hűálló Charance-vasból készülnek!

Sonnenfeld és Bauer
férfiszabók

értesítik a közönséget, hogy kizárólagosan külföldi, választékos illésű szövetkülönlegességeik megérkeztek. Ruháink kiváló szabása és kidolgozása e téren elismert. Társulatok és intézetek részére is vállalunk rendeléseket szanzációsan jutányos áron

IV, Kossuth Lajos-utca 15. szám
Telefon: Aut. 850—22

Dr. KAJDACS szakorvos,
rendel: 10-4 és 7-8-4
I. József-körút 2. szám Jérfi- és női betegnek

Rendőráttakkal, kormánypárti bandériummal, végsőig elkeseredett harc folyik Kállay és a kormánypárt jelöltje között Nagykanizsa mandátumáért

„Magyarországon nem a tehenet etetik, hanem festik az istállót, s minden kormánypárti képviselő cselédkönyvet kap, abba írják bele, hogy jól viselte-e magát!”, — mondotta Nagy Emil szenzációs beszédében vasárnap Nagykanizsán

Kállay: „Örülünk, hogy szabadabban lehet lélegzeni és higgyük el, ha mindenkinek egy-egy gázmaszkot teszünk a fejére, ez nem teszi biztosabbá a lélegzést!”

Nagykanizsa, október 7.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelentése.) Nagykanizsán vasárnap szinte

fékezett tumbolt a választási harc.

A két tábor minden erejét fölvonultatva, nyílt síssakkal mérkőzött meg egymással és nem maradt telen a rendőrség sem. Dél előtt 11 óra körül egy időben tartotta gyűlését Kállay Tibor és Bazsó József és a Kállay-gyűlés után, a választók egy része lelkes hangulatban a kormánypárti gyűlés színhelyére vonult tüntetni a kormány ellen.

100—150 főnyi tömeg rajtaütésszerűen valóssággal körülbástyázta a Bazsó-párt gyűlését.

A Polgári Egyetértés körhelyiséget és Jélien Kállay, ügyvéd a kormány! kiáltószóval megakasztotta a gyűlést. A rendőrség pillanatok alatt akcióra lépelt. Előbb csak szalasz utolsó rendőr, majd lovasrendőrség érkezett és megtiltotta az utat. Stuller főfőhelyre kiadta a parancsot, hogy a gyűlés környékét meg kell tisztítani, amire

a lovasrendőrök a tömegnek ugráltak.

A tüntetők visszavonulása nem ment simán. Az egyik rendőr a rendezéshez igazolmány megadott egy lőfegyvert, aki védekezett és a védekezés hevében risszantott. A következő pillanatban Stuller főfőhelyre kérdőt rántott, rohant el és a kétoldali gyalogjáró ellen is áttakra indult.

Jajveszélés, női sikoltozás, ledett gyermekírást jelezte a kivontkardu rendőrök áttakjait.

Alig egy-két perc múlva már tisztán volt az utca, csak néhány sebesült maradt a ház színterén. A tüntetők közül egy embert állítottak elő, azt is nemsokára elbocsátották. Az az ember, aki ellen Stuller parancsot kadt rántott, könnyű testi sértés és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt tett följelentést, mert Stuller kardja a fején és jobbcsuklóján megsebesítette. Nagykanizsa különben reggeltől éjszakáig szárazzávalós fészkeltségben élt és az izzó hangulatot fokozta, hogy az utcákon szinte életveszélyes volt a közlekedés.

Teher- és személyautó, hintó, kocsis és szekér, mind, mind fölvonult vasárnap Nagykanizsán és a több mint 3000 lakosú város aprajánagyja az utcán lebeszedett. A Bazsó-párt 40 főnyi bandériummal, több mint 100 kocsival és autóval várta az állomáson a kormánypárti

képviselők megérkezését. Négy kormánypárti képviselő jött Budapestről: Plathy, Krúdy, Csák és Görgey. Magukkal hozták egy volt demokrata, most Kozma-párti fővárosi bizottsági tagot is. Egy óráig tartott a bevonulás. Elöl Gyömörey főispán kocsija haladt. Az érdeklődők sorfalat álltak és amikor Gyömörey kocsija fölött, lelkesen megjelenezték — Kállay Tibort. A délelőtti gyorsvonattal érkezett Kanizsára Kállay támogatására Nagy Emil is, akit a tömeg lelkes üdvözléssel fogadott az Erzsébet-téren. Kállay Tibor itt arról beszélt, hogy a kormánypárti sajtó megtévesztette őt, mert állást nem foglalt a demokratikus közigazgatási reformról és a numerus clausus kérdéséről.

— Legalább is cinikusnak kell tartanom ezt a kormánytáborát sajtót — mondta Kállay —, amely olyan program és elv alapján kíván kormánytáborát képviselőt szerezni, ami ennek a kormánytábor nem elve és nem programja.

A numerus clausus kérdésében ismeretes az az álláspontom, hogy ezt intézményt nem lehet főtartani.

A parlamenti elhelyezkedés kérdésében világos az álláspontom. Amint a végrehajtás elvődött a programtól, úgy kellett nekem is a hatalomtól el-távolodnom. A kormányzatnak a kritikája az, amely össeköt a baloldali pártokkal. Ez a körülmény e pártok részéről most a választásnál jókora szemlelenségét biztosított számomra. Egyik ellenzéki párt sem állított jelöltet Nagykanizsán, ami bizonyára nem lenne így, ha

egyes vonatkozásokban nem volnánk fegyvertársak.

Eppen a nemzeti demokráta ellenék nagylehetségű vezérének részéről hallottuk az elmúlt időben az egyes pártok szemben azt a vádat, hogy az kiszajlitotta az ő programját. Egy hiszem, ezt a vádat főként azokra a miniszterelnöki kijelentésekre alapította, amelyekkel a miniszterelnök az általam és politikai barátaim által képviselt irány felé hajlott. Az alkotmányos kormányzás követelése olyan kívánság, amelyre nem kaphatók tagadó feleletet a város közönségétől, csak abban az esetben, ha a kormány-pártok sikerül meggyőznék Nagykanizsán arról, hogy fölösleges népképviseletet küldeni a parlamentbe, mert — amint Vass miniszter mondta — Fej-bőlünk Jánosokkal jobban és megfelelőbben lehet az ügyeket intézni.

A közvéleményre alapított kormányzat magyarra fordítva demokráciát jelent és én inkább a nyugati példák irányába óhajtok haladni.

Ez az irány éppen a határozott állásfoglalásokat és az adott program mellett való kitartást kívánja meg. A közhatalomtól miniszterségem óta a magam részére sem kiüntetést, sem pozíciót sem el nem fogadtam, sem nem kértem. Nincs más ambícióm a közéletben, mint az, hogy mint egyszerű tagja a törvényhozásnak, én is beleszólhassak a közügyek intézésébe. Jobb lenne, ha a hatalom kevésbé avatkozna az életünkbe, mert elmúltak a rendkívüli idők.

Örülünk végtére, hogy szabadabban lehet lélegzeni és higgyük el,

ha mindenkinek egy-egy gázmaszkot teszünk a fejére, ez nem teszi biztosabbá a lélegzést.

Kállay Tibor beszédét többször félbeszakította a tomboló éljenzés és taps. Utána

Nagy Emil

szólt föl, aki eddigi politikai életének talán legszenzációsabb beszédét mondta el Nagykanizsán.

— A kormánypártot — kezdte — úgy megszervezte a hatalom, hogy csak baltal lehetne elkergetni. Arról van szó, megtűrjük-e ezt továbbra is,

tűrjük-e, hogy Magyarországon most már csak a bohák mernek ugrálni.

A bohák ugrásának szabályozására még nincs miniszterium, de könnyen megtörténhetik, hogy föl-állítanak egy hivatalt nagy apparátussal és itt fogják mérni a bohák ugrását. Ha Kállayt elbuktatnák Nagykanizsán, akkor Magyarországon sok esztendőre eltemetnének minden szabadságjogot, minden megmozdulást, mert a nagykanizsai választást jelszó-pótlaként állítanák oda mindenkinek, aki szembe mer fordulni a hatalommal. Ha Nagykanizsán elbuknék az ellenzéki zászló, akkor a magyar parlamentbe független embernek igazán nem lenne érdemes belépni.

Ha most a nyílt szavazás mellett elbukik Kállay, ennek csak egy következménye lehet: elemantárs-rius feloldás és tilkos választásjog mellett.

Perekekig tartó éljenzés és taps után Nagy Emil így folytatta:

— Ha a mai rendszer továbbra is fennmarad, annak nem lehet más vége, mint újabb felfordulás. Ma minden a kormánytól függ. Az ország megy lefelé a lejón. Minden rászabódik, minden reakciósabb lesz, minden beárulnak, hogy és közben főt a csucon dühög a hatalom. Olyan állapot ez, mint amikor a háztetőt demitlik és maga a ház összedől.

Magyarországon nem a tehenet etetik, hanem festik az istállót.

Csak azt nézik, szép legyen a homlokzat és a belső Belsőit elcsúsztatják, lehetetlen, hogy az országban csak egyetlen embernek legyen följogosultsága. Belőlen nagy szolgálatot kell az országban, de az akkor fölért, amikor lovaszárba kellett a különböző úrúrszolgák között. A jobbra-balra való hajladozás ma már nem elég, mert határozott célkitűzést, hatalmasabb erőfeszítést és fölött több önzetlenséget várnak. Ez azonban hiányzik és ki merem nyíltan mondani, hogy

a tisztelt miniszterelnök ur tútéte magát, mint az öreg fa.

Volt idő, amikor győztes győzelmüket termelt, most azonban eszenéses hajlítású vannak. És ez a eszenéses fantázia nem való arra a helyre, ahol most van. Nem is nevezhetem Magyarországot másnak, csak a pajtások országának. Aki nem tartozik a klíbbekhez, az nem számít, nincs véleménye. Hiányzik az önzetlenség, az igazság. A hadikölcsönök valorizációjára nem jutott pénz, de

ha megbukik egy börtényer, akkor folynak a milliók.

Itt van Halász Lajos esete. A főispánokat kellene B listára tenni, akik kizáróan csak a hatalom cél-

Szép nők

félve örök legnagyobb kincset, arcborók szépséget, mégis leg-többször akaratlanul saját maguk ronjták arc-bőrüket szakszerűtlen „ápo-lás”-sal, vagy ok nélkül, feles-leges kendőzéssel. Ehhez járulnak a váltakozó időjárás: erős nap, szél, fagyos hideg vagy túlzásba vitt strandolás okozta, rendszeren tudat nélkül megszerzett szépséghibák, valamint egyes gyomor- és bél-betegségek, vagy idegrendszeri izgalmak következmé-nyei, mint pattanások, vörös foltok, zsíros-fényes bőr, mitesszerek stb. A modern orvosok egész légója, a női nem százezrei is megállapították már, hogy mind-egy nem szépséghibák legrovidebb idő alatt megszünnek, sőt meg is előzhető, ha

minden nő kemolitozza magát.
Aki komolyan vigyáz szépségére, az nem sajnálja azt a csekély fáradságot, amellyel a kemolitozás jár.

Kemolite

mindenütt kapható már 50 fillérért is

A nagy forgalmunk

biztosítására olesón látjuk el a t. vásárló-közönséget finom és izléses árukkal

Ime:

Angol és francia selyemnyak-kendők	P 3.90 ^{től}
Párisi színes Ia Linon zseb-kendők	P 4.00
Angol magasgyapjuharsnyá P	8.50
Angol puhakalapok	P 18.00
Angol Ia Oxford ingek 2 gal-lérral	P 22.00

Minden darabot garantál!

SPIRÁ és BEREGI

cég szolidtsága

Fióküzlet **BUDAPEST** Astória szál- DEBRECEN Kossuth Lajos-utca 15 lotól 2-ik ház

„MIGNON”

(DUNAKORZÓ)

ujjonnan berendezve

Az uszonnállal és estéknél ERŐLÉYI DOLLY szongorák és énekel

jait szolgálják. Az adókat beszedik, de mire fordítják?

— Ujabb Lillafüredet! — kiáltják Nagy Emil felé.
— A miniszterelnököt szolgáló emberek veszik körül, azért mondta Kállay, hogy így nem lehet tovább! Minden politikai kérdést a trianoni szerződés revíziójának szempontjából kellene megítélni, hogy előnyös, vagy hátrányos-e a revízióra.

Megmondom ugy, ahogy van, én a békerevizió föllelenségének a kormányt tartom.

A külföld azt mondja, hogy Magyarországon reakciós, meghunyászkodó rendszer uralkodik. Ezt a rendszert kell megszüntetni, ha kifelé imponálni akarunk.

Valósítsuk meg a tisztá, szabad és nemes demokráciát.

Ha demokráciáról beszélünk, azonmód a bolsevizmust emlegetik. Ha a kormányzat a demokráciát előbbre engedi jutni, éppen akkor menekülnek a bolsevizmus veszedelmétől.

Aki azt hiszi, hogy esendőrfegyverrel el lehet nyemni a demokráciát, az rövidlátó, mert a világ a tömegek nézete szerint igazodik vagy fejleődik és a nép ma már nem engedi magát paprikajancsi módjára ráncigálni.

Csak az lehet a kérdés, vajon a régi rendszer milyen módon alakul át demokráciává, hékés fejlődéssel, vagy forradalommal? Nem mi készítjük elő a forradalmat, mi csak a békés fejlődést akarjuk.

Nagy Emilt a hallgatóság lelkes tapsa és éljenzése ismételtén megállítja beszéd közben. Hosszu taps után kipirulva folytatja beszédét:

— Mi vagyunk a konzervatívok és a forradalmat az készíti elő, akit eszmék helyett esendőrszavonnyal dolgozik. Nincs messze az az idő, ha így haladunk tovább, amikor

minden kormányparti képviselő eselédtkönyvet kap és abba írják bele, hogy jól viselte-e magát.

Szerenese, hogy ez a rendszer Kállay idejében még nem volt meg, mert ugyan mit írnának most a Kállay eselédtkönyvébe?

Emelt hangon így fejezte be beszédét Nagy Emil: — Az Isten szerelmére, lássák be, hogy nem eselédtkönyves, hanem szabad országra van szükségünk.

A szabadság címere áll szemben a eselédtkönyvvel.

A gyűlés közönsége Nagy Emilt percekig nem engedte el az emelvényről. A következő szónok, Szilágyi Lajos arról beszélt, hogy a kormányparti képviselővendégek, akik Nagykanizsára érkeztek, nem is tudják, kikkel árulnak egy gyűlést. A kétezerfőnyi lelkes tömeg nem akart elszánni, a gyűlés után egy része ekkor vonult föl tüntetni a kormányparti gyűlés színhelyére.

A Bazsó-párt gyűlésén

**AKÁR ESŐ
AKÁR HÓ-**
Kozma
KALAP

Kitartó!!
Selyemnyakkendők
gyönyörű ujdonságok már 4 P-től
Csak Károly-körut 3, a sarkon

először Ujvári Géza, a helyi pártelnök beszélt és azt mondta, hogy *Kállayék formális összeesküvés terveztek a kormánypartban, amelyet föl akartak robbantani. Görgey József kijelentette, hogy a választás sorsa már eldőlt, mert Nagykanizsa a kormány mellé állt.*

— Eljött Kállay! — kiáltották közbe —, amire a jelenlevő 4-500 főnyi közönség Bazsó kezdte éltetni.

— Kállay meglepett a Kanizsát — folytatta Görgey —, azt mondják, hogy Bazsó nem hivatalos jelölt. Bazsó mögött stíbbelleg és reménybelleg ott áll az egész kormánypart.

A kanizsai választás Bethlen és Kállay Tibor személyes harca.

A miniszterelnök úri mivoltára vall, hogy a választást nem fölös erővel, nem egyetlen kézmozdulattal intézi el, hanem a választóközönségre bizza. *Itt az ideje, hogy a város befolyású embereket örökre elnémissa a közhatalmat. Az özöpsi mese jut eszembe, a béka, amely addig futta magát, amíg megpukkadt. Spiegel Siegfried, a soproni kereskedelmi és iparkamara elnöke arról beszélt, hogy Bazsóra szüksége van a törvényhozásnak, mert volt miniszter elég sok van képviselők között, iparos azonban nincs. Krúdy Ferenc kormányparti képviselő azt mondta, hogy pénzünk leromlásának nagyrésztben Kállay az oka. Bazsó József, a kormánypart jelöltje alig két percig*

tartó beszédet mondott. *Csak Károly fölszólása után Tamás János nagykanizsai ügyvéd zárta be a gyűlést azzal, hogy most tehát mindenki láthatja, hogy Bazsó nem ünjelölt, hanem a kormány kiszemelt embere.*

Plathy György a gyűlést követő banketten mondott beszédet.

— Az ellenjélt ur — így reflektált ezután Kállay Tibor mult vasárnap beszédére — az állatvilágból vett hasonlatot élt, az állatvilág egy nemes fajából vett hasonlatot. Az felelem erre, hogy

nemesek pulik vannak a világon, hanem szalonkutyák és ölehek is.

Ezek a bírókban vannak és ezeknek hivatása a farkasoválás és az édes falatok lenyelése. Nem szabad meglepődni, ezeknek a szalonkutyáknak, amelyeket az utóára jövet a pulik ikrán harapnak.

A vasárnap izzalmas nap után mindkét párt bizakodik. Szilágyi Lajos autentikus forrásra hivatkozva kijelentette, hogy Kállay ajánlása közül *2000-at fogadott el a választási biztos, a Bazsó-pártnak viszont alig 1000 érvényes aláírása van. Gyömöréy főispán még hétfőn felutazik Budapestre és a helyzetéről részletes jelentést tesz a miniszterelnöknek.*

Lukácsovich Lajos.

Vasárnap eltűnt Berlinből Schulz kommunista képviselő, akit a „rádiócsiny“ elkövetésével gyanusítanak

Berlin, október 7.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Egész Németországot vasárnap is izgalomban tartotta Schwarz szociáldemokrata szerkesztő rádióbalandja. Amint ismeretes, Schwarz szerkesztőt, aki rádióelőadást akart tartani, három férfi elrabolta és ezalatt helyette egy ismételten kommunista az ő maszkjában ülő beszédet mondott a rádióba. A rendőrség nagy apparátussal kezdte meg a nyomozást, azonban

Schulz kommunista képviselő, akire a gyanu irányul, vasárnap eltűnt Berlinből.

A kommunisták lapja a „Rothé Fahne“ vasár-

napi számában gungolódik az eset fölött és azt haugoztatja, hogy azért folyamodtak ehhez a „csinyhez“ mert nekik nem engedik meg, hogy előadásokat tartsanak a rádióba. A lap támadja a rádió vezetőségét is és gnyosan jegyzi meg, hogy amikor az ál-Schwarz lemondott honoráriumáról,

akkor is hajlongtak előtte, amikor már demaskizozta magát.

A rendőrség vasárnap előállította a Munkás Rádió Szövetség titkárait, kihallgatása után azonban elbocsátották. A tettesek, a rendőrség föltevése szerint, legalább egy időre, Oroszországba szöktek.

MacDonald vasárnap Bécsbe érkezett

Bécs, október 7.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Ramsay MacDonald volt brit miniszterelnök a reggeli expresszvonattal Sir Oswald Mosley munkáspárti képviselő társaságában Bécsbe érkezett. Sir Oswaldot felesége, lord Curzonnak a leánya is elkísérte. Politikai körökben elterjedt hírek szerint MacDonald ezáltal nemcsak a szociáldemokrata párt vezérével, hanem a kormány tagjaival is tárgyalásokat fog folytatni.

Parafuzst kapott egy drezdai bérház 35 lakója

Drezda, október 7.

(A Reggel tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt a Rathswinkelben körülbelül 35-en többé-kevésbé súlyos mérgezési tünetek között

megbetegedtek. Tegnap egy nő szívgyöngeség köetkezésten meghalt. Az eddigi vizsgálat szerint parafuzsról van szó. A fertőzés a konyha egyik alkalmazottja révén történt, akiről megállapították, hogy bacillushordozó.

GOODRICH PNEU
az utak királya
SZILÁRD BÉLA
Telefon:
T. 253-34
Nagymező-utca 15

SZŐRMEBUNDÁINK
legszebbek és legolesőbbak
Arányi szücs
IV, Váci-utca 11/b, félemelet
Kedvező fizetési föltételek!

KISSLING CSILLÁROK
legolcsóbb és legjobb kivitelben
VI. kerület,
Podmaniczky-utca 31. szám

ZÁLOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszereket *
bárkínél drágábban vesz
Székely Emil Király- 51. (Törzstemplommal
utca szben.) Telefon

STADLER MÁRTON
HUBOTORASZTALOS, BUDAPEST VIII, FUTÓ-UTCA 50
Attandón rakliron tart modern butorokat
Elsőrangú munka — Olcsó árak

RESO
LES KAROLEWNAS
SCHULATOFFS
és a
mulatságos csimpánzok
a
ROYAL ORFEUM
nagy revüjében

Kezdeté 8 órakor

Telefon: J. 421-68

VEGYEN ÖN IS
EGY SZERENCÉSORSZÁGJEGYÉT

21
A 21-İK

OSZTÁLYSORZÁTKHOZ A
BENKŐ BANK
RT.-TÖL
Budapest VI,
Andrássy-út 4.

Szekszárdi vörös...

Szüret a magyar őszben

— Irta: Hadik Mihály gróf —

Szekszárdi dombok, október 6.

A föld fázósan megborzone a kora hajnali ébredésre és csak lassan kezd kibontakozni párnából. A harmat fészál a szekerünk lépésben döcög a dombok felé, amelyek mintha vékony opálszínű fátylakat vetkőznének le magukról. Mind-mind közelebb jönnek a hegyek, mindjobban kibontakoznak a tejjel leöntött, kékszínű opálból. A holdat már csak szegyenlős sápadt sarló jelzi, az ég mind tisztább lesz, mind kékebb, a nap bágyadt aránya mind szikrázóbb és

a szekszárdi dombosor

ott van clöttünk. Széles hátán a sok-sok fehér présház, a szőlőtőkék csernyi rendje, itt-ott rozsdaszín leveleivel. Ebből lesz a szekszárdi vörös, a decsi szagos és a főbbi szárfajta mind, ebből a nagy virtuóz játékból, amit a nap heve, melege, ereje, — a föld fitkos erői és a emberi munka végeznek. A nap heve, ami egy ilyen szőlőgyóban konzerválódik, színben, fűzben és derűben: a föld ereje, ami ezekben az izmokban van, mert csak a föld testének izmaihoz lehet hasonlítani e szőlődombokat. S mind ehhez az Isten játékos kedve, amelyel elrendezi, hogy ez az emberi munka a szőlő körül áhitatos, örömteli, szinte szertartásos passzió legyen attól kezdve, hogy az illatos szőlőfejet a nap becéző és életető gondja után az ember keze megérinti... a piros, szőlőbogyón át, amelyben a föld vére bugyog... a mezédes muston át a pincéig, ahol vidám sorstát előre érezve kacagva forr, — az új borig, amely egy hét múlva ott az asztalon.

A szüret nagyrésztől tal rognak. Az utolsó hét ez. Már csak néhány helyen szüretelnek szabályos rendekbe állva, férfiak, asszonyok vegyest. Legtöbb helyen már a pincében forr a must s egymáshoz járva látogatják, kóstolgatják, megbeszélik az új bort. Csodálatos, hogy az új borral kapcsolatosan sehol nem hallani kalkulációkat, se megbeszéléseket az eladást illetően. Az ánti-világról beszélnek, az úkeikről, akiknek nem volt szabad addig szüretelniük, amíg a határőrök ki nem jöttek a dézsmát beszédni... Koma, sógor, barát így járja egymás szőlőjét, egymás borát dicsérvé, azzal a biztos tudattal, hogy mégis övé a legjobb. Kétségtelenül megállapítható, hogy a Sárköz népénél a szőlőkörül végezt. — nem a bor. A föld, a buzaiföld megtette a magáét. A buza, amelyért gyöngyöző verjétekkel dolgozt és amelynek sorsáért reszketett: beteljesült. Most már a passzió jön. A szőlő a föld-míves passziója és sportja, mint a falka a lórdé. Es ezért lelkesednek az asszonyok is érte.

a szürettel kezdődik a borkóstoló, egymáshoz járogatással a fajú társadalmi élete. A téli szezon...

A buza: az élet, a szőlő: az a esipke a ruhán, a büszkeség, a Kunststück!

Jöhet az ügynök, aki az úborért 35 fillért, az úborért 20 fillért kínál. A bor nem eladó, hisz ez a kínálat a termelési költségeket sem éri el. Ez a helyzet természetesen élelken érüti a szekszárdi borkereskedőket, akik békeben Ausztriának adták el az ülevi borokat. Az üzletelenség folyván nagy hordóhiány van, új hordókra nem szivesen telik és nem volna teljes ez „üzletelenség”, ha nem írúók meg, hogy egy hordó bértelt díja 15 kilogram buza, vagy például egy 600 literes hordó díja 60 liter bor. Természetesen van a szőlőgazdák között olyan is, akinek csak szőlője van és emegy részt aratni, hogy családjának legyen emivalója. Ezeknél

a bor eladása már magas existenciális kérdés. Az árak hullámlásának kedvező fordulatát kívánni nem tudják és természetüket megterhelik. Tavaly a Szekszárdi Népbank maligán-fokontként 3,6 fillérről vásárolta föl a bort, az átlagbor tehát 40 fillérről kelt el.

A hivatásszerű szőlőtermeléssel szemben kedvetlenség és pesszimizmus uralkodik.

Uj szőlő telepítéséről szó sem lehet, mert az utolsó 5-6 év időjárásai tapasztalatai: a jégvágás és flikszera odairányítják a termelést, hogy az amerikai szőlőfajták helyett visszatérnek a háboruclötti szőlőszőlő termeléshez. Es azoknál, akiknél nem lukszus, nem urí passzió a szőlőtermelés, fölvetődik a komor kérdés: nem kellene-e a hegyen inkább sörárpát termelni?

Nem hallgatható el e pontnál, hogy a szekszárdi vidék általános gazdasági helyzetét lehangolón nyomonitja az a körülmény, hogy Szekszárdnak nincs gyorsvonata. A Szekszárd — Báltaszéki Héy, az akadályja, hogy dacára a kész pályatestnek, a Jugoszlávia felé vezető legfontosabb stratégiai vonalnak és a fejlődni tudó és akaró, virágzó Sárköznek nincs gyorsvonata.

A szekszárdi dombokról a határokig látni. A régi, vig szüretreknék híre sínes. Elmúltak a régi, patriarkális formák. Elment a gazdag-ság, a bőség, elmentek a régi jó földesurak, elmentek a régi határok.

Adósság van a bankban.

Hiába konzerválta a szőlőbogyókba, ezekben a csodálatos flókákba a jökevdet a nap, Borus a felke a magyarnak. Keves az ország, keves a föld s a löbbtermelés kérdése tör clóttérbe. A szőlőhegyek alatt fölbukszik új arca a magyar gazdának: —

a farmerség felé megyünk.

Az alaplényeg megmaradt. A formák újjak. A hegy jöleső kéjjel türi, hogy az ember kapargatja a hátát. Ma is úgy adja a hegy levét, mint régen. Ugy mint akkor, amikor az első római légiók az első szőlővényigét elültették. Ittak innen magyarok, törökök, Szulejman pasái, ittak a fekete seregek, de ezek mind csak vendégek voltak. Igazi gazdái a hegynek, s akiknek igaz gyümöt ad, azok, akik megmunkálják... Estefelé ökönyál esillog, két pára von fátyolt a lent elterülő rétekre és berkekre. Es este lesz.

Megyünk hazra, de még betérünk egy utszéli esárdába ahol ma

pásztor-bál

van. A hegy legszegényebbjeinek, a rincellérek eselédjének, a pásztoroknak és eszósóknek a bálja. Kipucolya, megfoltozva, kisikálva, kimosva, a szegények szegénye mulat itt. Petróleumlámpák sárga udvara világít, fojtott szag terjeng, hosszú kurjantások és egy fészér alatt tánc. A nők vékony fehér ruhákban, munkától elesigázott soványságukban lebegnek a férfiak karján. Nem, ennek semmi köze sínes a szürethez, a gazdag Sárközhez, a büszke gazdákhoz, ennek semmi köze sínes az Isten jökevdéhez. — csak Gorkijhoz. A három szál cigány egy charlestont játszik (Ali-baba, mit mond az Ali-baba) és a zenét hosszú kurjantások, örömteli sikolyok kísérik. Kecset isznak itt ezen a bálon, mert pénzbe kerül a bor, de sokat és hosszukat kurjongatnak. S a nők kegyért és mosolyáért épp olyan versengés folyik itt is, mint nagy kontinensai bálokon ragyogó milliárdos, amerikai petróleum- királykisasszonyok mosolyáért. Arra kell gondolnom, hogy

Elvitathatatlan tény, hogy

„Népszerű osztályunkban, a félemeleten“

bámulatosan olcsón szerezheti be ruhaszükségletét

ahol ezelőtt 25-től 40 pengőig árusított legfinomabb őszi és téli kabát- és kosztümzövetet... most: 8, 10, 12 és 15 P-ért ezelőtt 10-től 15 pengős tiszta gyapjuruha- és pongyolakeimét most: 3.50, 4,80 és 8.50 P-ért vásárolhat

Férfi és női tiszta gyapjuszövetmaradékok rendkívül olcsó áron!

E héten finom, jól mosható flanell- és barchetmaradékok (2-6 méteres darabokban) kerülnek eladásra P 1.60 átlagárban

LÁSZLÓ ÉS FEKETE

külföldi női- és férfifalatkeimék áruháza — IV, Petöfi Sándor-utca 14-16

nem mindegy-e az egész, az élet nagy játéka közt és reménytelenségében. Szekerünk tovább indul az éjszakába és az égről ezer meg ezer csillag nevetett.

„Nincsen párja, de hogy is volna párja...“

A régi egyes honvédek vasárnap civilben ünnepték hősi halottaik emlékét

(A Reggel tudósítójától.) Tíz évvel a háboru befejezése után — amint a megelőző években — az idén is összegyűltek a volt egyes honvédek, hogy megemlékezzenek hősi halott bajtársaikról. Vasárnap délelőtt a népligeti laktanya udvarán föl sorakozott a régi egyes honvédek civilruhába öltözött zászlóalj Górovc Arpád ny. százados vezetésével, eljöttek az ezred rokkantjai, munkák kopogtak az udvar közeletén, a gyászoló anyák, hadiárra gyermekek is ott voltak... Az ünnepség tábortábor misével kezdődött, melynek keretében Mátffy Viktor prepost-plébános, képviselő beszédében azt kívánta: adjon a magyarok Istené amnyi hőst, mint amennyi a multban e dicsőségess zászlók alatt élt, küzdött, meghalt Istentől, Királytól és Hazától!

Lukasich Géza

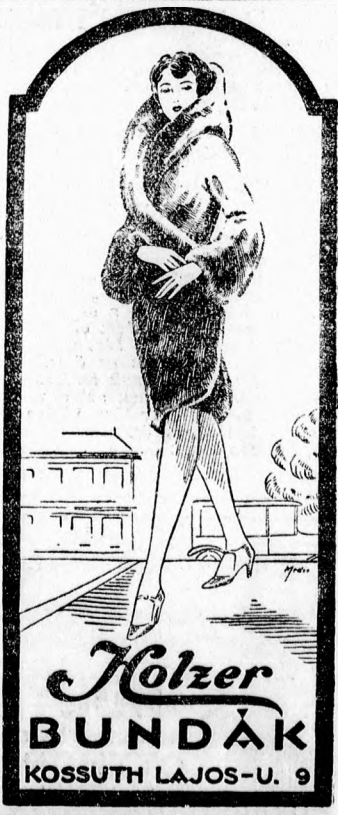
háro altábornagy, volt hadtestparancsnok mondott ezután ünnepi beszédet.

— Tudom, ha

a hazának szüksége lesz a magyar kardra.

akkor Ti is ott lesztek. Nekem csak egy kívánságom van, hogy ha Ti ott lesztek, én is ott legyek!...

Az ezred volt parancsnoka, Reviczky ny. tábornok lépett polgári ruhában a szöszékre. Meghaltatlan, szemel törlögtetve emlékezett meg az elesett bajtársairól. A beszédek elhangzása után a megjelent előkelőségek előtt díszlépésben elvonult az ezred díszszázada és a régi ezred polgári ruhás díszszázada. A ünneplő közönség ezután a Ludovika előtti névtelen hős szobra elé vonult a régi egyes honvédek nőtája mellett: „Nincsen párja, de hogy is volna párja a budapesti egyes honvédek bakanak!” A szobornál Veress Jenő református tábortábori lelkész beszélt, majd a főváros képviselője és Bartha Lajos altábornagy helyezték el koszorúkat.

Legmagasabb kitüntetés: I. díj, kétszer 311 pont

Szállított elsőrendű törzsemből

Harzi Edelroller énekes kanárikat

Tenyészhimék és énekesek 16, 20, 24 pengő. Prima kiállítású énekesek 28, 32, 40 pengő. Fajkötölök 4, 5, 6 pengő. Nem fényűzési árak! Nincs koszázat! Elve érkezéért jótállás, 14 napi próbaidő. Szállítás mindenéve.

FRIEDRICH SAUER, Wien IX, Nussdorferstrasse 34

Kallitkák!

Árjegyzék ingyen!

Madárolételek!

„Akik Kállayt követni akarták, azokat a képviselőket a kormány levélben megfenyegette: vigyázzanak, mert ha kilépnek, új választás lesz!”

mondotta Berky vasárnapi beszámolójában

„A kormányt tetten érte a nemzet, a politika azonban nem dobja ki a diványt!”

Sarkad, október 7.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Berky Gyula vasárnap délelőtt beszámoló-beszédet tartott Sarkadon.

A kormánynak első kötelessége — mondotta — a közigazgatás megreformálása, a sajtószabadság és gyűlékezési jog visszaállítása és a tiszta választások biztosítása. Ehelyett azonban

az egész állami gépezetet a pártpolitikai érdekek szolgálatába állította,

az állam alkalmazottai nem a nemzetet szolgálják, hanem a kormány kegyét keresik. Ma a kormány alapítási labzban van, új szövetkezeteket, bankokat teremt és hamis ürügyek alatt konkurenciát csinál kereséres adóállérből összehozott tőkével az adózóknak. Nagyon hasonlít a mai helyzet ahhoz az esethez, amikor a férj tettenéri hitvesét és legalább a diványt kidobja.

A kormányt tetten érte a nemzet, a politika azonban nem dobja ki a diványt, hanem beállított egy újabb széklet: csinált egy újabb miniszteriumot.

hogy Bud könyveit letörölje és ez 500.000 pengőjébe került a nemzetnek. A drágaság legfőbb oka a kormányzati pazarlás. A kormány spekulációja az, hogy a függő emberek számát szaporítja, mert akkor kevesebben lesznek a független emberek és így könyvebb lesz a banni az országgal. Ma nem detektívvel kísértetik a képviselőt, hanem ügynökök utaznak a kerületbe, akik fogkefét, szappant vagy újsgót terjesztenek, beszélgetés közben ráternek a politikára és behálózni igyekeznek az embereket. A közigazgatási törvényjavaslatnak nem az a célja, hogy egyszerűbbé tegye a közigazgatást, hanem az autonómiát akarja megszüntetni. Amikor Kállay kilépett a kormánypartból, nagyon sokan követni akarták, de

a kormány ezeknek levelet küldött, amelyben megfenyegette őket, hogy vigyázzanak, mert ha kilépnek, új választás lesz.

En azt mondom, legyen új választás, de tiszta választás és akkor a kormány meglátja, hogy mit akar a nemzet, mert a nemzet nem akar egyebet, mint azt, hogy a kormány félrecsússzon.

„A magyar ügyvédséget a nemzet legintelligensebb, legértékesebb és legfüggetlenebb rétegének tartom“

mondja Váry Albert, aki nem foglalkozik az összeférhetlenségi törvény szigorításával és az ügyvédséget nem tartja összeférhetetlennek a képviselőséggel

(A Reggel tudósítójától.) Politikai és főleg ügyvédi körökben megütöztetést keltettek azok a vasárnapi lapközlemények, amelyek szerint az összeférhetlenségi törvény revíziója során Váry Albert indítványozni fogja, mondja ki a képviselőház, hogy

az ügyvédi hivatás, illetve gyakorlat a képviselőséggel összeférhetetlen.

A Reggel megkérdezte ebben az ügyben

Váry Albertet,

aki a következőket jelentette ki:

— A kérdéses közlemény tévedésen alapulhat. Nem ismerem a Fráter Jenő-féle, az összeférhetlenséget szigorítani szándékozó indítványt. Én magam erről a dologról mit sem tudok. Sem nem érintkeztem olyanokkal, akik ezt a kérdést napirendre kívánják hozni, sem magam nem foglalkozom az összeférhetlenségi törvény szigorításának tervezetével. Ami különösen a közleménynek azt a részét illeti, hogy én az ügyvédi hivatást, illetve gyakorlatot a képviselőséggel összeférhetetlennek tartanom, teljesen téves.

A magyar ügyvédséget én a nemzet leg-

intelligensebb, legértékesebb és legfüggetlenebb rétegének tartom

és el sem tudom képzelni, hogy ezt az értékes és független elemet a törvényhozás testületéből kizárják azáltal, hogy a képviselőséget a gyakorló ügyvédséggel összeférhetetlennek jelentsük ki. Az az ügyvéd, aki képviselő lesz, mindenkor fog bírni annyi erkölcsi integritással és belátással, hogy

mint képviselő, ne tévesse össze képviselői állását ügyvédi hivatásával.

Egyébként a közlemény tévedése onnan eredhet, hogy köztudomású az a felfogásom, amelyet a nyilvánosság előtt többször hangoztattam: én, mint a budapesti ügyesség volt vezetője és volt koronai ügyészhelyettes magamra nézve erkölcsileg összeférhetetlennek tartom az ügyvédi gyakorlatot. Ez azonban semmi összefüggésben nincs képviselői állásommal, hanem merőben riszelt magasabb köztisztviselői állásomnak értékeléséből ered.

Villány Frigyes bárót neveztek ki párisi követé

(A Reggel tudósítójától.) A volt párisi magyar követ, Korányi Frigyes báró távozásával kapcsolatban több ízben kombinációba vették a párisi követtség betöltésénél Villány Frigyes báró bukovesti követét is. A Reggel beavatott forrásból nyert értesülése szerint

Villány Frigyes báró párisi követé való kinevezése a hét folyamán már meg is történt.

A kinevezést hivatalosan a közeli napokban fogják publikálni.

HOGYAN KÉSZÍTHETŐK EL OTTHON AZ ÖSSZES CUKRÁSZSÜTEMÉNYEK?

Ujserű módon, 162 képpel magyarázva, tanít meg minden háziasszonyt a cukrászsütemények elkészítésére és díszítésére a ma már fogalomná vált nagyszerű könyv „A MI SÜTEMÉNYSKÖNYVÜNK”
Ez az utánozhatatlan kitűnő könyv, melynek 150 elsőrangú receptje egy-egy kinosz lesz önnek.
Szerezze be tehát még ma, „A mi süteménykönyvünk”-et. Kapható fűszerüzletekben 20 fillérért, vagy 30 fillér postabélyeggel beküldése ellenében megküldi a
VÁNCZA sütőporgyár Budapest VIII., Tavaszmező-u. 2.

„ZEPHIR” fatűzelésű légűtéses, folytonos kályha

„ZEPHIR” kályhával fűt ma már a Makk-Ász is. Ha jó kályhát akar, szerezzé be már is!

10 kiló fűvel FŰT 24 órán át egy normál szobát

Nagyobb típusok 3-4 szobás lakást is egyetlen fűteléssel. Leggazdaságosabb, 10 éves garancia!

REKORD szén-, kőszén- és fatűzelésű folytonos kályhák. Végzetlenül, ZEPHIR kályhák. ELTE lakarképzőhelyek. Kéménytolók!

ARLAPOT KÉSZÉSGGEL KÜLDI:
HÉBER SÁNDOR
kályha- és tüzhelygyára, Budapest VI, Vilms császár-ut 39. szám. Kályháinkból állandó lerakatban majdnem az összes vidéki városokban.

Békét köt a kézművesipar

Szávay Gyula kamarai főtitkár békeajánlata

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti kárpitások esti vnesoráján Kendi László főtitkár ünnepi beszédében rámutatott arra, hogy a kézművesipari szervezetek gyöngék és erőtelnek, az örökös belviszály nem enged, hogy megfelelő hanghoz jussanak a kézművesipari érdekképviseletek a többi érdekképviseletek közserkjében.

Meg kell teremteni a kézművesipar központi kénszertársulását és szakmai szabad érdekképviseletek ipari grémiumát.

Szávay Gyula, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára hisz a belátás és az egyetértés föltámadásában. A legnagyobb örömmel hajlandó leülni ahhoz a tárgyalóasztalhoz, amelynek hívatása a kézművesipar kerkeiben a békét megteremteni, a központi szervet végre megalkotni. A nagy akarások, a központi szervezet föltételül megteremtik azt, amire életszükségük van. Az iparszervezeteknek az a főforgó váltsága, amelyről Kendi megemlékeztet, tulajdonképen el van intézve. **Becsey Antal**, az alakulóban levő Országos Kézműves Testület elnöke a legnagyobb örömmel üdvözl Szávay békeajánlatát, saját testülete részéről a legnagyobb készséggel hajlandó leülni a tárgyalóasztalhoz. Reméli, hogy a kézművesiparosság jelen nem levő vezetési magukéval fogják tenni a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara főtitkáranak akölját és részt fognak venni a béke megteremtésén. **Bohnár János** üdvözl Bartha Arturt és Szilágyi Aladárt, akik az est létrehozásával nemcsak a kárpitosság ügyeit, hanem az egész kézművesipart eredménytel szolgálták.

V. Berlini-lér 5. szám **VIGSZINHÁZ KÁVÉHÁZ** Telefon: Aut. 128.52, 219-23

GRILL ROOM

Esténkint Budapestben először!

Ferdinand Rolf

Leopoldi és O s t e n B o b y & Martinek

TÁNC! JAZZ! DUO! TÁNC!

Még ma keresse föl cégünkét,
ha olcsón akar csillárt venni
4 lángru masszív bronzcsillár, komplett, 28.- P
6 lángru masszív bronzcsillár, komplett, lakásban fölszerelve 51.- P
METEOR r.l. Podmaniczky-u. 27. Fiók: Várház-körut 11. Óriási választék. Vidékre ábrák

Óvás!

Fenyvesi Aladár személyneg vezetése alatt álló **cszszelőanyag**, nemez, galvantechnikai és kályhagyári lerakat és képviselet kizárólag.

csak **„Fenyvesi Aladár”**
Budapest VIII, József-körut 66. sz. a. léteznek. Telefon: József 325-65

Négyhavi hitel nyujtok

feltétlen hitelképes egyéneknek **selyem- és szövetárakban** a legolcsóbb készpénzár mellett Olcsó árairól ismert **KÁLMÁN ISTVÁN** selyem- és szövetárház **TV, Hajó-utca 16. szám** (Sütő-utca sarok)

A **4** FIVÉR
sikere jegyében, úgy érezzük, hogy jussunk van

4

elkövetkező hónapunk játéktervéről szólni.

Most csütörtökön a **KERINGŐKIRÁLY**-t, Strauss János szerelmeinek és életének szép filmjét játsszuk, azután Harry Liedtke vidám **KIS GARNIZON**-ja jön. Nagyszerű mulatság lesz ez a két kivételes érdekességű kép — gyöngyházból, elefántcsontból és márványból összerakott hid ahhoz a

4

oszlopból álló csarnokhoz, amelyen a **KAMARA** és a **CORVIN** őszi szezonjának építménye nyugszik.

Fokozatosan és céltudatosan haladunk előre, — az a

4

film, amely itt sorban jön: megannyi lépcső a versenytárs nélkül való közkedveltség felé. A

KARENINA ANNA

a **CORVIN SZINHÁZBAN** kerül színre november első felében.

A **KARENINA ANNA** írója: **TOLSTOJ**, főszereplője: **GRETA GARBO**.
A **KAMARA** ugyanekkor egy másik hatalmas orosznak: **DOSTOJEVSKY**-nek művét: **A FÉLKEGYELMŰ**-t mutatja be **LON CHANEY**-vel a főszerepben.

November hó második fele **JANET GAYNOR**-é. Ő a szüz kokott

AZ UTCA ANGYALA

cimű hatalmas **FOX**-képben.

Decembert **DOLORES DEL RIO**-nak adtuk. A világ legszebb nője

A VÖRÖS TÁNCOSNŐ

cimszerepében lép a vászonra a **CORVINBAN** és a **KAMARÁBAN**.

A **4** ÖRDÖG

1929 ajándéka lesz. Hosszu heteken keresztül fogjuk játszani ezt a **MURNAU** rendezte **FOX**-képet, melyben **HERMANN BANG** regénye elevenedik meg.

Foglaljuk össze: a legközelebbi hetek eseménye a **KERINGŐKIRÁLY**, a **KIS GARNIZON** és Warnerék, valamint a Paramount attrakciói. A **CORVINBAN** és a **KAMARÁBAN** látnak természetesen villanyfényt a híres **FOX**-filmek, **POLA NEGRI** egy filmje és **ELISABETH BERGNER** egyetlen ideai monumentális képe. Ezek a nevek adják a méltó keretét a mi oszlopcsarnokunknak, — amelynek elemei:

KARENINA ANNA
AZ UTCA ANGYALA
A VÖRÖS TÁNCOSNŐ
A NÉGY ÖRDÖG

Kérjük a közönséget, érezze és lássa meg, hogy az a fél év, amelynek ilyen hatalmas programja van: számunkra reneszánszot jelent.

KAMARA

A januári félév programjával
ujjévkor állunk elő.

CORVIN

HIREK

Október...

Októberben már a napnak fénye bányadt, halavány,
Októberben tearózsát tűz keblére a leány,
Lilásim a koraggal, meg a koralkonyat,
Októberben nagymesszről búsan sípol a vonat.

Az udvaron borzas a fű, fészületlenek a fák,
Októberben pongyolában heverészik a világ,
Rézkerékben az arcképek is sápadtak a falon,
Októberben könnyen sírnak egy bolondos kis dalon.

A sarokban a karosszék csöndesen alánkgurul,
És mesélni kezd szeliden Aranyluc királyfirul,
Az asztalon szőlő, körte, sárga alma, meg dió...
Októberben a sarokban békén ülni, jaj de jó!

Fehér függönyön keresztül beszítal valami
göz...
Mustos illat csap szivedbe: Október van, itt az ősz.

Október van, itt a rézg az álmodozás, itt a láz...
Az ördög a pincék alatt nagy hordókkal gurigáz...

Sápadt fényben késő estig vígan dolgozik a prés.
Októberben pajkosabb és fojtótabb a nevetés,
Pincelépcsőn októberben könnyen botlik meg a láb...

Az édes must csalogatja mindig alább, meg alább...

Októberben korán van est, korán borul a setét,
Szerelem kemény dióját hajigálják feléd,
Törd fel csöndben ezt a diót s áhitattal nézz belé.

hiszen olyan áldott és jó, olyan édes a bele...

Hüvösödik. Megborzong az ember háta már belé.

A eseléd már tüzel is rak néha, úgy estefeld,
A kályhaláng rőt világot pattogatva hinti szél.

Tüzes dalra ösztökéli a rávetett venyigét...
Somlyó Zoltán

— Enyhébb idő várható, főleg éjjel... A Budapesti Meteorológiai Intézet *vasárnap* kiadott jelentésében az *időprognózis* a következő: *Főleg éjjel enyhébb idő várható, egybéként átmenetileg felhősébe lesz és jelentéktelen esők is lehetségesek.* — A meteorológiai intézet *vasárnap* az egész országról a *hőmérséklet enyhüléséről érkeztek jelentések.* Budapestben és Szombathelyen 5°, Szegeden 8°, Keszthelyen 10° volt *vasárnap* reggel a hőmérséklet. *Vasárnap* délen a *födrosban* 15° C-t mutatott, a hőmérő, ami a szombati hőmérséklettel szemben újabb 2 fokos emelkedést jelent. Az *időjárás enyhülésé* Nyugat-Európában még *felülőbb*; Németországban a szombat reggeli 3-5°-os hőmérséklettel szemben *vasárnap* reggel 10-12° C-t mértek. Franciaországban is mindenütt 8°-nál magasabb volt a *vasárnap* hőmérséklete. Esetek csak Közép-Európában: Csehországban, Svájcban, Ausztriában és Jugoszláviában fordult elő, de itt is alig mérhető mennyiségben. Magyarországon *vasárnap* csak Sopron jelentett *alig néhány csippenyi esőt.* A nappali enyhe időjárás ellenére *éjjel* azonban *erős lehűlések* vannak, főleg az Alföldön. Debrecenben, Kecskeméten P-ra szállt le a *vasárnap* az éjszakai hőmérséklet, a talaj mentén pedig az úgynevezett kisugárzási hőmérő

Budapecsten 1° hideget mutatott. Csengeren, Debrecenben és Egerben *vasárnap* éjszaka derült volt. A Meteorológiai Intézet véleménye szerint a nyugati enyhébb légáramlás *enyhíteti fogja az éjjeli lehűlést.*

— Wolf Károly a keresztény párt keddi értekezletén törvénytelenné fogja bélyegezni a gazdasági minisztérium főállását. Jelentettük már, hogy a keresztény párt több tagja Ernst Sándorral az élen törvénytelenné tartja a gazdasági minisztérium főállását. Politikai körökben ilyen körülmények között rendkívüli érdekeltésszel tekintenek a párt szeszennyítő értekezlete elé, amelyet kedde hirtak össze. Az értekezleten, értesüléseink szerint, Wolf Károly fog hangot adni a párt hangulatának, meg fogja állapítani a gazdasági minisztérium főállásának törvénytelenségét és javasolni fogja, hogy a kormány legalább utólag gondoskodjék e ténykedésének törvényhozási uton való szankcionálásáról.

— Súlyos kardpárbajjal intézked el Hullám-fürdő nyári afferjét. Sokat irtak a lapok a nyáron aról a *hangos botrányról*, amely a mandáin Hullám-fürdő kabinjai között játszódott le dr. Strasser Elemér és Hahn Miklós részvételű szeszennyítő igazgatók között. *Ezt az afferjét az este este súlyos kardpárbaj fejezte be a Rákossy-vivóteremben.* A párbajt félhárdázzsal, nehéz olasz kardokkal, végkimerüléssel vívták. Hahn segédei Dulló István és Györby György színdákosok; Strasseré dr. Szász Andor és Vécsy László voltak. A párbajnál hét őrszapas után Hahn Miklós sebesüléseivel végződött.

— Megszöktek egy amerikai börtön összes fegyencei. Newyorkból jelentti *A Reggel* tudósítója: A Kentucky állambeli Francfortban megszöktek a börtön lakói, miután alagutat furtak a börtön épülete alatt. Eddig egyet sem sikerült elfogni közülük.

— Öngyilkossági bonyodalmak a színívenedék jövője miatt. A Városi Színház zenekarának egyik tehetséges, fiatal tagja, Reisz Pál szombaton *megmérgezte magát* s a mentők be-szállították a Rókus-kórházba. A fiatal hegedü-művész öngyilkosságának *igazalm előzménye és következménye* van, a történet azonban szerencsére happy end-el végződik. Reisz a színháznál megismerkedett egy nagyjövőjű vég-zeti színívenedék-leánnyal, aki kisebb szerepeket játszott. Az ismeretségből szerelem lett és a *fiatalember követelte, hogy szerelme a színívenedék mondjon le.* A művésznő-jelölt emiatt szülei lakásán egymásután *kétszer is öngyilkossági kísérletet követett el,* gázzal akarta magát megmérgezni. A két fenyegető kísérlet után szombaton a *leány arra kerte Reisz Pált, hogy vonja vissza szigorú tilalmát.* Emiatt viszont a fiatalember keseredett el, ezért történt, hogy még szombaton délután *most már ő mérgezte meg magát.* Amikor a kis kezdő színész Reisz öngyilkosságáról értesült, hirtelen *eltűnt szülei lakásáról.* Ezész éjszaka keresték, sehol sem tudták megtalálni. A szülőktől attól tartottak, hogy leányuk kétségbe-esésében *most már végeztes tettet fog el-fogvetni* s ezért eltűnését bejelentették a rendő-részen is. Szerencsére azonban *vasárnap a család egy ismerőse megtalálta az eltűnt leányt.* Erre Reisz is jobban lett a Rókusban.

— Magyar aquarellfestők kiállítása nyílt meg *vasárnap* a Nemzeti Szalonban. Tévedés volna azonban azt hinni, hogy a látogató valóban megismerheti ezen a kiállításon a magyar vízfestészet reprezentánsait. Arról nem is szólva, hogy mindazok az aquarellisták, akik a festészet mai eszközeivel dolgoznak, hiányoznak erről a kiállításról, *amely megint a dilettáns munka, hogy közötte elvessz a kevés érték.* Összbenyomásában: *érdektelen, unalmas, álmosított sávir a kiállítás.* Hiába lóg a nagy-teremben a magyar aquarellisták öreg országlánya, Nadler Róbertnek néhány bravuros munkája és hiába ment meg egy faldarabot a jobboldali szélső teremben a fiatalabb generációból való három szakcséri művelője a vízfestészetnek: *Halap, Heide és Diény.* A még itt-ott fölénylő értékeket külön-külön, vagy szerencsésébe milióné lehetne csak élvezni. Itt, fájdalom, belefáradnak a környezet unalomtengerébe...

— A Margitszigeti Nagyszállóban mérsékelt utóidény-árak. Az étteremben estéknént zene. Szombaton: Szigeti Est.

— Sorjegyzékséglettel mindenki már most szerezz be a szerencséről közismert Bank Részvénytársaságnál, Budapest, VI, Andrássy-ut 35.

Palugyai szücs

Nagymező-utca 20

Telefon: Lipót 999-57

figyelmezteti

a n. é. vevőközönséget, hogy **nyomda-hiba folytán** az árjegyzékben föl-tüntetett

prima Perzsát

nem 25 P,

hanem 52 P-től

kezdve árusítja!

— Három órát késelt *vasárnap* a bécsi gyors. *Vasárnap* délután 4 óra 05 percek, amikor a 3. számú bécsi gyorsvonatnak be kellett volna futnia a Keleti pályaudvarra, az állomás-főnökség közölte a közönséggel, hogy a *gyors-nak közel háromórás késése van.* A hír nagy izgalmat és aggodalmat keltett, mert a hozzá-tartozóira várakozó közönség a késést a bécs-új helyi eseményekkel hozta összefüggésbe. Végre 7/7 óra után, amikor a gyors befutott, kiderült, hogy *Bécsből 10 perc késéssel indult,* mert a svájci esatlakozásra kellett várnia. Hegyeshalomnál a szerelvény közepén *egy vagon megcsúszott* és annak a leszerelésé és ki-cserélésé még fokozta a gyorsvonat késését.

— Charron népszövetségi megbízott elutazott Budapecsre. René Charron, a Népszövetség pénzügyi osztályának titkára, aki Sir Arthur Salterrel az el-múlt heten Budapestre érkezett, *vasárnap Belgrádon keresztül Szófiába utazott.* Sir Arthur Salter kedden utazik el Pestről.

— Szerdán tárgyalnak a pékek a segédek-vel. A sütőiparosok és a sütőmunkások között fölmértel ellentétet ügyében *Deutsch Mór* ipartestületi elnök *vasárnap levelet intézett a munkások szövetségéhez.* Közölte velük, hogy a *pékmeztérek hajlandók a segédek bér-emelési igényére vonatkozóan tárgyalásokba becsatlakozni.* *Deutsch elnök szerdára kérésbe magához a szövetséget megbiztalt.* A segédek, amint ismeretes, 15%-os béremelést kérnek, míg a munkaadók egyelőre csak a drágulási indexnek megfelelő 5-6%-os emelés jogosságát ismeri el.

— Házasság. Bónó Dező és neje, Löwinger Katica leánya *Erzsike,* e hó 11-én köt házasságot dr. Sonogyi Lászlóval. — Leopold Erzsit Tatatóvárosról eljegyezte Várkonyi Jenő, a Pesti Kereskedelmi Bank gjőri főkö-lának h. főnöke. — Rásó Márta és dr. Plecsner Sándor ho-nap délelben tartják esküvőjüket a Deák-téri ev. templom-ban.

— A szerbek megünnepelték a szaloniki frontátörés tizedik évfordulóját. Belgrádból jelentti *A Reggel* tudósítója: *A szaloniki front-átörés tizedik évfordulójának ünnepeit ma kezdődtek meg.* Az ünnepek főnyomponja azoknak a delegációknak fölvonulása volt, amelyekel az ország szerbalka területeinek hazafias, kulturális és társadalmi egyesületei *küldték föl Belgrádba.* A fölvonulást természetesen örösi embertömeg nézte ráig. Sándor király a királyi palota egyik előcsömeletéi abla-kából figyelte a fölvonuló delegációkat, amely-lyek megüleneztek őt. A király mellett Fran-chet d'Espérey francia marsall állt. Délelben let-tettek az alapkövét a nagy rokkantotthonnak az erdőben.

— Beomlott egy színház Spanyolországban. Madridból jelentti *A Reggel* tudósítója: *Bola-nozban felhőszakadás következtében egy színház beomlott.* Emberéletben nem esett kár.

— Aukciókiallítás. A m. kir. postatakarék-pénztár árverési esarnoka folyó hó 7-én nyitja meg XLIV. aukciójának kiállítását IX. Lónyay-utca 30-32. szám alatti helyiségeiben. A kiállítás október hó 7-én, *vasárnap* csak délelőt, 8-án, 9-én és 10-én (hétfőn, kedden és szerdán) pedig délelőt és délután tekinthető meg. *Árverések:* október hó 11-től október hó 30-ig délután 1/4 órai kezdettel.

Hölgyek jelszava:

Legkisebb bevásárlás is legnagyobb megtakarítást jelent!

Klein Antal

divatnagyruházában

Király-u. 53 (Akácfa-u. sarok)

Ötthoni kényelem! Elsőrendű francia konyha!

MEGNYILT

a legmodernebbül újonnan berendezett

PALACE PENSIO

VII. Károly-körút 3

Telefon: J. 416-10 és 416-20

Telefon és rádió a szobákban. Saját fűl- és lemenő lift.

Allandó hideg- és melegvízellátás

Mérsékelt árak!

Szalon. Hallók. Társalgó. Dohányzószoba. Közös ebédlő

PIRELLI

PNEU- és TÖMÖRGUMI

Automobil Ker. Rt.

Budapest, Hálvány-u. 12

Erard, Seiler, Weber, Stein-waller, Meissner, Stingl

angol zongorái, pianói árban, hangban, feltételek-ben utólrhedetienek

REMÉNYI

A Zenoművészeti Főiskola szállítója

Budapest VI, Király-utca 58-60. szám

Gyászruhák

4 óra alatt

Horváth és Halász

női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26

Teljes ruázfőlszerelők speciális raktára

Telefon:
Aut.
871-09

— Kik követik Dantont? A cenzura ugyanis, ha működni kezd, olyan, akár a fölkurbilizott motor, árkon-bokron át rohan, amíg ki nem ürül a benzintartálya vagy falnak nem szalad. El vagyunk készülve rá, hogy legközelebb pörüljék a világtörténelem és a világirodalom, ahonnan kivakartatják velünk az „agrályos” sorokat. Így mindenkéltül III. Gyula Pápa híres mondását: „Parva sapientia regitur mundus!” (Kevés bölcsességgel kormányozzák a világot.) Azután természetesen Galileo Galilei szavait: „Eppur si muove!” (És mégis mozog a föld.) Ézsaiás könyvének 59. rész első verséből: „Vox populi vox dei!” (A nép szava, isten szava.) Szent Máté evangéliumából: „Miert nézed pedig a szálkát, amely a te atyádfülnök szemében, a gerendát pedig, amely a te szemében van, nem veszed észre.” Dante „Inferno”-jának V. énekéből: „Nessun maggior dolore che ricordarsi del tempo felice Nella miseria.” (Nincs gyötrőbb, mint kinek közepette emlékezni meg eltűnt boldogságra...) Shakespeare-ből, „Hamlet”-ből: „Something is rotten in the state of Denmark.” (Valami büzlök Dániában!) A Szentiványi álomból: „Ez a vég kezdete...” kifejezést, stb., stb., stb.

— A Székesfehérvári Zenekar vasárnapi Hubay-fimpe. Hubay Jenő hetvenedik születésnapja alkalmából a Székesfehérvári Zenekar a jubileum művelőit állította össze évadnyitó hangversenyének műsorát. A „Falu zossza-nyitány”, „Biedermeyersuite”, balladete „Az álarc”-ból zenekari számok mellett P. Budanovits Mária mely érzéssel énekel két dalt, a III. hegedűhangversenyt pedig Szentgyörgyi László kifortott művészettel adta elő. Bor Dező karmagy gondosan készítette elő a hangversenyt, amelynek minden egyes számát megtapsolta a Vigadó termét megtöltő előkelő közönség.

— A kormányzó jelenlétében vasárnapi leplezték le a gyónki hősi halottak emlékszoberát. Gyömről táviratozzák: Vasárnapi délelőtt leplezték le a község 108 hősi halottjainak szobrát, amelyet a község áldozatkészége emelt fiának. Az ünnepélyen megjelent Horvay Miklós kormányzó, akit Weigl Adám községi bíró fogadott és üdvözölt. Miután Farkas Imre főjegyző engedélyt kért a szobor leleplezésére, a kormányzó méltatta az elesett hőseket, akik tulnyomórészen a haza nemetárazó polgáriak voltak, de vérik hullásával pecsételték meg apáiktól örökölt hűségüket a magyar hazához. A gyónyóru szobornál, amely Jeney gyónki tanár műve, Pesthy Pál, a kerület képviselője mondott emlékbeszédet. Utána Muhl Sándor, Kósa Ferenc, Huszár Sándor, Brätigam Ferenc lelkészek megáldották a szobrot.

— Szombathely elbuzoszott Kapy püspöktől. Szombathelyről jelenti A Reggel tudósítója: Kapy Béla evangélikus püspök a szombathelyi paróchiát a győrirel cserélte föl. Szombathely evangélikus lakossága szombaton este ünnepi lakomat rendezett, amelyen elbuzoszott távozó püspöktől.

— Kétszáz ezer angol szénmunkásnak nincs többé helye az angol bányákban. Londonból jelenti A Reggel tudósítója: Joyson Hicke angol belügyminiszter Twickenhamben beszédet mondott, amelyben a többi között kijelentette, hogy kétszáz ezer szénmunkásnak, aki most állástalan, le kell mondania minden olyan reményéről, hogy ismét visszakerülhet a szénbányába. A rendőrség megtett mindent, hogy ezeket az embereket más foglalkozáshoz segítse vagy az angol gyarmatokon foglalkoztassa őket.

— Törökország nem ismeri el az albán királyságot. Konstantinápolyból jelenti A Reggel tudósítója: A török minisztertanács úgy határozott, hogy Törökország az új albán államformát nem fogja elismerni.

— Selyem helyett ma már minden vonalon a szövet a favorit. Ez eseményt az elsősorban László és Felice cég ési divatleveléből és erre érdekes bizonyosságot szolgáltat a solymosi tapintású és lágyesűti Rodler-féle „Ondamoussa” elnevezésű ruha, valamint a gyönyörű „Diagonocla” nevű új kabátanyagral.

Halálos motorkerékpárszerencsétlenség történt vasárnap a gödöllői országuton, ahonnan Herrmann kereskedelmi miniszter hozta be autóján a haldokló sebesültet a Rókus-kórházba

(A Reggel tudósítójától.) A gödöllői országuton, amelyen az éles meredélyek már igen sok halálos autós- és motorkerékpárszerencsétlenséget okoztak,

vasárnap Cinkota közelében újabb halálos katasztrófa történt.

A vasárnapi halálos szerencsétlenségről tudósítunk a következő: Nemes László 23 éves magántisztviselő, aki Budapesten a Tisza Kálmán-ter 3. szám alatt lakik, barátjával, Prokop Zoltán 24 éves magántisztviselővel, aki a Kochmeister-cégnél volt alkalmazásban a Szigetvári-utca 10. szám alatt lakik, vasárnap szülő-motorkerékpárján Gödöllőre rándult ki. A gépet Nemes vezette, Prokop háttal ült. Amikor visszafelé jöttek Gödöllő felé, Prokop helyet cserélt Nemesrel és most

ő vezette barátja kerékpárját.

Prokop nagy sebességgel hajtott és az éles meredélyeknél sem esőkéntette a vezérlés sebességét. Így érkeztek el Cinkota közelébe, ahol újabb lejtőre futottak. Ezen a helyen előlük egy parasztszeker haladt, amelyet Prokop meg akart előzni. Ugyanekkor szemközti jött egy szekér s Prokop nem vette észre, hogy a szemközti jövő szekeret egy buraautó követi. Így történt, hogy

a szekér mögül váratlanul kibukkant a turakocsis s a motorkerékpárt mindkét utasával az utszéli kőrakásra dobta.

A katasztrófa után

az autós, amelyet egy urvezető vezetett, tovább vágatott.

Prokop és Nemes vérbeborulva, eszméletlenül maradtak az utszéli kőrakáson. A két parasztszeker gazdái siettek azonnal segítségükre, majd a környékről is összefutottak a járókelők, a két fiatalember azonban láthatóan oly súlyosan sebesült, hogy a laikusok segélynyújtása semmit sem használhatott. Többen azonnal Cinkota felé futottak, hogy értesítsék a hatóságot. Közben azonban véletlen segítség érkezett. Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter ugyanis éppen ebben az időben autójával utazást tartott a gödöllői országuton s miután messziről látta a csoportosulást, gyorsan a helyszínre hajtott.

A miniszter azonnal autójára tétette a sebesülteket és gyors iramban hajtott velük Budapestre,

ahol a Rókus-kórházba vitte őket. Alig érkezett meg azonban a miniszter autója a kórház elé s alig szállították be a sebesülteket a kórház épületébe.

Prokop Zoltán a kórház kapujában kiszenvetett.

Nemes Lászlónál az orvosok súlyos belső sérüléseket állapítottak meg. A főkapitányság intézkedésére Nemes, aki a delután folyamán rövid időre visszanyerte eszméletét, sürgősen kihallgatott. A fiatalember vallomása szerint a turakocsis, amely szembejött velük, rájukhajtott s így az okozta a szerencsétlenséget. A

rendőrség erre azonnal

megindította a nyomozást az ismeretlen autós után,

amely megállás nélkül rogtott tovább a szerencsétlenség színhelyéről. Érdekes, hogy Nemes vallomása szembem a katasztrófa egyik szemtanúja, Friedmann Ernő, a Fehér Miklós-gyógyrútr tisztviselője a következőket mondotta A Reggel tudósítójának: A motorkerékpáros fiatalemberek oly sebességgel jöttek Gödöllő felől, hogy megelőzték Friedmann autóját, amely 60 kilométeres tempóval haladt, sőt meg akartak előzni egy Mercedes is, amelyben öt személy ült, köztük egy kadetiskolai növendék. Ugyanekkor szemközti jött egy parasztszeker s emiatt már nem tudták megelőzni a Mercedes, amely leszorította őket az uttestről, úgy, hogy rábuktak az árolszéli kőrakásra. Az autós továbbment, de

lehetséges, hogy az autóban ülők nem is vették észre a szerencsétlenséget,

mert a motorkerékpárt az autós hátsó része szorította le az utról.

— Vasárnap este megérkezett a Berliner Lehrer-Gesangverein. Mintegy kétszáz német dalos érkezett vasárnap este a berlini gyorsral a Nyugati pályaudvarra, ahol Szegeő Sándor országos karmagy a Magyar Dalosözvevény képviselőjében mondott néhány üdvözlő szót, a Törökvis dalára pedig jellegűnek és a „Hüszkegy”-nek elnéklésével fogadta a vendégeket. A németek nevében Jacobi elnök köszöntö meg a fogadtatást, majd dalárdája ugyancsak jellegűnek elnéklésével és Hell!-kiáltásokkal éltette a magyar dalosfestvéreket. A németek ma este tartják hangversenyüket.

— Véres verekedés egy kávéházban. Vasárnap hajnalban 1/3 órakor az Iskola-utca 40. számú házban levő kávéházban Bus Lajos zenész ittas állapotban összeveszett Engländer Sándor főpincérről és Szabó István gyárimunkással. A veszekedés hevében Bus Lajos Engländert a nyakszírt táján, Szabó pedig az arcnál összeszurkálta. A mentők a két sérültet bekötötték. Bus Lajost pedig aki zudásokat és horzsolásokat szenvedett, első segélyben részesítették. Bus Lajost előállították a főkapitányságra.

— A magyar dobermanosok vasárnapi kontra-derbyje. Néhány lelkes kutya barát, élükön Szendy Lajos földbírtokossal, Dalty Lajos rendőrkapitányval és dr. Lovas Zoltán állatorrossal, vasárnap a Márkus Emília-mozi területén kontra-kutyaderbyt rendezett kizárólag dobermanok számára. Ötvenhét champion és derbygőztes vett részt a versenyen. A magyar dobermanosok nagydíját Pap-Banány ny. államtitkar Kinizsi Al-já nyerte, a Szalag-díjat Grünwald Ernő Kinizsi Bill-jé s a kutyahölgyek versenyében Helbeczy Mihály Hűbősvölgy Tulipán-ja lett a győztes.

— Német nyelvű játékdéltáncok korrepetálásal Baurer Káris Erzsébet Leánynevelő Otthonában, (VIII. Népszínház-utca 22. Telefon: J. 305-37.) Tündi havi 22 P.

Páratlan sikerrel folyik a

14 napos őszi szövetvásár

Ezen olcsó árusításunk alkalmából

legujabb francia és angol

női kabát-, köpeny-, kosztüm- és ruha-szöveteket oly olcsón árusítjuk, hogy az

Budapest szenzációja!

Árakat óriási választékunk miatt nem közölhetünk, de mindenki győződjék meg arról, hogy

áruink és áraink utólérhetetlenek!

NEMZETI RUHAHÁZ

Budapest VIII, Rákóczi-ut 7 (a Pannónia-szálló mellett)

MINDNYÁJAN CSAK
KAKAS-PASZTÁT
HASZNÁLUNK
MERT KIPRÓBÁLTUK ÉS
LEJÓBBNAK TALÁLTUK

GYÁRTJA MAGYARORSZÁG LEGÉRŐBB GYÁRA:
BENES TESTVÉREK
VEGYESZETI BUÁR RT.
GYŐR-BUDAPEST

MAGÁNKIADÁS,
csak gyűjtők részére készült könyvekről ismertetőt küld megfellelő portó ellenében: Dr. Benedek Margit, Temesvár II. Bányász-utca 13

Ma dönt a polgármester az Új Szent János-kórház Röntgen-orvosainak ügyében

(A Reggel tudósítójától.) Némethy Béla tanácsnok vasárnap fejezte be a fegyelmet megelőző vizsgálatot, amelyet az Új Szent János-kórház Röntgen-osztálya ellen főlhozott ismeretes vádak miatt indítottak meg. A vizsgálat eredményeiről Némethy tanácsnok

vasárnap jelentést tett Buzáth alpolgármesternek és ma kerül az ügy Sipőcz polgármester elé.

A polgármester a mai nap folyamán, még a közigazgatási bizottság ülése előtt dönt Dachs Albert főorvos és Horváth Attila alorvos ügyében. Ertesülésünk szerint Némethy tanácsnok a vizsgálat adatai alapján

a fegyelmi elrendelését javasolja,

ami egyszerre mind a két orvos fölfüggesztését vonná maga után.

Tizenöt esztendő után újból lóverseny volt Pécsen,

amelyen a környék arisztokrata-társadalmán kívül megjelent Nádossy Imre is

Pécs, október 7.

(A Reggel tudósítójától.) A békeidő óta, 15 esztendő pihenés után ma tartottak Pécsen először lóversenyt, amelyen a szomszédos három vármegyéből megjelent arisztokraták között föltűnt a volt országos főkapitány,

Nádossy Imre alakja is,

aki a fogházból való kiszabadulása óta először jelent meg nyilvános társadalmi ünnepségen.

A lóverseny eredményei a következők:

Akadályverseny: I. My Daisy, tulajdonos Perczell főhadnagy. Lovagolta a tulajdonos.

1000 méteres sikeresen: győztes Selmecey főhadnagy Eszterénén nevű lova. Lovagolta tulajdonos. Pécsi nagy akadályverseny: győztes gróf Schönborn Ferenc Labrador nevű lova. Lovagolta Selmecey főhadnagy.

Jeszenszky-féle emlékverseny (20 km). Urkocsisok által hajtott verseny. Győztes: Matyasovszky-Zsolnay Zolt. Mazaly József Mancsi és Marica nevű lovaikat hajtották.

Baranyamegyei gátverseny (2400 m.). Első: Györffy László Caprice II. nevű lova. Lovagolta Selmecey főhadnagy.

— Ma kezdődik a Magyar Hét országos propagandája. A magyar gondolat, magyar leleményesség, magyar izlés és magyar munka egy hétig tartó partifogást kér a magyar közönségtől. Az igények igen szerények, de remélhető, hogy a közönség érdeklődése a magyar ipari termékek iránt annyira megerősödik a Magyar Hét alatt, hogy tartós kapcsolatot létesül a magyar ipari termékek és a fogyasztók között. Az érdeklődés fölkeltésére irányuló propaganda ma indul meg országsszerte, hogy a Magyar Hét gazdasági jelentőségéről tájékoztassa a közönséget. A Magyar Hét november 3-án kezdődik és november 11-én ér véget, de a magyar fogyasztóközönség ne ragaszkodjék dátumokhoz: magyar ipari termékek november 3-ika előtt és november 11-ike után is kaphatók. Egy héttől nem él meg a magyar ipar, amelynek a magyar közönség egész odaadására és kitartó támogatására van szüksége, hogy az ország gazdasági életében megfélemlessen regeneráló hivatásának.

— Egy 6 éves kisleányt és egy idősebb asszonyt egyszerre ütött el az autó. A Bp. 44-407. számú autó vasárnap az Andrássy-ut és Szív-utca sarkán elütötte Hlatni Ferenec 54 éves házmesternét és Jeszebaskó Irén 6 éves kisleányt, akik az Izabella-utca 71. számú házában laktak. Mindketten súlyosabb zúzódásokat szenvedtek.

— A belgrád-zágrábi gyorsvonaton kirabolják a belgrádi német követet. Belgrádból jelenti A Reggel tudósítója: A belgrád-zágrábi gyorsvonaton Köster német követ podgyászt kifosztották. Az ellopott podgyász értéke 20.000 dinár. A vasuti tolvajok nyilván szórakozottságból, otfelejtették azt a kis táskát, melyben a követ feleségének rendkívül értékes ókszeri voltak.

— A XXI. osztályorszájáték egyetlen sorsjegyével szerencsés esetben 500.000 pengő nyerhető. Sorsjegykészlet csekély, tehát siessen sorsjegyet venni.

— A Del-Ka új üzlete a Rákóczi-úton. A Del-Ka önpé-
ipari és kereskedelmi Rt. szombaton nyitotta meg Rákóczi-út 6. szám alatti új helyiségét. A megnyitás hetében — október 6-13-ig — a Del-Ka cég a hozzá és gyártmányaihoz hi. kedvezőtséget az új üzletre való megemlékezés fejében kedves ajándékban részesíti.

Scitovszky belügyminiszter bejelenti, hogy egyszakaszos törvényjavaslata kerek egy esztendővel hosszabbítja meg a fővárosi mandátumokat

A javaslatot ma délután beszéli meg a pártvezérekkel

(A Reggel tudósítójától.) Scitovszky belügyminiszter vasárnap a katolikus nagyrégiós után tanácskozott Ripka főpolgármesterrel és közölte vele, hogy

a fővárosi pártok vezéreinek hétfőn délután 3 órakor óhajta bemutatni a lejáró fővárosi mandátumok meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot.

A tanácskozás után

Scitovszky belügyminiszter

a következőket mondta A Reggel-nek:

— Hétfőn délutánra kérttem magamhoz Ripka főpolgármestert és a pártvezéreket, akikkel meg akarom beszélni a fővárosi mandátumokat meghosszabbító — lényegében egyszakaszos — törvényjavaslatot. Most már elintézt dolog, hogy ezt a javaslatot még a házszabályrevízió előtt tárgyalja le a képviselőház. Ugy tervezem, hogy

a fővárosi mandátumokat kerek egy esztendővel hosszabbítjuk meg, mert egy éven belül a legrosszabb esetben is meg lehet, sőt meg kell tartani az új fővárosi választást.

Ha lesznek is, akik ellenzik a mandátum meghosszabbítást, azt hiszem, alapjában véve mindenki örül neki, mert kétszer egymás után

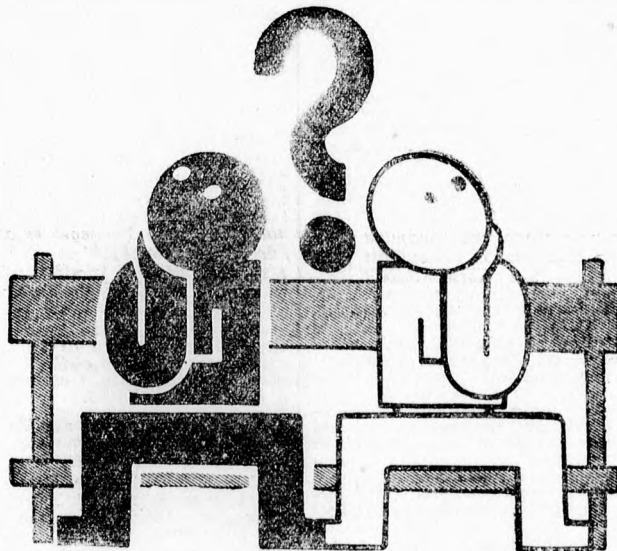
választani egy pártnak sem áll érdekében. A fővárosi törvényjavaslatot még ebben az évben benyújtom a parlamentben.

képviselőházi tárgyalásra azonban esetleg csak tavasszal kerül sor,

ez a parlament munkarendjének alakulásától függ. Mielőtt azonban a javaslatot a képviselőház elé terjesztem, adminisztrációs részét szakemberekkel, politikai részét pedig a fővárosi pártok vezérével fogom megbeszélni.

— Éjszakai razzia. A rendőrség a vasárnapra virradó éjszaka Budapesten, Kispesten, Újpesten és Pestszentpéten razziaát tartott, amelynek folyamán 289 embert fogtak el. Ezek között 7 büncselekmény miatt körözött és 3 Budapestről kiiltolt egyént találtak, akiken kívül még 107 ember ellen indítottak különböző hatóságok eljárást, míg a többi 172 előállítottat kihallgatásuk után elbocsátották.

— Elített újságárús. A büntetőjárásbíróóság sikasztás miatt szombaton vonta felelősségre Egri Gyula újságárúst, aki a Csóti-féle könyv- és lapterjesztő vállalatról 384 pengő értékű lappeldányt vett át és azzal nem számolt el. Egri védekezését a bíróság nem fogadta el és a bizományba vett lapok elszikkasztása miatt 8 napi fogházra és egy évi hivatalvesztésre s az okozott kár megfizetésére ítélte.

ÁRTALMAS-E A LÉLEGZÉS?

Kispizkos és Kistiszta ezzel a tünődéssel alaposan levizsgáztak. Milyen ostobák! Mindenki tudja, hogy a levegő az élet főfeltétele, s a levegő oxigénje nélkül pillanatok alatt elpusztulnánk.

A Tátra-mosószer azt nyújtja a fehérműnek, amit a levegő az élőlényeknek: az áldott éltető oxigént. Mikor a hideg Tátra-oldatot fokozatosan felmelegítjük, a benne rejlő oxigén működni kezd és jótékonyan átjárja a beáztatott ruha minden rostját.

Meglátja, ez

A „LÉLEGZÉS” ÉP OLY NÉLKÜLÖZNIETLEN A FEHÉRMŰNEK, MINT AZ EMBERNEK

A „Tátra” oxigénje amellelt hogy önműködően vakító fehérre mos, teljesen ártalmatlan, mert ugyan, hogysis ártatlan a ruhának az az oxigén, amit mi is minden lélekzettel magunkba szívunk.

Ezzel mos az, aki henyés,
Mert a TATRA oxigénes!

Floragvár

Veszünk, eladunk és művészelesen javítunk

keleti szőnyeget és antik butort. „Antikart” Rt (Sternberg Z. J.) Dob-utca 31. sz., Kazinczy-utca sarkán. Telefon: J. 408-68

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit kirdet ki ma reggel?

— Danton diadalát természetesen, aki a belügyi kormányzat böles belátása folytán végre nyugodtan hajthatja minden este bozontos fejét a quillotine alá. Az afférvé ma már — post festa — semmi hozzáténnivalóm, azt elintézték egymással Tomcsányi de Récvera ömeltósága és a közvélemény. Szombat este már el is ült minden igazol, félhétre kitették a táblát is a bejárati csapóajtókra — vasárnap este ugyancsak — s a darab most már megy szépen, minden belügyi és főkapitánysági „külső zaj” nélkül a maga útján. „Tant de bruit”... — kérdezte inkább, mint mondta nekem valaki, akit a dráma jól ismeri, de a Magyar Színház kolosszális előadását nem látta. Nos, ez az omlett, ha nem is könnyű, mint a vaníliaüz franczia confluence, amely vállalkozókéde, szív, bátorság és pénz híján is! — (a Danton kiállításra cakkumpakk közel egymilliórdba került), valóban gyakrabban szerepel a pesti jazz-színházak menükártyáin, mint a Büchneréhez hasonló drámaibb, nehezebb edelő, a lármára semmiesetre nem bizonyult méltatlannak. De a láрма hasznos volt. Hogyan is lehetne különben (famfárok harsogása, betöltő utazók dörgése nélkül) az elfásult pesti polgár figyelmét fölhívni a valóban rendkívüli produkciókra...

— Szóval köszönet a bizottságoknak...
— No, azt már megsem. De prelegáljak a belügyi V. ügyosztálynak az irdalom szabadságáról, a művészi gondolat, a költői elképzelés szentségéről? Ó, mielő Vénusz, akit a pesti kirakattól beszédtek. Ó, Zrínyi-gárda és ő, Danton a Tóth Böske karjai között (akit élete első, komoly sikerével együtt kikapartak a darabtól lenge, rózaszínű hálóingé miatt), bizony, nehéz a franczia forradalomból majlást csinálni a színpadon s lampionos fölvonatúst a dardákra tűzött fejek körmenetéből! Uraim! Ha egyszer a franczia forradalom valóban nem volt majlis! Hogy nyugtalanságot leltett volna? Erdekldőjenek az ügyeletes tisztviselőktől, akik csak a tetszés extizisáról tehetnek jelentést a premier óta, semmi egyébbről! Csak nem gondolják, hogy a tömött páholyok s erkélysorok, a földszint s a karzat a színpadon zajló forradalomnak tapsolt s nem a produkciónak? Ki gondol itt ma már — a Magyar Színház publikuma! — a forradalmi hónapok tapasztalatai után zendülésre, tüntetésre, rendbontásra, — „nyugtalanására”...?

— Ugy van! Örülünk, hogy élünk!
— Nagyon helyes, pláne, ha létünket Ön életnek nevezi! Tessék is az életnek örülni! Minden kis ajándékának; az októberi édes nap-sütésnek, egy jó falatnak, kellemes estének, a hőzérmeles elmaradásának s mit tudom, mi minden egyéb között annak is, hogy egy ilyen színházi előadásért nem kell Reinhardtig szaladni, meg tudják csinálni itthon is, hazai anyagból...

— S milyen volt a külföldi s milyen a hazai anyag?

— A dráma Karlheinz nélkül nyomtatásban lett volna értékebb, mint a színpadon! De ez a kisapból rendezővé vedlett szöke német parasztfiu, aki rendezői karrierjét a papnevelőintézet házi műkedvelő előadásain kezdte, konok energiájával, germán szorgalmával, hihetetlen munkabíráásával és nem utolsósorban színes és forró fantáziájával lüktető és eleven életet kommandírozott a százezes darab klaszszikus erébe. Az a piros és lángoló fantázia, amelytől az egész darab lobog, kétségtelemül az ő érdeme. De hol talál viszont Európában még egy ilyen ézengéssel versenyt villámoló és dübörgő Dantont, mint bozontos üstökével és vérbeboruló szemével ez a bölényi Kiss Ferenc! Hol egy ilyen sima, klasszikus Robespierret, mint a beretvács Hegedűs Gyula? És végigmenne valamennyi szereplőn, le egészen Tökés Anna egyetlen jelenetéig, akinél oly feleslegesen kulminál a szereposztási embarras de richesse, hol találhatott volna mindezekon fölül több megértést, készséget és állozatkészséget, de engedelmességet és lelkesedést is, mint a szegény; adókkal és adósságokkal küzdő pesti magánszínháznál, amely alatt nem a Magyar Színház, de minden magyar színház nyugodtan érthető! Ezért volt könnyű dolga neki végeredményben és ezért nemcsak az ő sikere végeredményben a megnyirbált Danton nagy sikere...

— Az előadás hősei?

— Mint említém, Kiss Ferenc, aki pályája legjelentősebb, legmarkánsabb, Cyránónál és Ocskaynál is maradandóbb nyomot hagyó sikerét aratja — és Hegedűs Gyula, aki hollófelete, fényes parókájában egy lak-Robespierret játszik: tündöklő és törleten, mint a figura egykori, éles rézmetszetei... Körmeny robusztus körvonalaí élesen és egyenesen a történelmi kor kódéből bontakoznak ki, Zátony már halványabb valamivel, hogy Táray üresen, Rátkai erőtellenül és Dénes bosszantó-ostobán hasonl! De meglepő pasztell a darab durva ecsetvonásai, lángoló színei között Molnár Aranka elragadóan finom alakítása (a helye Bajor Gizi és Várady Aranka között van az agyonszerződöttet Nemzetinél) s a peches Tóth Böske szelid rózaszínű portréja a kicenzúrozott lupanárjelenetben. Z. Molnár is kitünő. Fájdalom, elvész a forradalom primadonnái között. Elmaradt Hahnel Arankának egy briliáns jelenete is, amely a nevé előnyösen hozta volna újból forgalomba... Végül pedig dicserét és elismerés a névtelen színésznek, aki tömegben és csoportokban, a vívót vagy a percat kórusaiban énekel vagy prózával anyyi hűséggel és alázattal szolgálja a darabot. De még valakinek; akit, ha mindenki, A Reggel el nem mulaszthat megemlíteni: Vaszary Jánosnak, aki a magyarul nem tudó német rendezőnek nagyértékű tolmácsolója s ideának végrhajtója volt s aki Karlheinz távozsá után az elrendelt huzásokát már egymaga oldotta meg oly zseniálisan, hogy a premier publikuma tulajdonképen észre sem vette a cenzura pusztításait... A darabot Kosztolányi Dezső fordította. Hűen, vadul, gyönyörűen. Ha munka közben a cenzorri ceruzára is gondolt volna s — ha a megalkuvók közé tartozna, talán meg is menthette volna egy-két jelenetet a daraból...

— No, de büszkék vagyunk, mint Bánk, a magyarur...

— ...Akit egyébként megnéztem szombat este a Nemzetiben. Az új Bánk Kürthy József, visszakértült tehát, ahonnan elszármazott, a Nemzeti Színház hűvös, biztos falai közé. Telt ház ünnepele az előadást. Kürthyvel együtt az aranytól és bibortól csillogó Gertrudist, Hettyei Arankát, aki fényt, méltóságot és fenéséget adott a trónnak, amelyen ült, továbbá Palásthyt, Biberach szuggesztív alakítóját... A Nemzeti első magyar újdonsága egyébként — amint azt már hetekkel ezelőtt jeleztük — Zilahy

Versenyen kívül

állanak

Elkán Gerő

és

Bundái

szörme

mert: **minőség — tartósság — kivitel — olcsóságban**

fölülmulhatatlanok
IV, Váci-utca 22. — VI, Andrassy-ut 27
Kérjen dívaflapot!

UJ SZÍNHÁZ

VI, Révay-utca 18. sz. Telefon: Aut. 214-22

Siker! Siker!

Bérkaszárnya

Faragó Sándor 5 fölvonásos tragikomédiája

Olcsó helyárak!

Legjobb szöllye 6 pengő
Legolesőbb hely 1 pengő

Szombaton, október hó 13-án mutatja be a
Fővárosi Operettszínház

Az utolsó Verebély-lány

című **Ábrahám-Dregely-Harmath** operett

Szereplők: Gál Franciska, Fejes Teri, Szokolay Oly, Eggert Márta, Gál Alice, Kabos Gyula, Vendrey Ferenc, Sarkadi Aladár, Kertész Dezső, Rubinyi Tibor, Rado Sándor

VIGSZÍNHÁZ

A Molnár Ferenc-eiklus első darabja

A FARKAS

kedden, csütörtökön, vasárnap

Mary Dugan bünpöre

hétfőn, szerdán, pénteken, szombaton

„A nizzai éjszaka” sikere a Városi Színházban

A nagyközönség és sajtó egybehangzó véleménye szerint a

„NIZZAI EJSZAKA”

az utóbbi évek egyik legnagyobb operettsikere.

Színrekerül, a bérleti előadások kivételével:

minden este.

E heti előadások: holnap, kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap este.

Legdrágább hely 6 pengő.

ROTT minden este föllép

Zsúfolt házak! az Andrassy-úfi Színházban Tomboló siker!

Beltvárosi Színház

Minden este

JOLLY JOKER

Lajos színműve: „A tábornok“. Háborús darab. Első és második fölvonása katonai kórházban játszák a főorvos szobájában, ahol a kórház egész élete összpontosul. A szereplői orvosok, katonák, önkéntes ápolónők. Köztük az arisztokrata főápolónő, aki a kórházat vezeti. Az új Zilahy-darabnak mintegy alapfogolata: a háborúban nemcsak a férfiak sebesültek meg, a nők is kaptak sebeket.

— Az Új Színház új darabja?
— A fiatal Faragó Sándor — író! Azokból a szélfedő allűrökből, amelyekkel a színpadi irodalom néhány éve fölfolakodott iparoslegényei ostromolják oly ádázán a párnázott ajtókat, nincs benne semmi! Egy szerény és szegény, hallgatag fiatalember, sváda nélkül, lap nélkül, protekció nélkül, aki csak írni tud, egyebet semmit. A „Bérlakásnyája“ című tragikomédia első darabja a feketeképi ifjúk, aki anyai reménytelenséggel jár-keel a város utcáin egy-két esztendő óta. Hogy sikerrel színre került: jó orvosság lesz a pesszimizmusra, amelyből a darabjából is kicsendül. Az előadói fiatal, kevés kivétellel ismeretlen színészek viszik. Hajadon Annát, egy édes kis eseléndlyant Ilscay Róziát juttassa. Furcsa, fanyar kis hangocskája, a mely a „Május“-ban oly felejthetetlen dallamossággal esendült föl a színpadon, ma is a régi még, csak egy árnyalattal mélyebb, sötétebb. A serdülő kisleányból asszony lett, aki a csilintgelő szanzonek madárszerűség helyett mélyebb, erőtebb műfajt tolmácsol: tragikomédiát... Rajta kívül nincs is prominensebb név a tappal fogadott Simon Marcsán és a transcendentális szerepében valóban kitűnő Baló Elemérrel kívül; csupa, de csupa fiatal színész juttassa a darabot. És a fiataloknak sikerik van! Keleti László „doktor Krausz“-áról, Dr. Krausz macskabajuszáról beszélni fognak. Justh Gyulának, aki a felléteki színeszet legbrilliansabb rutinierjeként került Budapestre, a darab leteletelenebb, leg-háttalanabb, legnehezebb szerepe jutott. Igazi formát nem is tudott mutatni benne. Baszay szépen esindlta az utolsóelőtti kép végjelenevét, rendkívül markáns, mulatságos és sikeres Békeffy Hermann fűszerese s átmeneti szerepében Berezyl is szívesen fogadjuk. Egyébként az Új Színházban vasárnap délelőtti mutatták be egy új irodalmi vállalkozásnak, a „Fáklya“ színházi és művészeti társaságnak rendezésében az Erdélyi Szépművés Céh egyik költőjének, Bárd Oszkárának „Taposómalom“ című öt fölvonásos drámáját. Bárd Oszkár néhány verseskötet, több komoly zenei kompozíció (legalsórángun hegédümművés!) és hat kolozsvári premier után jutott el a pesti matiné-bemutatóig. A darab egy tépelődő lélek fotográfija, a színpad és a dialógus teherbíró-képességének minden ismerete nélkül. De az erdélyi író szép és értékes mondanivalóit az áhítatos délelőtti publikum — javarészt fiatal írók, színészek és hevílni tudó kritikusok, nagy figyelemmel és élvezettel hallgatták és a föl-vonások végén a szerzőt sokszor ki is tapsolták...

- Royal Orfeum?
- Reso táblás házakat csinál!
- És mi az a „Nizza éjszaka“?
- En is ezt kérdeztem, amikor a ravasz kommunikék ctoavastam, amelyben Sebestyén Géza „minden kommentár“, de előzmény nélkül is jelentette, hogy a „Lady X“-et ekkor és ekkor színrehozza. Nyilván arra gondolt, hogy egy lyukas hetet kitölt a bécsi direktor darabjával, aki állítólag Bécsben fizetett érte, hogy

színrckerüljön. Csakhogy Harmat Imre, akitől — (amint ő állítja, nagyban A Reggel ki-méleteilen figyelemzetése következtében) — le-hullottak az orfeumi kifejezésmodor gyakran izellen szójátékai, olyan épkezláb, mulatságos, snájdig librettóit teremtett össze, hogy a „Lady X“ az összes illetékesek, sőt Sebestyén Géza legnagyobb meglepetésére is — sikert aratott. Harmaton és a Newyork-bár Brodsky nevű zongorahumoristájának, valamint a darab eredeti és betétszámain kívül ez a siker a színpadon elsősorban Eréklyó fiatal tánc-komikusé, aki iránt 48 óra óta fültűnő meleg-séggel érdeklődnek Budapest összes operett-igazgatói. A primadonna, az ábrándosan széke debreceni Kovács Kató szépen énekel és Péchy Erásit utánozza. Hangban sikerrel, alakban, szuggesztivitásban kevésbé. Siró Annán — zokogni kell. Egy őszinte hangja nincs a bád-nak. Fenyvesről, a bonvivánról ma sem tudom, hogy kivel azonos: Hajmásznyal-va a Vigból, vagy Tolnaival Szegedről? Kertész Gábor (ez-előtt Oszkár) juttassa a másodikbonvivánt, aki a színpadon Lord Kent-el azonos. A lordtól na-gygon rossznéven venném, ha úgy játszaná Mr. Kertészt, mint ahogy Mr. Kertész juttassa a lordot. Végül a darab legjobb száma a Mississippit!

- Mondja kérem, mit tud Petrásról?
- Pesten van, amint ő mondja hazaruccant egy kis „pesti levegőért“. Egyébként a jövő hónapban játszani fog Londonban, mégpedig Baldwin miniszterelnök előtt.
- Vívát Petrás! És Tilkos tényleg a Magyarban lép föl először az idén?
- Mégpedig az „Tihamér“-ban, az új Lengyel-darabban.
- És mi az a Tihamér, ki az a Tihamér?
- Tihamér — a nagy mumus! Az a bizonyos valaki, aki, ha az asszonyok körül seltene-kdni kezd, a jogos tulajdonosnak egyszerűben fülébred a szerelmi lelkiismerete. Ez a darab ugyanis fellétekenységi komédia s azt példázza, hogy a szerelemben a fellétekenységnek mint kórokozó bacillusnak majdnem olyan fontos szerepe van, mint magának az eredeti szerele-mnek!
- A desszert következik?!
- Még nem. Előbb egy kis bejelentés követ-kezik. Ezenül minden héten, ezen a helyen, szóval közvetlenül a desszert előtt foglalkozni fogok néhány mondatban a hét legjobb vagy legrosszabb filmjeivel.
- Halljuk, halljuk, roppantul érdekel a dolog!
- Jó a Gréta Garbó-film. A sujet nem új, sőt nagyon is régi. A hős történetben sinylődik, mi-alatt is Gréta nagy színésznő lesz s bár nem feledkezik meg szíve egyetlen szerelméről — mégis megfelledekezik róla, mert egyetleneg-yer sem visz be neki a börtönbe dzusztos be-fűtt. Végül is a kórház ágyon találkoznak, hogy ádó-kapa, stb. Ez a penészes társadalmi színiükklissé igen jól van megcsinálva. A flu, Buchanan, simpatikus, jól is játszik s Gréta, bár korántsem hat „Az ördög és az asz-szony“ meteorszerű vakilásával, itt is nyugta-lanlón szép és érdekes. Vége, végre, végre: évek óta az első briliáns, igazán kifogástalan fölirat, Szántó Armand írta. (A föliratokat kü-lönösen fogom figyeelni.) A hét másik jó filmje a Lili Damita-film a Palace-ban. Damita kis-asszony Van Dongennek, a világhírű festő-nek fölfedezette, magam is találkoztam vele a híres párisi műteremben. Elragadóan bájos te-remtés és kitűnő színésznő. Hogy azonban egy-

egy jó filmhez mért adnak majdnem mindig és majdnem mindenütt egy nem is rossz, de le-hetőleg kriminátlisan rossz filmet — az teljesen érthetetlen előttem... Na, de erről majd még részletesebben is beszélünk...
— Az újításnak lényegesen örövendünk. És a desszert? Szerelem, válás, házasság, szakítás, kibékülés, verekedés?
— No lám! Verekedés? Nem rossz. Erdeklőd-jék a Nemzeti Színház legközelebbi törvény-széki tárgyalásáról. Utóladra husz év előtt törté-net hasonló, amikor Jászai Mari megbíalta az akkor növendék Szóhner Olga szöke kon-tyát... Egy szót se többet.
* Lábass Juci a Király-Színházban. Lábass Juci ezen a héten Bécsből Budapestre érkezik, hogy megkezdje próbáit az új Zerkovitz-Szilágyi-operetben, amelynek premierje a jövő hónap elején lesz a Király-Színházban.

Vörös és fekete

„Le rouge et le noir“: az első Stendhat-regény filmen! Két év híjján száz esztendeje, hogy ez a gyönyörűség megjelent és amikor Henry Boyle, írói nevén Stendhal, látta, hogy könyvet igen kevesen olvassák, 1830-ban gógócsu kijelentette: „Enigm csak száz év múlva fognak olvasni!“ Igaz ugyan, hogy korának legmag-sabb fóruma, az a párratlan ember, aki irodalmi tekintetben egész Európával fölért: Honoré de Balzac rögtön fölismerde Stendhal genjét. Irt neki... Szívdobogatót elismeréssel üdvöz-ölte... De az emberek csak lassan értették meg és még lassabban szoktak hozzá, hogy Stendhall legnagyobbjaink közé számsítsk. Minden lepergő évtized azonban Stendhall örökkévalóságát bizonyította. És ma, „száz év múlva“, ahogy maga Stendhall jósolta, valóban annyian olvassák, hogy szinte már népszerű — annyira népszerű, hogy legelső regényét már filmre is vitték: a klasszikus regény filmesítése mindig a népszerűség jele! Valóban, ma már nagyon sokan ragynak, akik boldogan talál-koznak a „Vörös és fekete“ filmre kelt hó-seivel, a nagyragyó papnövendékekkel és a beléjeszedült biedermeier damákkal, akik szer-letmesen és tragikusan forognak körülötte és akik mind föltekelt a könyv lapjairól, hogy szemük előtt éljék izgalmas és megrendítő életüket... Milyen csodálatos ember ez a fiatal papnövendék, a lányosarcu és zárköztöztető Julien Sorel — a fukar paraszt fia —, aki imádjja Napoleont és ugyanakkor mindenki előtt megtagadja, mert konzervatív akar lenni, mint a nagyurak (akiket gyűlöl), hogy az ő se-gítségükkel emelkedjék nagy emberré... Mi-lyen csodálatos, hogy a szép Julien nem tud szeretni, nem tud szerelmes lenni (erotikus kí-törése ellenére), pedig a legérteletlenebb asszonyok és a legártózkodóbb lények — a polgármester felesége és a dugzagodó herceg leánya —, mint az ércelt gyümölcs, hullanak álbe és ő énezi a gyönyörű fejek fölött, sas-tekintettel, föl, a napba, a magasba, ahová jár-vágyódik... És megy. Mindenkitől elmegy, hogy magasabbra jusson; így történik, hogy magára marad. Ezt a hajszálfinom és évteljes lélekrajzot s a levegőt, amelybe el kell kép-zelnünk: a Napoleon-utáni évek társadalmát, a cideket és Párisit örökítette meg mesteri kézzel Stendhal a „Vörös és fekete“-ben. A film, amely a regény nyomán készült és amelyet nálunk „A titokzatos futár“ címen mutatnak be, a re-gény rendkívül sok érdekes momentumát, külső és belső történéseit meg tudja jeleníteni. Stendhall lebilincselő történetzősége, való élet-tel élő alakjai tisztán lépnek előlére és szug-gesztíójuk alatt tartják a nézőt. Julien Sorel Ivan Mosjoukine juttassa: minden tökéreke, hogy Stendhall hősét havisítatlanul jellemezze. Partinerci: a szerelmes polgármesterné szerepé-ben a szép és finom Lil Dagover és Ágnes Peter-son, mint hercegisasszony. Ágnes Petersen is búbjós és jó színésznő — egyébként a feleség: orosz bonviván és svéd náira most játszanak először együtt filmen és ez itt a kép külön érde-kesége. „A titokzatos futár“-t, amely az irodalmi filmnek is nagyon sikeres futára, esütő-től juttassa a Fórum, a Palace és a Capitol.

Dénes Zsófia.

AZ UTOLSÓ ROUND-BAN

DÖL EL, HOGY KI LESZ A VILÁG-BAJNOK ÉS KIÉ LESZ A KÜLÖN-DIJ, EGY SZÉP ASSZONY SZERELME!
MÉRKŐZÉS OKT. 11-től A RÁDIUS MOZGÓBAN

Minden este
Danton halála
Magyar Színház

CIRKUSZ
CIRKUSZ
CIRKUSZ
CIRKUSZ
CIRKUSZ
CIRKUSZ
sikere egyre nő!
ROYAL APOLLO
Előadások máttól 5, 7/8, 9/10 órakor

KÖZGAZDASÁG

Amiről mindenki beszél

Khuen-Héderváry Károly gróf végzése, hogy az ő és fivére tiszzerholdas birtokát drágán akarta haszonbérbe adni. Ezelőtt egy évvel nyugodtan birtokolta az ő és fivére fele-fele részben közös tiszzerholdas birtokát, amelyen Károly gróf nagyon jól gazdálkodott és amelyen nem volt más adósság, mint körülbelül egymillió pengő, amellyel a Győri Első Takarékpénztárnak tartoztak. Ez a tartozás oly biztosított volt, hogy a Győri Első Takarékpénztár még csak be sem kebelezte, úgy, hogy a birtok lekermentesen állott a két gróf nevén. Ekkor történt, hogy a Magyar-Német Mezőgazdasági Rt.-ra ráuntak azok a német bankok, amelyek a társaságot alapították, ráuntak pedig azért, mert az ily nagy mezőgazdasági üzem, amely a kellő saját tőkét fölött nem rendelkezett, folyton hitelt vett igénybe és a német bankoknak nem tették ezeket a hiteleket általában rendelkezésre bocsátani. Ekkor Halász Lajosnak az a gondolata támadt, hogy a német bankok részvényeit följárulni megvételre Khuen-Héderváry Károlynak, az pedig belement a vételbe azzal a tervvel, amelyet később meg is valósított, hogy a társaságát átvegye a tulajdonosokra egészen kedvező feltételek mellett a saját és fivére uradalmát. A többi aztán szabályszerű sorrendben úgy folyt le, ahogy az ügyek le szoktak folyni, amikor dilettánsok beavatkoznak üzletbe, amelyekhez nem értenek. A Magyar-Német tartozása folyton nőtt, az újabb részvények, amelyet kibocsátott, nagybörzést csak névleg kerültek elhelyezésre, a Magyar Földhitelintézet a hitelek folyósítását lassasán ahhoz a föltételhez köthette, hogy a gróf is szíriája a váltókat, ugyanezt követelték azután a többi hitelezők is, így került a dolog oda, hogy ma a Magyar-Német Mezőgazdasági Rt. és annak leányvállalatai több mint 3 millió pengővel tartoznak, ennek a tartozásnak a kétharmadát Khuen-Héderváry Károly gróf kezességét vállalt, de a többiért is kezességkorlatilag azért, mert a vállalat élnöke és igazgatója, most ehhez hozzájárul az a 500.000 pengő, amelyért a borsó került részvények árvenni tartozik, úgy, hogy a végén a gróf körülbelül 4 millió pengővel lesz adós fele birtokára, amelynek értéke nem sokkal haladja meg ezt a tartozási összeget. Szomorú, hogy gróf Khuen, aki kitűnő gazda és takarékos ember hírében állt, áldozata lett annak a törekvésnek, hogy birtokát jól adja bérbe és szomorú tanulság számára, hogy a kibontakozásnál teljesen cserbenhagyta a Magyar Földhitelintézet, amely pedig vele együtt menedzselte a Magyar-Németet, de amely - úgy látszik - elég óvatos volt ahhoz, hogy részvényei kellő időben magas árfolyamokon a közönség nyakába varrja, követelésért pedig megszerzte nagának a gróf giróját. Érdekes kérdés, vajjon a gróf és a Magyar Földhitelintézet közötti viszony fejlette ezel le van-e végleg zárva, vagy nem követhetik-e egy újabb színműködés, amelyen tisztázódhat a Magyar Földhitelintézet szerepe ebben az egész ódiózus ügyben.

rövidre szedtek össze külföldi fizetési eszközöket, ugyannyira, hogy amár nyilvánvaló, hogy íjedd emberek idegeskedése volt az egész, mégis okozott némi zavarokat a pénztári kezelésben. Ehhez járul még az is, hogy komoly külföldi helyekről nagyszámu sürgető kérdézősködés érkezett szombaton a bécsi cégekhez, vajjon nem kell-e a már utban levő, ausztriai irányítású árakat föltartani, valamint hogy számos külföldi rendelést visszavontak és a jövő hétre halasztották.

A legutóbbi hónapok legerdekesebb tranzakciója a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének hitelművelete, amelyet a protestáns egyházközségekkel hajtott végre azon az alapon, hogy ezek az egyházközségek 3 1/2 millió dollár kölcsönt vesznek föl a Kisbirtokosoktól és a protestáns egyházak hitelszövetkezete a Kisbirtokosok kezessége mellett 3 1/2 millió dollár kötvényt bocsát ki, amelyeket a Rollins-cég, Amerika egyik legnagyobb bankárja vesz át és bocsát jegyzés alá. A kölcsönadás megindult a kötvények kibocsátattak és az elmúlt héten kellett volna azokat a Rollins-cégnek Newyorkban jegyezésre bocsátania. Ez a jegyzés azonban teljes balsikerttel végződött, a mostani newyorki tőzsdéi viszonyok mellett a legkisebb érdeklődés sem mutatkozott ezek iránt a kötvények iránt, úgy, hogy Rollins-ék visszahúzódtak az üzlettel, amelyet a Kisbirtokosok Földhitelintézet nem lesz képes az eredeti keretben lebonyolítani. A protestáns egyházközségek természetesen ezzel kellemetlen helyzetbe kerültek és a Kisbirtokosok Földhitelintézetének alig marad más hátra, mint a kiltázása helyezett kölcsönüket kifizetni és várni a jobb időket, amikor a kötvényeket talán képes lesz értékesíteni. Időközben valószínűleg az állam fogja a Kisbirtokosoknak az a tőkét rendelkezésre bocsátani, amely a protestáns egyházközségekkel szemben elvállalt kötelezettségek teljesítéséhez szükséges.

A Nemzeti Jegybank főlemele a kamatlábat egy százalékkal: ez az elhatározás kritizálható, de meg nem másítható. A kartelbe tömörült pénzintézetek ennek az elhatározásnak kapcsán hivatalosan bejelentették, hogy a betéti kamatlábat megfelelően, a tartozási kamatokat pedig méltányosan emelik. A gyakorlatban ezt úgy viszik keresztül, hogy az a vista betéteknél 1/2, a lekötötteknél pedig 3/4%-kal drágítják a felek javára a kamattételt a hitelkondícióknál ellenben, ahol a felek 90%-ára a Jegybank mindenkor kamatlába a mérvadó, a kamattétre 1%-kal növekszik, a váltóknál pedig „szabad egyezkedés” áll fönn. Ezeknek a közös megállapodásoknak a miként való lebonyolítása, előzőekben vagy ridegben kezelése az egész magyar közgazdasági életet érinti. A hitelviszonyok alakulásához simul a magyar ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság érütése, a bankkارتel elhatározása tehát végeredményben minden dolgozó magyar polgárt érdekel. Sajnos, a bankkارتel egész konstrukciója egy káros elven épül föl. A kartel a lértíthető betétkamat színvonalát maximálja, viszont a hitelkamatok megállapításában a szabadverseny alapján áll, kivéve, ahol a jegybanki kamat mindig előnyös iránytűjére mutathat. Mi következik ebből? A kartel a betétkamat maximálásával a versenyét ezen a téren teljesen kizárja, hitelüzletekben viszont kinyitja a sorompót. Ez a vezető szempont ellentétes a közönség érdekeivel, mert nálunk a tőkeképződés nem érven el a szükséges mértéket, a közönség betéteit a verseny nyíltá tételével, a lehető legmagasabb betéti kamatok kinalásával kellene a bankoknak föl-szívnioek és a tőkeképződést előmozdítaniok. Ez a verseny növelné a takarékoságot és lehetővé tenné, hogy a középintézetek és kis-intézetek számbajövő kamatokkal rögzíthetnek magukhoz a feleket, igaz, hogy a nagy intézetek hátrányára, de a köz javára, mert az egész országban szerte levő és fölsleges tőkéket koncentrálnak. Ezzel szemben a hitel-üzletben egészen más a helyzet, mert itt nem a

Közgazdaságunk Janus-arca

— Beköszöntő —

A Reggel mátol újabb négy oldalal kibővülve jut el olvasóhoz. Ezt a négy oldalt a magyar közgazdaság eseményeinek és azok birálatának szenteljük. Az események regisztrálásában a jólétesültség, pontosság, frissesség és teljes elfogultatlanság vezet bennünket. Birálatainkban a szókimonadás bátorsága, a hozzáférhetetlenség és a közérdek. Ezek az újságrópi erények a közgazdaság kérdéseiben sokkal nélkülözhetetlenebbek, mint a közélet eseményeinek más területein, mert a nemzeti gazdálkodás az élet, a mindennapi kenyér, a morál ügye. Vonatkozásaink lenyulik az élet minden redőjébe, belekapcsolódik családi életünkbe és elhatározza életünk szépségeit és boldogságát. De előnti állami életünk jövőjét is, mert tőle függ, hogy miképp kapcsolódunk bele a világ nemzetneinek láncába. Egy egész nemzeteket láttunk magunk előtt végigtántorogni a bölesőtől a sárga háború előtt. Mialatt szavaltak, vitáztak és gyerekmodra labdázta hervaít ideáljait játékszerével, azallat a gazdasági élet vastörvényei váltak réges-régen uralkodókka emberek és államok fölött. Ez a nemzetek nyugvóra tért, hevüléseivel és szomorúságaival együtt. De hát mi történt azóta? Talán fölrépült a munka zászlója a megbesülletés ormára? Talán a gazdasági munka tisztelőnek koronáját már rátették életünk homlokára? Semmi sem történt. Uj vezetőink ismét keshedt szólomok, hamis eszmények szíjára fűzve vezetnek bennünket. Megint ferde elméletek járszalagján vonzsolnak bennünket maguk után, még ma sem érve meg, hogy ök vannak miertünk és nem mi öertettük. Vagy őszinte irányzatok azok, amelyek az egyik oldalon a kapitalista gazdálkodás alapján állónak hirdetik magukat, mialatt a másikon a háborúból itfetejtett államszocialistikus kísérletekkel a kereső polgárok kezéből kivesszik a kenyeret és a polgári keresetek alkalmait? Nem ferdeség-e, amely az egyik oldalon azt hirdeti, hogy a polgári államot építi és erősíti, mialatt a másikon végül is egy bürokratikus bolsevizmushoz fog eljutni? A magángazdaság körébe tartozó minden foglalkozást lassanként állami földadatok soroznak be és a földzasszított állami földadatkör igényeit és pazarlásait ugyanannak a polgárságnak a kenyereből akarják megfizetni, amelytől elvonják a kereseti alkalmakat. Ez a gazdaságpolitikai irányzat máris oda vezetett, hogy most tanástanalun állnak, kapcsolkodnak, céltalanul lótnak-futnak. Hiszen e Janus-arcu, hibrid gazdasági politika mellett, a kereskedelmi mérleg egyre fokozódó passzivitásában ütöknek ki e felemás rendszer végetes következményei. És milyen passzivitás ez, amelyhez hasonlólt hiába keresünk az összes passziv mérlegű nemzetek külkereskedelmi forgalmában. Az egyre növekedő behozattal szemben egyre csökkenő kivitelt áll, olyan arányú csökkenéssel, amely nagyobb a behozatal emelkedésénél. És most arról van szó, hogy mivel állítsuk meg ezt a folyamatot? Talán azzal az ipari politikával, mely gyökértelen iparokat fejleszt a fogyasztók zesebőből s vámpolitikájával barriereteket emel, vagy azzal a megmemértéssel és félreértéssel, amellyel a kereskedelmet kezelik tiz éve már? Vagy talán azzal a mezőgazdasággal, amelyet alapjaiban kellett volna már régesrégben átformálni s termelését hozzáidomítani a világipiac és fogyasztóinak igazi szükségleteihez? Jó. Higyjük, hogy most kezdődik! Hogy most indulunk végre döngő léptekkel a fölismeret helyes utra. De ha indulunk, annál inkább van szükség a közgazdasági birálat nyíltádgára és beesülletességére. A kétélfel tekintő, Janus-arcu nemzeti gazdálkodás végetét világosan látjuk s ezért mondtuk, hogy schol, a közélet egyetlen területén sincs nagyobb szükség a nyílt beszédre, mint ezen. Es mi, A Reggel, nyíltan fogunk beszélni!

Legszébb és legolcsóbb

télikabátok, ruhák, szőrmék

WEISZ DEZSŐ
NŐI DIVATÁRUHÁZÁBAN
IV, Kossuth Lajos-u. 8

A PESTI TŐZSDE
új számának főbb cikkei:
Krausz Simon nyilatkozata a tőzsde feltámasztásáról.
Dr. Hirsch Albert: A külpolitika krízisééről.
Szurday Robert: A textilipar fejlődéséről.
Dr. Dános Árpád: A bérházak építéséről, stb.
Szakesszőség és kiadóhivatall:
Budapest VI, Városház-utca 6

Papagáj

Igazgató:
Oláh Gyárfás Mihály

Minden este a remek

októberi műsor!

22 jobbnál jobb szám!

Művészet! Attrakciók! Vidámság!

Záróra 6 órakor

Papagáj

Leendő anyák, vigyázzát!
Gyermekköcsi csak golyócsapágyal
száraz MAJIS védjeggyel
elpusztíthatatlan

BRUCK VI, Andrássy-ut 38. sz.
a Párisi Áruházal szomban
Képes Árjegyzék 50 fillér bélyeg ellenében

bank van a közönségre utalva, hanem a közönség a bankra. A bankok eddig ahelyett, hogy a legális hitelszükségeket igyekeztek volna minden erővel az ország magasabb érdekei szolgálatában kielégíteni és a hitelföltételeket a közönség érdekében maximaliták volna, itt a szabad versenyt biztosították, mert teljesük szerint válogathatnak és válogatnak is a hiteligénylők közt. A kartellnek a betétfeszültség kiküszöbölése céljából a betétülzetben kellene a szabad versenyt visszaállítania és a hitelfeszültség csökkentése érdekében a mindenkori hitelkamatokat maximalni. Ezzel a politikával a kartell valóban az országos érdekek szolgálatára. A hitelfüzletek javarészen a bankok kamathaszná megközelítette a 120%-ot, mert 65-7%-kal drágábban helyezték ki tőkéiket, mint amennyit az a vista betétek után megteríteni szoktak. Igaz, hogy a rezsiköltségek is emelkedtek a békebeli viszonyokhoz mérten, de aligha olyan arányban, mint ahogy a pénzüzetek a marsozt megnövesztették. A hitelviszonyok enyhítéséért az első lépést a pénzüzeteknek kellene megtenniük. Most, az utolsó percben figyelmünket kell a pénzüzeteket: vigyék keresztül határozataikat a legteljesebb lojalitással, mert ellenkező esetben óriási felelősséget vesznek magukra.

**Tragikomikus epizódja a Halász-féle tőzsdé-
ügynek az a fölfedezés, hogy a tőzsde káro-
sultjai között egyike a legnagyobbaknak a
Közégségi Takarékpénztár.** Ez az intézet, amely a főváros egész sulyának latbavetésével alig pár hónapja kezdte meg működését, azzal nyitja meg közszereplését, hogy több mint 300.000 pengő értékű Magyar-Német-részvény-nyel szerepel a Giro- és Pénztárgyletnek azon a listáján, amelyen a szállításra beszállítatott, de Halász bukása folytán ellenérték nélkül álló részvények szerepelnek. Mindenki ámulva kérde, hogy jut a Közégségi Takarékpénztár ezekhez az üzletekhez, mi köze van a Közégségi Takarékpénztárnak a Magyar-Német-hez vagy Halászhoz és hogy jut végül a főváros közönségé ahhoz, hogy ezen a réven nagy veszteségeket szenvedjen? Amint tudva van, a Halász- kontra tőzsdéügy békés lebonyolítását úgy tervezik, hogy azok, akik ilyen részvényeket a Giroba szállítottak, az ellenértéknek 60%-át kapják meg, 40%-ról le kell mondanioik és le kell mondanioik arról is, hogy előzők ellen bármiféle regresszussal fordulhatnak. A Közégségi Takarékpénztár szénája tehát a szabati igazgatósági ülés előtt úgy állott, hogy elveszti 300.000 pengőnek 10%-át, vagyis 30.000 pengőt, eltekintve attól az áldozattól, amelyet, mint a Tébe tagja, kellett, hogy hozzon a köz érdekében. Ez a kirándulás a tőzsde területére tehát a Közégségi Takaréknak 130-140.000 pengőjébe kerülhet, ami olyan banknál, amely a tőzsdei ügyleteket évtizedek óta intenzíven kultiválja, elég szép veszteség volna, de megjegyzendő, hogy a legnagyobb budapesti bankok között is alig van egy is, amely ennél az ügynél ilyen nagy veszteséget szenvedne. Ha tehát igaz az, amit a Közégségi Takaréki a kommunikációban közlést, hogy ő kliensei darabjait adta el, akkor nagyon érdekes volna tudni, hogy ezek a kliensek miért éppen a Közégségi

Takarékhoz fordultak, miért éppen ezt tisztelték meg ezzel a rentábilis megbizással és vajon hogy van az, hogy a Közégségi Takaréknak nem ünt föl, hogy gazdaszerre ilyen tömege a Magyar-Német-részvényeknek kerül éppen az ő útján tőzsdei eladásra. Az igazgatóság Rassy Károly indítványára egyhangyul úgy határozott, hogy sem a Tébe, sem pedig a szandálási akcióban nem vesz részt. Ez a határozat természetesen kompromisszum fogja ennek az egész magyar közgazdasági életre nehezítő üggynek az elintézését, merőben új probléma elé állítva azokat, akik a Halász-ügy rendezésén fáradoznak. A Közégségi Takaréki politikai pártokból delegált igazgatósága azonban — amely természetesen mit sem tudott e tőzsdei manipulációkról — a veszttel fejeze nyelét másképpen meg nem menthette. Fájdalom, bármint is végeződik ez a kínos és kiábrándító affér, a vesztes egyedül a Közégségi Takaréki marad, amely ellenértékül csak azt a tapasztalatot kapja, amelyet ebben az ügyben drága pénzzel megszerzett. Nyitva marad persze a fővárosi lakosságna az az érdeklődő kérdése, hogy vajjon ezért alakult-e a Közégségi Takarékpénztár, ez-e a gyakorlati érvényesítése a takarékpénztár alapításakor hamoztatott altruisztikus jelszavaknak, ez-e az az eredmény, amelyet a főváros hitellete szempon-
tjából a közönség várt és remélt?

Csöndben, minden különösebb hűhó nélkül e hó elsején kelt miniszteri rendelettel a magyar vámtarifának egy tételét igen jelentősen fölemelték. A vámemelés 20 százalékos tszad ki és vonatkozik a növényi olajokra és zsiradkokra, sokféle kence, festék, szappan alapanyagára. A vámemelés mögött tulajdonképpen igen érdekes közgazdasági regény, vagy mondjuk csak novella lappang. Nagyszabású üzlet, amelynek költségeit, sajnos, a magyar fogyasztó és a magyar kisipar kénytelen viselni.

A köztisztviselői lakásprobléma megoldására az »Annuitás« konkurenséül a »Hungária« jelentkezett, amelynek ajánlatát a népjóléti minisztérium pártolón terjesztette a pénzügyi kormány elé

(A Reggel tudósítójától.) A köztisztviselői lakásépítkezésnek régóta vajudó problémája vasárnap újabb fordulatot hozott. Amikor ugyanis nyilvánosságra került, hogy a pénzügyminisztérium az »Annuitás« részvénytársaságnak dollárkölesön fölvetelére adott engedélyt, a népjóléti minisztériumban valóságos bucsujárás indult meg, amely a tisztviselői lakásprobléma megoldásának más és más módjait látta a miniszter elé. A beérkezett ajánlatok közül a »Hungária« alkalmi részvénytársaság (?) föltételei látszólag a legkomolyabbaknak és a népjóléti minisztérium máris elhatározta,

Egy, egyetlenegy nagy gyártóleppnek, a Győri Olajiparnak a válsága volt eredendő oka ennek a vámemelésnek. Ez a nagy gyárvállalat évek óta igen sulyos válsággal küzdött. Az utóbbi években termelése egyre csökkent, nem tudott megbirkózni a külföldi versenyyel, az olcsóbb fuvarral, racionálisabb munkarendszerrel dolgozó külföldi, főleg hollandias vállalatokkal. A gyárvállalat egyik legfőbb részvényese és mindenképen legnagyobb hitellezője, a Wiener Bankverein végre úgy szabadult meg ettől a teherföltől, hogy eladta a Deutsche Banknak, amely azzal a céllal vette meg, hogy egy nagyobb konszernjébe, a Levantini-scher Ölkonzernbe olvassza. A nagy tranzakciónak csupán egy föltétele volt éspedig az, hogy a magyar kormány a magyar olajipartot megfelelően jömetelje, amelynek ellenében a Deutsche Bank vállalkozott arra, hogy a gyárat újból, teljes mértékben üzembe helyezi. Ez idáig nagyon szép volna! A baj csak ott van, hogy a fokozott vámvédelem a külföldi versenyt majdnem teljesen kikapcsolja, a növényi olajból készült késztermékek, kencék, szappanok ára minimalisan 10%-kal emelkedik a német vállalat előreláthatóan nem csupán az olaját magát fogja piacra hozni, hanem berendezkedik a késztermékek előállítására is, ennek pedig az lesz a következménye, hogy 25-30 kisebb üzem, amely addig szappant és kencét gyártott, kénytelen lesz munkáját beszüntetni. A nagyobb vállalatok közös olajkikészítő gyár alapításával talán meg tudják törni a Győri Olaj készülő monopóliumát, de a kisiparoknak se technikai berendezésük, se pénzügyi föl-készültségük nem tud megküzdeni a hatalmas konkurenciával. Így a fogyasztók pénzén talán újból megindítják a Győri Olaj üzemet és befektetett tőkéikhez juttatnak egy nagy bankot, de hogy a mérleg az egyetemes gazdasági élet javára pluszt fog-e eredményezni, azt egyelőre határozatlan kétségbe kell vonni.

ezt az ajánlatot pártolón küldi föl a döntésre hivatott pénzügyminiszteriumba. A »Hungária« részvénytársaság egyelőre öt-millió dollár behozatalára kér engedélyt, közli azonban, hogy szükség esetén húszmillió dollárt is kaphat. A köztisztviselők éppen úgy, mint az »Annuitás«-nál, lakbűriük lekötése fejében juthatnak építkezési kölcsönhöz, előre azonban az egész kölcsönmek nem a husz százalékát kell lefizetniük, amint ezt az »Annuitás« kívánja, hanem csupán tíz százalékát. További előny az, hogy

a kamatteher az annuitással és az életbiztosítással együtt tíz százalékon alul lesz, míg az »Annuitás« számításai tíz százalékon föltűli megterhelésen alapulnak.

A népjóléti minisztérium, amikor a »Hungária« részvénytársaság ajánlatát pártolón terjeszti a pénzügyminisztérium elé, egészséges konkurenciát akar teremteni a különböző építkezési vállalkozások között, bár a leghelyesebb megoldásnak maga is azt tartaná, ha a köztisztviselők lakásépítési problémája állami pénzen volna megoldható, vagyis a tisztviselők nem lennének kiszolgáltatva nyereségre dolgozó magánvállalatoknak. Az »Annuitás« és a »Hungária« részvénytársaság működésébe egyébként belekapcsolódik most a Borthy Miklós Kertváros Szövetkezet ügye is. E szövetkezet tagjainak ugyanis azon a területen van telkük, amelyet az O. F. B.-törvény után részben a fővárostól, részben a Szemere-vagyonból sajátítottak ki a Rákospatak környékén részükre. E területen azonban nincsenek házmuvek és ezért a főváros, abból indulya ki, hogy a terület tisztviselőtelep kitépítésére nem alkalmas, máris egyezséget kötött a szövetkezet több tagjával, akiknek telkéért a város belső területén adott örökletás építésre alkalmas telket eszerébe. Mindazok viszont, akik ezt az egyezséget a fővárossal nem kötötték meg, hiába igyekeztek az építkezés céljaira külföldi kölcsönt szerezni és most

részben az »Annuitás«-sal, részint pedig a »Hungária«-val indítottak tárgyalásokat

lakásproblémájuk megoldása céljából. E tárgyalások a népjóléti minisztériumnak azt a törekvést segítik elő, hogy a különböző építkezési vállalkozásokat a lehetőséghez képest egyesítsék addig is, amíg a kormány nem talál megfelelő anyagi alapot a köztisztviselői lakásproblémának állami pénzen való megoldására.

Nem mind arany, ami fénylik,

Nem mind Diana, ami sósborsos!!

DIANA
ELNEVEZÉSHEZ, HA VALÓDIT, S NEM UTANZA TOT AKAR!

Benda József bútutor- és asztalosárnyár
kiállítás a III. Közművesipari Területen, Vároosi mintatorem: Wessolyi-utca 11. — Gyári: Hernád-utca 33. szám

Memento!

(A Reggel tudósítójától.) A Halász-ügy teljes megértéséhez tudni kell, hogy akik ennek a kérdésnek megoldását keresik, magát az ügyet két részre osztják. Az első: a tőzsdéi üzletmenet folytonosságának biztosítása és a Halász-ügy teljes izolálása, vagyis

a Halász-féle papírok életének elválasztása a piac többi papírjaitól.

A második: levonni a tanulságot okulás szempontjából, hogy a jövőben hasonló üzletek ne ismétlődhessenek és annak megállapítása:

kik a hibásak.

A második részre addig nem kerülhet a sor, amíg az első rész megoldva nincs.

A közvéleménynek, amelyet kezd kissé irritálni az a hamis beállítás, mintha itt egy olyan fércrész, mint Halász, a megmentéséért folyék egy akció — tudomásul kell venni a következőket:

A Halász-papírok léteztek és léteznek valahol, valakiknél. E kezek által a papírok eladtak a tőzsdén. A tőzsdén legtöbbször

jóhiszemű, de napikeresetre utalt, spekulációjához nem szokott kis kezek

közvetítették a forgalmat esetleg nagyobb tőzsdéi ügynökökhöz vagy cégekhez. Jogilag ezek a kezek kötelezhetők átvételre, esetleg a különbözet megfizetésére. Erre azonban már-ben képtelenek. Hiszen az sem lett volna nagy szerencsétlenség, ha néhány cégnek fizetési-képzetlensége deklaráltatik — de sokan vannak, akik tisztességesen élve, esztendő óta föllőrdöltek és akik egyik kéztől véve, a másiknak eladva, a néhányfilléresnyi közvetítési jutalékból

tartják fenn magukat. Ezeken berzasolni semmit sem lehet, legföljebb fizetési-képtelenné lehet őket tenni. Mármost az amire a tőzsdének igen kimagasló egyénisége éppen a napokban rámutatott:

hogyan hatna Párisra, Londonra, vagy Newyorkra az a hír, hogy Budapestben negyven-hatvan tőzsdéig összcsofolott,

van-e a világnak egyetlenegy olyan fővárosa, ahol megértének, hogy néhány-száz ezer pengő hiánya okozhatta ilyen tőzsdéig összcsofoltságot? Ezt künn vis majornak tekintenek. Meg meglévő szerződések is fölbomlanának, arról pedig hossza esztendőkön át szó sem lehetne, hogy külföldön értékpapírokat vagy zálogleveleket elhelyezhetnének, vagy kölcsönt kaphatnának. Meg kell végre érteni, hogy

a tőzsdék külföldön mást jelentenek, mint itthon!

Már most mi történik?

A grófot támadni e pillanatban nincs helyén, hiszen vagyonaival áll helyét a Magyar-Német hitelért, a tőzsdén pedig az engagement nagy részéért. A bankok négyszáz ezer pengője nem jótétemény, hanem érdekek helyes fölismérése. A Giro néhány-száz ezer pengőjét majd behozza, anélkül, hogy közpénzrúrikót vállalna. Hogy a tőzsdén erős kezek — mert hisz csakis ezekről lehet szó — negyven százalékát elvesztik az engagementnak, olyan momentum, amire

el kell készülnie lenni annak, aki Halász-féle papírokba pénzt fektet.

Végül, hogy a rendezőbizottság kétszáz ezer pengőt akar kifizetni azokból, akik győnyömbek, de mégsem nincstelenek, méltányos, jogos és egyszerűs mind ezeknek a memento! Vigasztal szolgáljon számukra az a körülmenet is, hogy huszonezer részvény a differenciákat fizető

érdekeltség kezében marad, amiből azután később valami még meg is térülhet. De ez is csak akkor, ha a nyugodt lebonnyolítás lehetővé van téve. Nem értjük a közhangulat fordulatát! Aligha akad épelméjű ember a tőzsdén, aki rendezés helyett fölfordulást óhajtana! Akik azt hiszik, hogy a károsból termelési lehetőségek, munkaalakalom vagy szomorú helyzetik enyhülése keletkezhetik, ennek az újabb teóriának hirdetői az örültekézába való! És végül, akik ezen a közveszélyes botrányon milliárdokat keresnek, kezdik elfelejteni, hogy az egyezkedés kényelmelenebb helyen is folytatódhatik...

× Két szám. Két szám, amely egymagában többet mond, mint a hivatalos beszédek és cikkek egész sorozata. A magyar megélhetési index az augusztusi nagy ugrás után szeptember havában nagyjában változatlanul maradt. Augusztusban megélhetésünk több mint 4% -kal drágult, szeptemberben a drágulás egy lélekzetvételre megállt, de már ma is bizonyos, hogy az októberi index nem fog a régi condonon megmaradni. Ezzel szemben a német birodalomban, amely 15%-os békemunkabérékkel, 12%-os békelakbérékkel dolgozik, a szeptemberi index a bejelentett vasuti tarifaemelés ellenére visszament. Nem sokkal, 0,8%-kal, de visszament. Ez a világ legnagyobb közgazdasági termelésre van főleg berendezve, amelynek a lakkérei 15%-kal maradnak a békelakberek mögött és ahol a munkaberek és fizetések a békeszínvonal alatt mozognak, drágább a megélhetés, mint a nagy ipari országban, amely mindent fölértékelt ezen a világon, még a hadikölcsönét is, amely aranybilliórdokat fizet jövendő felében és amely élelmiszerének két ötödét külföldről importálja.

INGYEN

Uj regények

Uj regények

DUMAS MŰVEI

Az eddig megjelent köteteken kívül kiadásunkban szeptember hóban megjelent

Dumas műveinek nagy kiadása

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét ingyen adjuk, így tehát mindazok, akik az alant található szelvényt 10 napon belül a lent föltüntetett címünkre beküldik, ingyen kapják a kiadásunkban megjelent

DUMAS MŰVEINEK

egy teljes 24 kötetes kb. 4-5000 oldalra terjedő sorozatát.

A francia és a világirodalom legnagyobb elbeszélőjének klasszikus regényei első megjelenésük óta meghódították a világegypetemet. A világ összes nyelveire ültették át őket és milliókra megy olvasóik száma, akik lelkesedéssel lapoznak Dumas varázslatos könyveiben. Még ma sem eső, lent e hallatlan mód érdekfeszítően megirt regények igéző hatása, amelyek egyuttal pompás humorral, páratlan képzelőerővel, mesteri elbeszélőművészettel ékesek és ezekkel a tulajdonságokkal minden olvasót lenyűgöznek. A művek szinte beláthatatlan nagyságn, 300 kötetre tehető tömegéből, amely Dumas tollából folyt, azokat a regényeket és elbeszéléseket jelentettük meg, amelyek méltán örökbeesieteknek mondhatók. Kiadóvállalatunk fordító- és bírálbizottságának tagjai is teljes garanciát nyújtanak arra, hogy a fordítások a legteljesebbek és a legkövetesebbek.

Kiadóvállalatunk fordító, bíráló a következők: Balla Mihály, Bonkóti Sándor dr., Csillay Kálmán, Forró Pál dr., Gellért Hugó, Gyagyovszky Emil, Havas András Károly, Honfi Rezső, Karinty Emília, Karinty Frigyes, Kelen Ferenc dr., Lándor Tivadar, Németh Andor, Dobosi Pécsi Mária, Peterdi István, Porzolt Kálmán, Pünkösti Andor, Sebestyén Károly dr., Schöflin Aladár, Sziklay János dr., Szini Gyula, Sztrokay Kálmán, Trócsányi Zoltán dr., Vécey Leó. A művek szép nyomásban, kitűnő fordításban és a szokásos könyv-alakban jelentek meg rengeteg gyönyörű illusztrációval ellátva és csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk kötetenként 25 filléres megterítést. A szétküldés négykötetes sorozatonként a tényleges portóköltség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban abban a sorrendben, amelyben a megrendelések beérkeznek.

Kiadásunk a következő érdekesítő műveket foglalja magában:

„Gróf Monte Cristo“, „A világ ura“ (a „Gróf Monte Cristo“ folytatása), „A holt kéz“ („A világ ura“ folytatása), „Husz év mulva“, „Bragelone vicomte“ (a „Husz év mulva“ folytatása), „Lamberg Gabriel, avagy a gályarab története“

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa
GUTENBERG

könyvkiadóvállalat

Budapest IV, Váci-u. 17, félem.

Telefon: Teréz 291 65

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő

SZELVÉNY

56

Alulírott Dumas összes fönt hirtelített műveit ingyen kívánja
átvételi elismerést és szállítási értesítést kérünk

Név:

Lakhely: (utca)

Posta

Mindenki elnevezés az írási stílus szerint közzéadásra

A szelvény elnevezésének

Az új Argonauta

vagy

magyar királyi földművelésügyi kivitel-fejlesztés

(A Reggel tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt egy kis hír jelent meg a magyar lapokban. Arról szóltott e szelíd híresem, hogy a magyar földművelésügyi miniszter ur ő kegyelmessége egy németül szakelődőjének kíséretében hosszabb külföldi útra indul a célból, hogy a helyszínén a magyar mezőgazdasági kivitel lehetőségeit tanulmányozza. Rossz néven venni ez elhatározást nem lehet a miniszter úrtól! Miért éppen ő ne nézzen körül egy kissé a külföldön s éppen ő ne szerezzen tapasztalatokat, az úgynevezett „helyszínén”?

Ez utazás mögött tudniillik hosszú és időnként meglehetősen eles harc rejlik, harc a magyar kivitel megszervezése körül.

Füres dolog ez a magyar agrárkivitel! Körülöttünk nagy ipari országok terülnek el. Ausztria, Csehország, Németország. Itt van a magyar föld, amely hol bővelben, hol soványabbban, de mégis csak évről-évre meghozza Isten áldását. Mi sem volna természetesbb, mint hogy mi, magyarok, a magyar terményekkel rendelkezésünkre tartunk és őrizzük ez érvényes piacaikat.

Az utóbbi években ez az út, amelyen a magyar birodalmak nyugat felé jártak, úgy látszik, elakadt, egyre kevesebb magyar sertés, ökör s egyéb vágómarha jut ki ezekre a mi százados piacainkra, de elakadt a magyar buza útja is.

Számos okból, többek között a magyar vasuti tarifa miatt, amint ezt még a nyáron előre bejelentettük. Igen sok gabonánk is itthon rekedt s ez a megrekedés a magyar pénzforgalomban sokkal nagyobb bajokat okozott, mint ezt a miniszteri hivórkban elképzelni tudjuk. Azt sem igen tudja az átlagos népszerű ember, hogy Magyarország a független államiság hízelek esztendőjében még mindig semmiféle, se állami, sem magános szervezete, amely a kivitel fejlesztését és emelését tűzné ki feladatának.

Nincs konzuli szervezetünk, mert ami van, az csak nére az, de a munkája gyakorlati szempontból értéket alig képvisel, nincs gazdasági hírszolgálatunk, nincs a külföldön semmiféle, se állami, se félig állami kereskedelmi képviselőnk.

Ezen, úgy másfél évvel ezelőtt, hozzáértő és buzgó emberek segíteni próbáltak s hosszú tanácskozások után végre megtalálták az alapot, amelyen ezt a magyar kivitelfejlesztő szer-

vezetet fölépíteni lehetett volna. Nem sok pénzzel, ötszáz ezer pengő évi támogatással kellett volna megindulnia ennek a munkának, de nem indulhatott meg!

Nem indulhatott meg azért, mert éppen a földművelésügyi miniszter ur szakközvegei, a minden kivitelhez olyan pompásan értő urak utját vágták azzal, hogy a magyar mezőgazdasági kivitel fejlesztésére csak ők, egyedül ők hivatottak és ezért nekik külön intézményre van szükségük.

Hogyan, hiszen eddig is olyan kiválóan és eredményesen dolgoztak! A magyar sertés-kivitel fölvirágzása, a magyar vasuti tarifapolitika pompás segítsége, azok az óriási összegek, amiket a gyümölcskivitel keresztek és legutóbb a magyar hágyamakereskedelmének szindikátusa, mind az ő munkájukat dicséri.

Hogy ez a magyar királyi földművelésügyi kivitelfejlesztés mennyi pénzbe került és az eredmény a kiadott összegekkel milyen arányban áll, azt nagyon szeretnők egyszer papíron, pontos kimutatásban elolvasni.

De nem ez a fontos. Az a fontos, hogy a magyar külkereskedelmén, a magyar export, amelynek egyformán feladata ipari és mezőgazdasági termékeket kivinni, most kénytelen várni tovább, mint ahogy várt másfél esztendőig, amíg megalakul a szervezet, amelynek segítségével munkájait alaposabban és gyorsabban végezheti. Csak egyre vagyunk kíváncsiak.

Mit szól mindezekhez vajon a legfőbb magyar gazdasági miniszter?

Bud Jánosról igazán nem lehet elmondani, hogy nem ért a gazdasági összefüggések megítéléséhez, bár hivatalnokember, elég világosan látja, mire volna ill szükség s mindenkinél jobban tudja, hogy miniszteri urakat sem képzettségük, sem tanulmányaik, sem tapasztalataik nem teszik alkalmassá arra, hogy azt a hosszú, türelmes, gyors és precíz munkát elvégezzék, amit a kivitel megszervezése és előmozdítása megkíván. Bud János pontosan tudja, mit fog a földművelésügyi miniszter odakint látni.

Látni fog amerikai lisztet, kaliforniai és ausztráliai gyümölcsöt, dán vaját, szibériai tojást s a jó ég tudja, mi mindent, ott, ahol csupa magyar terméket lehetne elhelyezni.

Lehetne, ha volna, aki megtanítaná a magyar birtokost, a magyar parasztot, mit s hogyan termeljen, milyen minőségben, hogyan csomagolja, kinek küldje! Bud János nagyon jól tudja, hogy egyetlenegy fölterelőtől függ a magyar mezőgazdasági kivitel jövője:

Olesóbban kell termelnünk és standard minőséget!

Erre tanítsa meg Bud János a magyar földművelésügyi hivatalos iskolától, erre tanítsa meg a földművelésügyi miniszter a magyar gazdát, a kivittelt bízza csak arra, aki azt a régi időkben, amikor még nem teremték mindentadó és mindenható tanácsosok, igen rendszeresen elvégezte: a magyar kereskedőre!

Játék a tüzzel!

Hol az igazság az állami tűzbiztosítás kérdésében

(A Reggel tudósítójától.) A tűzkárbiztosítás államosításának kérdésében az elmúlt héten fölvonultak az érdekeltek és egytől-egyik természetesen az államosítás ellen nyilatkoztak. Hogy is nyilatkoztak volna másként? Előre módjuk van támaszkodni arra a közhangulatra, amely

torkig van már azzal a gazdaságpolitikával, amely mindent ki akar venni a magán-gazdaság kezéből és állami hivattal akar avatni.

Amde bármily ellenfelei vagyunk mi magunk is ennek az irányzatnak, a kérdéssel kapcsolatban mégis föl kell vetnünk azt is.

Vajon nem szolgáltathat-e a biztosítók alkalmat, módot és indokokat

arra, hogy az államosítás hírei a biztosítók ellen a közönségben fálthabozott ellenszenvet a maguk céljai érdekében kibaszadják! Főleg két pont az, amely miatt a közönségben jogosan gyümölik föl a biztosítók elleni ellenszenv és harag. Az egyik a kárbeesés mai rendszere, a másik a díjmegeállítási kérdése. A kárbeeső ma a biztosító társaságok fizetett tisztviselője, akinek tehát

sohasem a fél, de mindig a társaság érdeke a fontos.

Ha objektív, gyamu alá kerül társaságának, ha nem az, a fél nem fogadja el a becslelt, hanem pöröl, de ha pöröl, rendszerint nem várja be az ítéletet, hanem egyezkedik. Innen az animozitás a közönség körében és innen a biztosítás intézményeire vetett hit megrendülése. A másik a biztosítási díjak nagysága. A kartelen kívül állót a tavalyi őrveny különben is lehetetlenül teszi és elveszi a módját annak, hogy a biztosítást, annak folyama alatt kikapcsolhatta a biztosított, míg most a biztosított a biztosítás egész tartamára le van kötve. Elhöz járul még az is, hogy a biztosító közönség járátlanága folytán sohasem a teljes értékre történik a biztosítás, mert a fél meg akar takarítani valamit, ekörül aztán a legnagyobb differenciák merülnek föl, mert ha nem volt teljes értékre a biztosítás, a társaság a kárt már csak

pro rata

téríti meg, hogyha például egy kétezer pengőért éró objektum csak ezre van biztosítva és teljesen leég, a társaság csak 500 pengőért térít meg. A közönség ellenszenva és panasza főleg ezek körül a hibák körül sarjadzik ki és ez az ellenszenv táplálja aztán az államosító törekvéseket, amelyekre nézve azonban azt kell mondanunk, hogy annak súlyos nehézségei vannak. Így mindenekelőtt az államnak viszontbiztosítót kellene keresnie, hogy a kár ne egyedül az államot terhelje, hanem a biztosítási ügy világgazdasági következtében eloszulják a világ összes biztosítóira. Ilyenformán a biztosítók egyedül viszontbiztosítókká válnának, megszabadulnának a nagy akvizíciós költségektől. Ha azonban viszontbiztosítás nélkül építenék ki az állami biztosítót,

az állam az adózók pénzéből volna kénytelen hiányait pótolni, nem is szólva a drága adminisztrációról.

Azt hisszük, hogy a kérdés megoldása a közeputon van. A biztosítási ügyet meg kell hagyni a magángazdasági tevékenység keretében, de törvényhozási intézkedésekkel kell elejét venni azoknak a hibáknak, amelyeket a közönség olyan nagyon panaszol. Az államosítási szenevedély ellen a magángazdaság úgy védekezhetik legjobban, ha

jól és a közönség érdekeinek megfelelően végzik földadatukat a magánvállalkozások.

2, 3, 4, 5 szobás és hallos

ÖRÖKLAKÁSOK

Uzielhelyiségek és garconlakások
TABÁN LEGSZEBB HELYÉN

I. Hegyalja-ut és Aladár-utcaiban építendő új
modern palotákban
előjegyezhetők a
TABÁNI ÉPÍTŐ-ÉS KERESKEDEMI RT
irodájában I. Zsolt-utca II. délután 3-6-ig
a 4-es autóbusszmeálló

SAKORVOSI rendelő
vér- és nemibeteg részére
EZÜST SALVARSAN OLTÁS

Rendelés egész nap, Rákóczi-ut 32. I. o. I. Rókussal szemben

Fehérbutorok Konyhák
Előszobák
Különleges leány-szobák
Főber bútoroztatás

kizárólag elsőrangú minőségben HAVAS asztalosmesternél,
Semmelweis-u. 9 és Róza-u. 20. Tel. J. 379-11. Fizetési kedvezmény

NYEREMÉNYEK

az új m. kir. osztálysorsjátékban

Az elérhető legnagyobb nyeremény
pengő **500.000** pengő

Jutalom és nyeremények:

- 300.000
- 200.000
- 100.000
- 50.000
- 40.000
- 30.000
- 25.000
- 20.000

stb. stb., összesen több mint
6 millió pengő készpénzben.
80.000 sorsjegy közül **40.000** biztosan nyer,
tehát minden **második sorsjegy!**
Első húzás már október 20-án kezdődik!

Sorsjegyek a hivatalos áron:

Égősz. 20 P	Fél 10 P	Negyed 5 P	Nyelcad 2.50 P
----------------	-------------	---------------	-------------------

az összes árusítóknál kaphatók.

FÖLHIVÁS

a köztisztviselőkhöz és
közalkalmazottakhoz!

Az „ANNUITÁS”

HÁZÉPÍTŐK SZÖVETKEZETE

(BUDAPEST (TELEFON:
V, Tűkör-utca 2) Automata 113-06)

a magy. kir. Népjóléti és Munkügyi miniszter-től
374/1928. számú, valamint a m. kir. Pénzügyminiszter-től
127.805/1927. számú leirata alapján megkérő a család- és társasházak építésének kereszttelítéletét

„Az építkezni kívánó köztisztviselők és közalkalmazottak 30 éves törlesztésre, lakbérüknek lekötése ellenében kisebb hozzájárulással építközhetnek

➔ Részletes fölvilágosítás az „ANNUITÁS” irodájában: délelőtt 9-2-ig és délután 4-7-ig

AUTÓ ÉS MOTOR

Concours d'Elégance a Margitszigeten

Titkos Ilona angoramacskájával, Gaál Franci pulijával és Beöthy Babával a volan mellett

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel 10 óra: a margitszigeti MAC-pályán most kezdődik

az autók szépségversenye,

vagy *hétven csillagos karosszéria sorozók ill a tündöklő őszi napfényben, de a budapesti közönség ily „kora reggel” még álmos és csak györcs kezd szállingózni a tribün előtti sáfányra. Annál élénkebbek lenni a proundon az urvezetők és hölgyek. A szürke, kék, zöld, vörös, vajszínű és sárga — nyitott és esukott — kocsik között nyugtalanul járkalnak trench-coatok és redingotok, bricseszek és ulszterek, világos női bundák, diyatéké kosztümök, színes borkabátok és elmaradhatatlan rókák. Gong, zsüri, megafon — a publikum is kezd jelentkezni — és megkezdődik a szépségdíjért versenyző kocsik programszerű fülvontulása. Elsőnek *Delmar Walterné* tapsolják meg, aki szürke Steyr sportkocsijában fehér trench-coatban, fekete baszkapájával ül. Az egész jelenség rendkívül sportos. Utána *Salm Hermanné* grófné kap tapsot, aki báró *Wolfer Andrá*s Bugatti-kocsiját vezeti, a buzaké-szürke karosszériához szürke köpenyben kék sapkával. *Zichy Tivadar gróf* sport Austro-Daimlerje is tetszik, mellette kekrókás hölgy foglal helyet és a hátsó ülésen hatalmas farkasküya érdeklődik méltóságteljes pózban emberek és ovációk iránt. Szép és izlases megjelenés gróf *Pálffy-Dann Józsefné* Bugatti-kocsijának sötétkék karosszériájában, sötétkék-sárga francia kosztümben. József főherceg Minerva-kocsijával versenyez, de csak lívres-sófor ül a volan mellett. *Beöthy Baba* vezető *Loránd Henrik* Whippet-kocsiját, *Strasser Richárdné Csukássy*é. Néhány művezető jelenkezik személyesen: *Gaál Franci*, akit pulija állandóan zavar a vezetében, *Mészáros Paulette* buzakék Bugatti-kocsijához fehér sportbundában, *Babochay Erzsé*, *Lázár Mária*, *Posner Magda*, *Herváth Eleira*, *Titkos Ilona* Minerva-kocsiját szerepeltette:*

a drappbőr karosszériájában mindössze egy fehér puli, egy fehér angoramacska és egy szerencsét hozó Lenci-baba.

A legkitartóbb tapsot azonban kis tízéves sztár kapja: *Brunswick György*, aki világoskék miniatűr Bugattijában, amelyen egymaga ül, a legkomolyabban jelentkezik a zsüri előtt. Valaki megkérdézi az urak közül: — Igazán tudsz vezetni? — Hogyne — feleli a — csöpp sportsman —, nagyon is! Sőt még 520-as Fiatot is! — És nagy nyugalommal túlköl, hogy az érdeklődők térjenek ki utjából. Föltűnést kelt gyönyörű cinóbervörös Lancia-kocsijával lovag *Haupt Károly*, hatalmas Chrysler-autójával, zsakettjével és gyönyörű feleségével *Bosnyák Iván*, kis sport Derbyjében a motorderby-győztes *Balázs László* és föltűnő szép „mit-fahrer”-je báró *Waldstätten Eleanor*. Sok tapsot kap *Schüller László* piros Steyr-kocsija, *Szigeti Andor* Magosixje, *Raskó Franciska* Minervája, *Zombory-Rónay Endréné* Marmonja.

A szépségverseny ügyességi verseny követi.

A kocsivezetőt különböző feladatok elé állítják, például: menetközben asztalról föl kell kapni egy pohár vizet s egy másik asztalra letenni, anélkül, hogy a víz kiömljön. Vagy: mozgó deszkahídra kell ráhajítani kocsijával, amely a kocsó sulya alatt himbáldózik. Itt *Kaszala Károly* (Steyr), *Urbach László* (Lancia-Lambda) és *Balázs László* (Derby) bizonyultak legügyesebbeknek. Az autók után motorkerékpárok vonulnak föl, amelyek közt az A. J. S., Douglas és B. M. W. motorok aratnak nagy tetszést. Az „Urvezető” kitűnően sikerült sportbemutatóját *Béza* mester bundarevűje zárja le, amely a déli órára meglepő nagy számmal összegyűlt dákák teljes meglegedését érdemelte ki.

A Concours d'Elégance részletes eredménye a következő:

A zsüri legmagasabb kitüntetését, arany szalagot nyertek a következők: *Delmar Walterné* (Steyr-XII. Sport), gróf *Pálffy-Dann Józsefné* (Bugatti-Cabriolet), *Mercedes-Benz* turakösi, *Raskó Franciska* (Minerva Cabriolet), felpánci *Bosnyák Iván* (Chrysler Imperial) és dr. *Darányi Béla* (Austro-Daimler).

A zsüri kitüntetését, ezüst szalagot nyertek a következők: Gróf *Zichy Tivadar* (Austro-Daimler Sport), *Posner Magda* (Austro-Daimler Cabriolet), *Bárdi József* (Panhard Levasseur Cabriolet), *Automobil és Traktorkereskedelmi Rt.* (Lincoln), *Helcs Félx* (Cadillac), *Urban Alfred* (Packard Innenlenker), *Ludovika Autókarosszéria-üzem* (Magosix), *Szemere István* (Mercedes-Benz), *Lázár Mária* (Buick).

Steyer Tibor (Buick), lovag *Haupt Károly* (Lancia-Lambda).

I. díjat, fehér szalagot nyertek: *Balázs László* (Derby), *Rózsashegyi István* (Bugatti), *Szigeti Andor* (Magosix), *Diell Hubert* (Mercedes-Benz), gróf *Salm Hermanné* (Bugatti), *Urbach László* (Nash), *Adorján János* (Sizaire), *Beöthy Baba* (Willys-Knight), *Luka István* (Bugatti), *Petravich Emilné* (Minerva), *Amerit rl.* (Peerless), gróf *Török Sándor* (Tatra), báró *Herz Andrá*s (Packard), *Automobilbehozatali Rt.* (Lancia), gróf *Pálffy-Dann József* (Austro-Daimler Sport).

II. díjat, kék szalagot nyertek: *Schüller László* (Steyr), *Schmalz József* (Vellie), *Luczenbacher Raoulné* (Bugatti), *Zombori-Rónay Endréné* (Marmon), *Somogyi Andor* (Magosix), dr. *Darányi István* (Chrysler), *Helcs Sándor* (Delage), *S. Varró Margit* (Steyr XII. Cabriolet), *Gordon Ernő* (Packard).

III. díjat, zöld szalagot nyertek: *Gál Franciska* (Nash), *Stollár Edéné* (Hudson Six), *Mercedes-Benz*, *Neugebauer Stefánia* (Minerva).

IV. díjat, sárga szalagot nyertek: *Salgó Ernő* (Buick), *Grünwald Andor* (Packard), dr. *Gombár Tivadar* (Auburn), *Laurin és Klement Rt.* (Skoda-Hispano).

Az ügyességi verseny fénypontja a himba volt, amelyet többen büntetőpont nélkül abszolvtáltak. A legjobbak vítéz *Kaszala Károly* (Steyr XII.), *Urbach László* (Lancia-Lambda) és *Balázs László* (Derby) lettek 5 jó ponttal.

A gimkiana többi eredményeit csak ma számítják ki pontozás alapján a zsüri.

+ A Whippet-kocsik nagy sikere külföldiekül. Az elmúlt héten 5 külföldi kiválóság vásárolt Whippet-autót, közöttük *A. Palterson* skót mérnök, a *Talbot Central* vezető főmérnöke, *Gordon Franks* helyettes angol követ, valamint *Mr. A. C. Redwood*, angol követéségi titkár. Csodálatos dolog, hogy az angolok akiknél főleg a „Buy British Goods”, amerikai kocsit vásárolnak, ez azonban egyuttal a Whippet-kocsik kiválóságára fényes bizonyítvány.

+ A párisi autókiallítás alkalmából ebben az évben is összejárték Párisban a Chrysler-gyár összes európai képviselői, akiknek tiszteletére nagy bankettet rendeztek a Claridge-szállóban. Magyar részről *Kellner Alfred*, a budapesti Chrysler-képviselet igazgatója volt a fényes bankettre hivatalos.

ROYAL CORD
PRO-BALLOON

mag a tökéletesség!

Pneumatik Árúsító R.-T.
Andrássy-ut 27, Telefon: Aut. 134-78
Főlerakat: „Autocar” Andrássy-ut 40

Ügetőpálya Motorkerékpár Derby

Sorozatos győzelmek LARDOLINE RICIT motorolajjal

Ügetőpálya Derby (350 km):

Győztes: Urbach László (A. J. S.)

Oldalkocsis bajnokság:

Győztes: Posztobányi István (B. M. W.)

175 km-es verseny:

Győztes: Wéber Oszkár (Méray)

250 km-es verseny:

Győztes: Erdélyi Ferenc (Méray)

Kezdők versenye (350 km):

Győztes: Zboray Ferenc (Mc. Evoy)

Ügetőpálya Derby (500 km):

Második: Hóra Nándor (Rudge)

Ügetőpálya Derby (350 km):

Második: Sabrinák Oszkár (Velocette)

Versenyen győz, turán célhoz ér, ha Lardoline Ricit motorolajat használ

Kapható: Schwarz Rudolf és Tá Olaj-, Zsír- és Vegyigyár Rt.
Városi iroda: V, Hold-utca 25. Gyártelep: X, Kerepesi-ut 152. sz.
és minden nagyobb autó- és motorkerékpárüzletben

Autópneumatik

AUTÓFELSZERELÉSEK
CITROËN-ÉS FORD-
ALKATRÉSZEK

TELEFON:
T. 221-97, 285-63

NAGY JOZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 43

Balázs László (500 Sunbeam) és Urbach László (350 AJS) küzdelem nélkül szerezte meg az Ügető Motorkerékpáros Derby győzelmét

Posztobányi István (BMW) oldalkocsis bajnok, Wéber Oszkár (Méry), Erdélyi Ferenc (Méry), Zboray Ferenc (Mc. Evoy) és Gutschy Károly (Triumph) kategóriagyőztesek

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap második rendezett motorkerékpárversenyt a Terevadásosi Torna-Club az ügetőpályán, ezúttal lényegesen nagyobb sikerrel, mint előzőben. Legjobb versenyzőink álltak starthoz s a versenyben sokszereplő közönség gyönyörködött. A rendezőség Ügető Derbyvel és Oldalkocsibajnoksággal fűszerezte a mittinget, a legérdekesebbnek azonban a Balázs-Urbach-Feledy triász küzdelme ígérkezett. A vártnál nagyobb küzdelem azonban elmaradt, mert Fedely visszalépett, Urbachot és Balázst pedig az eredeti programtól eltérően — gépek hengerűrtartalmának megfelelő — külön csoportba osztották és így közöttük összecsapásra nem került sor. A 350-es csoportban

Urbach (A. J. S.) nyerte megérdemelten a „Derby-győztes” címet,

megközelíteni őt csak Zamessnik Tivadár (Motocoehe) és Meggyesy Zoltán (Velocette) tudták mindaddig, amíg gyertyazavarak miatt a verseny főladására nem kényszerültek.

Az ötszázas Derbyben Balázs László (Sunbeam) szerezte meg a győzelmét,

negyedkörrrel hagyva magamögött a második helyért nagy küzdelmet folytató Hórdt és Komlóssyt, előbbi csak az utolsóelőtti körben volt képes veszélyes ellenfelét előzni.

Az oldalkocsibajnokságban Bauer és Posztobányi küzdelme izgalmasnak ígérkezett, Bauer azonban tizenkét kör után vezető állásban föladta a versenyt és így

az oldalkocsibajnokság Posztobányi zsákmanya lett.

A verseny legnagyobb érdekességét a 175 cm-es kategória hozta, ahol Wéber Oszkár (Méry) a 10 kilométeres táv utolsó 10 méterében gyönyörű finissel félkerék téveszégével hagyta maga mögött a végig vezető Kiss Istvánt, Erdélyi Ferencnek (Méry 250) küzdelem nélkül hullott ölébe kategóriagyőzelmé. A kezdők versenyében Zboray Ferenc (Mc. Evoy) tünt föl jó ügetőstílusával, megérdemelten ke-

rül be a haladók csoportjába.

A verseny részletes lefolyása és eredménye: Nyílt verseny 175 cm. gépeknek (Táv 10 km.):

1. Wéber Oszkár (Méry) 9 p. 41.7 mp.
2. Kiss László (Puch) 9 p. 42.6 mp.
3. Lukavetz Ferenc (Rex Acme).

Lukavetz Ferenc ugrik startnál az élre, mögötte Kiss és Wéber. Az ötödik körben Kiss veszi át a vezetést és a helyzetet a tizedik kör utolsó részéig változtatlan, 10 méterrel a cél előtt Wéber gyönyörű finist vág ki és fél méterrel előzve Kiss, győztesként robog át a célon.

(Wéber Bosch-gyertyát, Bosch-mágnest, MK 21 üzemanyagot és Lardoline Ricit motorolajat használt.)

Nyílt verseny 250 cm-es gépeknek. (Táv 10 km.):

1. Erdélyi Ferenc (Méry) 8 p. 34.8 mp.
2. ifj. Papp Sándor (Puch).
- (5 induló, 2 beérkező.)

Erdélyi Ferenc vezető a mezőnyt starttól kezdve a célig. Győzelmé megérdemelt volt, kategóriájában sem vezető, sem gép tekintetében nincs komoly ellenfele.

(Erdélyi Bosch-mágnest, MK 21 üzemanyagot és Lardoline Ricit motorolajat használt.)

Kezdek versenyre 350 cm-es gépekkel. (Táv 10 km.):

1. Zboray Ferenc (Mc. Evoy) 8 p. 20.4 mp.

2. Tóth Pál (Velocette) 8 p. 47.9 mp.
 3. Münz Árpád (Humber) 8 p. 51.5 mp.
- (A győztes Zboray Lodge-gyertyát, Rex-benzint és Lardoline Ricit olajat használt.)

Oldalkocsis bajnokság (Táv 15 km.):

- Győztes: Posztobányi István (BMW) 13 p. 00.7 mp.

2. Winkler József (Méry 350) 14 p. 33.0 mp.
3. Guttman Emil (Velocette 350).

(Posztobányi Bosch-gyertyát és mágnest, MK 21 üzemanyagot és Lardoline Ricit motorolajat használt.)

Ügetőpálya Derby 350 cm-es gépek részére (Táv 30 km.):

- Győztes: Urbach László (AJS) 24 p. 09.7 mp.

2. Sabrnák Oszkár (Velocette).

Starttól a célig Urbach vezet, mögötte Zamessnik Tivadár (Motocoehe), akit Meggyesy Zoltán (Velocette) követ. Zamessnik kitűnő stílusával a mezőny egyik legjobb ügetőpályamenőjének bizonyult és ha Urbachot megközelíteni nem is volt képes, a második hely biztos zsákmánya lett volna — ha gyertyazavarak miatt a versenyt fél nem adja. Meggyesy, aki ugyancsak kitűnő menést produkált, a 16. körben 200 méterrel Urbach mögött a versenyt föladta. Sabrnák — a többiek kiesése után — kényelmesen jutott a második helyhez.

(Urbach Bosch-mágnest, Bosch-gyertyát, MK 21 üzemanyagot és Lardoline Ricit motorolajat használt.)

Ügetőpálya-Derby 500 cm-es gépek részére. (Táv 30 km.)

- Győztes: Balázs László (Sunbeam) 24 p. 43.6 mp.

2. Hóra Nándor (Rudge) 23 p. 13.2 mp.
3. Komlóssy Béla (Sarolea) 23 p. 14.7 mp.

(Balázs Bosch-mágnest, MK 21 üzemanyagot és Castrol-olajat használt.) (U. B.)

Az agyonfogadott Tiszavirág ötödik lett vasárnap a St.-Legerben, melyet Alag nyert fölényes stílusban a nagy outsider Sorel ellen

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap, amely az idei versenyseason utolsóelőtti vasárnapja volt, futották a magyar St. Legert, a kitarás versenyét. Nagy és előkelő közönség előtt folyt le a verseny, amelyre

Budapestre érkeztek az osztrák arisztokrácia ismert tagjai is,

így itt volt az osztrák Jockey-Club elnöke: Hohenlohe-Oehringen herceg, Seileon gróf, akitnek különben lova is futott a nagy díjban és Arco gróf, akit Berchtold Lipót gróf és fia kauloztak. Schiffer Miksa, Alag gazdája láthatóan izgatott. Tiszavirág felé fordul ugyanis a bizalom. De sokan biznak a leszári Garnement-ban is, viszont az osztráknál Sorel, Seileon gróf lova nem kell senkinek. A parádé gyors tempóban pereg. A fölvonulásnál a szakembereknek a három mén: Gyöngyhatsz, Alag, Garnement teszik. Az ifjú Benson, akit egyébként ma iktattak be fénylegesen a Lovaregylet hivatalos starterének, pontosan ¼ órákor első kísérletre utnak indította a kilenc főből álló Leger-mezőnyt. Gutai, aki Stable-pride a vezető ló nyergében ül, iskolapéldát ad arra,

miként kell egy pacemakert élre röptetni. A start után már látszik Tiszavirág kedvetlen bágyadsága és a rivális Alag acélos frissesége. Az egyenesbe fordulva, Alag vezetőlova eltűnik és Alag áll az élre. Esch

szülys ostromsapásokkal üti-veri Tiszavirágot, de az már helyre sem tud fölvergődni. Alag éri el a célkarikát.

A Leger igazi meglepetése azonban nem is annyira Alag győzelme és Tiszavirág lemaradása, hanem a kimustrált Sorel második és Rum harmadik helye. Schiffer Miksát, Alag boldog gazdáját az első várva-várt Legergyőzelem alkalmából Podmaniczky Attila báró üdvözölte. Egyébként az idén a konvencionális Leger-gratulációk elmaradtak, a győzelmi ugyanis nemesek bent, de odakint, a nagyközönség előtt sem volt népszerű, hiszen mindenki a Berchtold-lovat várta győztesnek és a járadt Tiszavirágon milliárdok veszték el ezen a délutánon. (m. i.)

Concours d'Elegance 1928

Balázs László

DERBY

AUTOMOBILJA

az autószeprényen és ügyességi versenyen

GYÖZ

Ha gyors, szép, olcsó és megbízható kiskocsit akar, kérjen katalógust a

DERBY-autó képviselőitől

VI, Podmaniczky-u. 18

CHRYSLER

PLYMOUTH

JÖN

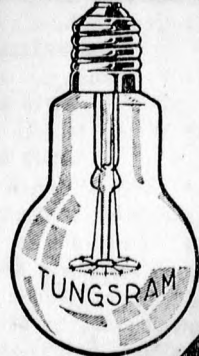
!!!

VEZÉRKÉPVISELET:

KELLNER ALFRÉD AUTÓKERESKEDELMI RT

BUDAPEST V, DOROTTYA-UTCA 7 (HUFELBANK PALOTA), TELEFON: AUTOMATA 824-16

TUNGSRAM

10' VILÁGÍTÁS = 10' MUNKA

VASÁRNAPI SPORT

Hármas katasztrófa érte vasárnap a magyar labdarugást

Bécsben 5:1-re, Budapesten 8:2-re kapott ki a válogatott proficsapat, amatőrjeink pedig 3:1-re véreztek el a diadalittas osztrák fővárosban

A bécsi közönség fűlsiketítő fűttykoncerttel kísérte a példátlanul botrányos mérkőzést, a terrorizált bírő pedig elnyomta a magyar csapatot. — A példátlan izgalomban összepofozkodott a tribünök osztrák és magyar közönsége. — A Bécs—Budapest városközi mérkőzésen a közönség viharosan ünnepelte szép játékukért a bécsieket, a magyar csapatot pedig kipíszte

Ausztria—Magyarország (profi) 5:1 (2:1), Ausztria—Magyarország (amatőr) 3:1 (1:0), Bécs—Budapest (profi) 8:2 (2:1)

(A Reggel tudósítójától.) Erre a gyászvasárnapra, mint a magyar labdarugás mohácsi részére fogunk évek múlva is elkéseredetten visszaemlékezni. A vasárnapi hármaskatasztrófánál teszteljük, csufosabb, megsemmisítőbb kudarc még nem érte a magyar labdarugást, amelynek egyszerre három fronton kellett az osztrák labdarugás előtt szegyen szemre kapitulálni. A válogatott magyar proficsapat 5:1-re kapott ki Bécsben, a tartalékcsoport 8:2-re Budapesten, amatőr válogatottaink pedig 3:1-es vereséggel érkeznek haza a diadalittas, újonc osztrák fővárosból. A hármaskatasztrófa gólaránya tehát 16:4 Ausztria javára. Ebből az összehasonlásból hosszú évek keserves munkája, odaadó, lelkes — szükség esetén az operációs beavatkozástól sem visszariadó — erőfeszítése árán lehet csak kilábolni, így is csak akkor, ha szembe nézünk az eseményeknek és kiméretlenül levonjuk összes következtetést. Vasárnap este a magyar labdarugás sok ezer rajongójának szorult öklöbe a keze, keseredett el a szája íze. Sokan ezek közül hónapokig nem lesznek kíváncsiak futballmérkőzésre, azoknak a nevében pedig akik jobban rosszban, még a vasárnapi „Mohács” után is ki akarnak tartani a jobb sorsra érdemes magyar labdarugás mellett, hangos szóval követeljük a futballszövetség uraitól, tessék összeülni és nyolc napon belül megvizsgálni,

ki itt a felelős, mi itt a baj és milyennek kell lennie annak a „szándékos programnak”, amelynek könyörtelen végrehajtása alapján reményünk lehet a porig alázott magyar futballtalpra állásában. A futballhegemóniát elvesztettük a szerencsésebb, de aligha tehetségesebb Ausztriával szemben, de a közönség elkésereése olyan ultimátum a futballszövetség címére, amelynek fordulópontot kell jelölnie a megtépzott magyar labdarugás történetében. Vagy meglesz az eredménye a közönség ultimátumának, vagy a vasárnapi három válogatott mérkőzés után elveszti a magyar futball — a közönségét is — és ez az a veszteség, amelyet még a vasárnapi katasztrófánál is nehezebb lenne kivevni. A közönség ultimátuma szigorú vizsgálatot és ha kell: rendszer-változást követel, mert vagy a rendszer a hibás, vagy nincs tehetségünk a futballra és mi a közönséggel együtt meg vagyunk győződve arról, hogy nem ez az utóbbi eset forog fenn.

*

Bécs, október 7.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Példátlanul izgalmas, parázs botrányokkal tarkított küzdelmet vívott a két csapat. Az osztrákok megérdemelten győztek, de a gólarány kialakulásához a szerencse és

a közönség terrorja is nagyban hozzájárult.

Az első félidőben a magyarok támadtak többet, a második félidőben azonban a közönség tüntetése megzavarta őket. Emellett a védelem gyöngeségei is kiütözték és amíg a magyaroknak semmi sem sikerült, addig

a szerencsés osztrákoknak minden lövése utat talált a hálóba.

Ezt a győzelmet nem is az osztrák csapat, hanem az osztrák közönség verekedte ki a második félidőben, amikor egyik botrány a másikat követte. Ez a félidő

fűlsiketítő fűttykoncertben zajlott le.

A magyar csapatban a csufos vereség ellenére senki sem mondott csődöt. A védelem, bár sokszor formáján alul játszott, a súlyos vereségért mégsem okolható. Újvár hibátlanul védett, sérülése után Biri nagy rutinnal végezte dolgát. A Fogl-párból a nagyszerű Fogl II. jól tartotta a veszedelmes osztrák csapatot. A halvesorból Bukovi klasszikus játékát emelkedett ki és

Takács II.-vel együtt ő volt a mezőny legjobb embere.

Kalmár csak az első félidő második felében volt hibátlan, Weber a neki szokatlan poszton nem tudott fölmelegedni.

MIT HOZ A DIVAT

Izléses kalapokat, ruhákat, kabátokat elegáns készítésben, a ma annyira kedvelt színekben

Láthatja mindezt művészien kiállított kirakatainkban

Kell-e újból mondanunk, hogy kvalitásaink verhetetlenek,

áraink viszont a legalacsonyabbak?

NEM — ezt Ön már ugyis tudja!

CORVIN-ÁRUHÁZ

A csatársorban Takács II. és Hirzer kifogástalanul játszott. Turai a centerben jó volt, bár a szélsőket alig foglalkoztatta. A két szélső közül Kohut volt a jobbik. Az osztrák csapatban a védelem remekelt. A haltsorban Frühwirth, a csatársorban pedig a Gschweidl—Horváth—Wessely-szárny járult hozzá a nagy osztrák győzelemhez. A bíró teljesen a közönség befolyása alatt állott, a tüntetések során teljesen elvesztette ítélőképességét.

Tévedésével állandón a magyar csapatot sújtotta.

A botrányok az első félidő 43. percében kezdődtek. Ekkor Fogl II. fölvágtta Gschweidlt, akét ezután kivitték a pályáról. A Bécsben amugyis népszerűtlen Fogl II. durvasága nagy főlháborodást és

fenyegető magatartást váltott ki a közönségből és ettől a peretől kezdve a magyar csapat minden lépését füttykoncert fogadta.

A terrorizált bíró az osztrákokhoz húz és sorra megtorlatlanul hagyja az elkövetett durvaságokat.

Bukovi felé a közönség köréből nagy követ dobnak,

de panaszaát a bíró kézigyintéssel intézi el. Nagy izgalom vesz erőt a játékosokon és a közönségen egyaránt. A bírónőn

a magyar és osztrák nézőközönség összepofozkodott.

A Hohe Warte-pályán 45.000 néző előtt folyt le a mérkőzés. A bíró a berlini Birlem volt. Elsőnek meggyiprosszintű dresszben a magyarok jönnek a pályára. Az osztrákokat dühöngő taps fogadja. Birlem bíró is tüntető nagy nagy tapsal fogadják, amit a mérkőzésen ígkészik is teljes mértékben meghálálni.

Fogl II. és Wessely választ, az osztrákok kezdenek, Gschweidl kiadott labdáját Weber elfogja, Turaihoz passzol. A labda Hirzerhez kerül, aki Takács I.-hez továbbítja, úgy, hogy a lendület magyar támadást az osztrák csapat védelme csak korneer tudja szerelni. Négy percig állandón támadja a magyar csapat az osztrák kaput. A 4. percben végre az osztrákok is szóhoz jutnak. A fölösüdü közönség óriási tapsorkánba kezd, úgy, hogy a föllekesült osztrák csatárok belefelekeszenek a küzdelembe és az 5. percben Gschweidl lövését kell fognia Ujvárinak. A 6. percben Horváth gólt lö, de a bíró ofside címen nem adja meg.

A közönség „hopp auff!”-kiáltásokkal biztatja a játékosokat. Az osztrákok vezető gólya a 10. percben esik.

Wesselyk passzával Siegl kiugrik és az eleje futó Ujvári mellett gólt helyez.

A 12. percben Wessely centeréz. Siegl kapja a labdát, aki közvetlen közelből mellé lö. A füves, agyagos pálya nagyon zavarja a magyar védelmet. A megújuló osztrák támadások a 15. percben már osztrák fölényt mutatnak, de később a magyarok is szóhoz jutnak. A 22. percben

csodás Ströck-akció,

Tandler önföloldozón ment. Ismét az osztrák kerülné fölénybe. Wessely leadja a labdát Gschweidnek, védelmünk csak korneer tudja szerelni. Ezután változatos mezőnyjáték folyik. A küzdelem hol az egyik, hol a másik fölpályán folyik. A közönséget tapsra késztetik a szebbnél-sezbb akciók. A 26. percben

Siegl bombalövése elsodorja Ujvári kezét: 2:0!

Ströck lövése után magyar támadás kezdődik, Takács II. pedig csodás dolgokat produkál. Az osztrák közönség „fabelhaft” fölkialtással honorálja művészi produkeióit. Nyomozató magyar fölény. Ströck kapja a labdát, nehéz helyzetben

Hirzernek passzol, aki a kiugró Franzl mellett remek trükkel besétál a kapuba: 2:1.

A magyar gólt óriási csönd fogadja. Levegőben lóg a kiegyenlítő gól, amikor a 43. percben eldő a mérkőzés sorsa:

Fogl II. fölvágtta Gschweidlt, a közönség a Bécsben amugyis népszerűtlen Fogl-pár ellen örvényez tüntet.

A második félidő példátlan botrányok között zajlik le. A közönség állandón pfujjólással tüntet a magyarok ellen. Ez csak fokozódik, amikor Fogl II. Wesselyt is fölvágtja. A következő perc véleg megpecsételi a mérkőzés sorsát. A magyarok támadnak,

Takács II. lö, Bilek fölvágtja, Takács II. a földön fevren, a közönség pedig éljenzéssel

és zajos tetszéssel biztatja az osztrákokat a további durvaságokra.

Az osztrák közönség rosszindulatá teljesen elrabolja a magyar csapat nyugalmát. A bíró nem védi a magyarokat. A 10. percben mégis a magyar csapat támad. Horváth később átadja a labdát Gschweidnek, ez Wesselynek passzol, aki a háló fölé fejel. Ujra faultok, de a bíró mindent elnéz.

A 16. percben Ujvári megsérül, helyébe Biri jön be, de

A magyar csapatot csak lovasrendőrök tudták megmenteni a fanatikus bécsi közönség inzultusaitól

Az izgalmas mérkőzés után A Reggel munkatársa a következő nyilatkozatokat kapta:

Meisl Hugó:

— Győztünk, ha nem is a megérdemelt gólaránnyal. 3:1 lett volna az igazságos eredmény. Egyénileg a magyarok voltak a jobbak, míg az összjátékban az osztrákok fölülmultak ellenfeleiket.

A magyar csapatáltalban esalodást keltett.

Birlem bíró:

— Az osztrákok megérdemelt gólaránnyal győztek. Az osztrák csapatban Wessely és Frühwirth, a magyar csapatban Bukovi játéka tetszett nekem.

Gerő.

az osztrák futballszövetség elnöke:

— A Foglok durvasága miatt veszítette el a magyar csapat a mérkőzést.

A győzelem megérdemelt, ha nem is ebben a gólarányban.

Ausztria—Magyarország amatőrvalogatott 3:1 (1:0)

Bécs, október 7.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A magyar csapat sokkal jobb volt az ellenfelénél, de

hihetetlen balszerenese üldözte, amit a 14:3 korneeránya is bizonyít.

Az első félidőben állandón a magyar csapat támad, egymásután éri el a korneereket, a 44. perc mégis osztrák gólt hoz.

Kingallhoz kerül a labda, ez leadja Kubeschnek, aki gólt lö.

Bécs—Budapest 8:2 (2:1)

Üllői-uti pálya. — 8000 néző. — Bíró: Padjen (Jugoszlávia)

(A Reggel tudósítójától.) Nem szállunk szembe a közönség itéletével, amely

a magyar csapatot az osztrákok nyolcadik gólya után tüntetően lehurrogta. Bécs szép és egészséges futballt játszó együttesét pedig lelkes ovációkban részesítette,

mert ez a kritika mindenképpen igazságos volt, a magyar profi válogatottak csufos kudarcáért azonban nem csupán a vert sereg katonái a felelősek, hanem sokkal inkább az a rendszer, amely ma a profi szövetségben urrá lett. Most már nem titok, amit a magyar-osztrák mérkőzés előtt el kellett hallgatni, hogy

a Budapest csapatába eredetileg beválogatott játékosok nem sérülts vagy betegség miatt mondtak le, hanem azért, mivel kimaradtak a nemzeti csapatból,

ésőt védelmünk éppen a mecs legkritikusabb negyedórájában súlyosan eltilédő nemördömséggel játszott. A budapesti csapat veresége tehát mindenképpen megérdemelt volt, mert

a bécsi csapat egy klasszissal jobb futballt játszott a budapestinél,

a 8:2-ös gólarányt azonban nem érdemeltük meg, ez a magyar védelemnek olyan primitív helyezkedési hibáiból következett be, aminők nem válogatott mérkőzéseken, de ligameccsen sem szoktak előfordulni. Aht lemondása után sem volt indokolt Gallinának a kapuról postjára való beállítása, de még indoklatlanabb volt, hogy Bibháy és Szedlacek visezalépése után Spitz került be balösszekötőnek a csapatba, aki most olyan rossz formában van, hogy még Újpest csapatában sem kap helyet.

A bécsi és budapesti csapat egymástól egészen elütő stílust játszott: a bécsi csapat a leglegyszerűsebb technikás futballt, a pestiek pedig stílustalan hajrá-futballt.

A helyválasztás a magyar csapatnak kedvez és így a bécsiek játszanak a nappal szemben. Föl-tünően idegesek és így a pestiek kerülnek frontba. Tieska támadása már a 3. percben kornert eredményez, Konyor hatalmas erővel irányított lövése góllal keesetet, mert Cart kiejt a labdát, de má-

Wesselynek kapufáról bepattanó lövéseére hiába veti magát. 3:1.

Ekkor már minden reményünk összeomlik. Wesselyk belövi a negyedik ös. A 28. percben a közönség által terrorizálva,

Fogl II. elengedi Gschweidlt, aki belövi az utolsó gólt.

Hiába produkáltak Takács II. és Hirzer esodálatosnál esodálatosabb dolgokat, a mérkőzés sorsát nem változtathatták meg és a szerencsesebb osztrák csapat győztesen vonult le a pályáról.

Gschweidl és Bilek tetszettek a legjobban, a magyarok közül Bukovi és Takács II. A bíró kifogástalan volt.

Kiss Tivadar,

a magyar szövetség kapitánya:
— A bíró és a közönség terrorja folytán veszítettük el a mérkőzést. A bíró elnézése és állandó terrorja lehetetlenné tette a győzelmet. A mérkőzés után

a magyar csapat tagjait csak a rendőrség tudta megmenteni az inzultusoktól.

Lovasrendőrök kísérték ki őket a pályáról és rendőri födözet alatt haladt a játékosokat szállító autóbussz is a Belvárosba. A mérkőzés után a magyarok nem akartak résztvenni a kanketten, mert

Meisl szövetségi kapitány megsértette Fogl II.-t.

Az affért sikerült elsimitani. (F. L.)

A második félidő 16. percében esik az osztrákok második gólya, amidőn

Kingall a későn vetődő Milotay mellett gólt rug.

Az osztrákok harmadik gólját a 22. percben Kubesch lötte, míg

a Kovács elgáncsolásáért megítelt tizenegyet Soponyai értékesítette góllá, 3:1.

Az osztrák csapatban Kubesch és Kingall, a magyar csapatban pedig Milotay kapus, a két szélső: Savanyó és Bogdán II. voltak a legjobbak. A védelem esödöt mondott.

esen magyar csatár a közelben. Odry támadását újabb korneer árán parirozza a bécsi védelem, míg Danis szabadrugása a kapu fölött süvit el. Haar ötletes játékkal kornert erőszakol ki, Odry lövését pedig Cart fogja. A 16. percben a magyar csapat szerzi meg a vezető gólt.

Tieskát korneer árán szerelik le, a sarokrugást is ő irányítja és a góba csavaró labdát Konyor befelji.

Haar támadását ismét korneer árán hárítja el a védelem, majd a bécsi csatársor lép akcióba és már az első támadása sikerrel jár.

Runge balszélső pompás gólhelyzetet teremt Juranic számára, aki közvetlen közelről kiegyenlített.

Erőtlén magyar támadás után Kettner a 35. percben szökteti Runget, aki a rosszul helyezkedő Gallina mellett az ellenkező sarokba

könnyen védhető gólt helyez.

Haar és Tieska egy-egy szép akciójából a labda centiméterekkel kerül el a bécsi kaput, míg a 44. percben egy rendkívül meleg helyzetet a jobbhalt Scheiber ment.

A második félidő úgy indul, hogy a magyar csapat lépeli ellenellett. Tiz percia a félvonalon sem kerülnek át a bécsiek, de amikor Haarnak a tizenhatoson belül történt elgáncsolása miatt a bíró tizenegyes helyett szabadrugást ítél, a magyar csapat elkedvetlenedik, sőt szemlátomást visszaesik. A 12. percben

Runge Takács I. hibájából lerohan és centerét Kettner közelről a harmadik bécsi góllá értékesíti.

Most már a bécsi csapat az ur. A 14. percben Danis kitor, hátvédjeink közös erővel olgáncsolják. A bíró

tizenegyet ítél, amelyet Danis górra vált föl, majd Juranic 16 méterrel rug mesteri gólt (5:1).

A pesti csatársor mindössze egy kornerral veszélyeztet, amire Runge szöktik ki, a magyar védelem ofside reményében megáll és

a bécsi balszélső újabb gólt lö (6:1).

A 24. percben Gallina megsérül, helyére Neuhaus áll be, aki egyelőre pihenhet, mert váratlanul a pesti csatársor kerül frontba és

Spitz Haar beadásából menthetetlen gólt rug (6:2).

De már ismét a bécsiek támadnak és Kettner veszedelmes lövésőt Neuhaus bravurossan, korneer árán menti. Ez volt a bécsiek első és egyetlen korneere. A magyarok is veszélyeztetnek kornerral, de a 40. percben újra Runge csipi el a labdát és

centerét Juranic a hetedik góllá értékesíti, majd az utolsó percben a bécsi balszélső remek labdjával Kettner beállítja a csufos végördömenyt.

A Jugoszláv Padjen, a magyar csapatnak meg nem ítelt tizenegyesről elfekintve, előrangúan bírásokodott.

◆ ADMIRAL ◆

Az
előkelő világ
táncszalonja

Magyar-utca 5

Tel: Aut. 851-26

A ligabajnokságban sereghajtó Sabaria 4:0-ra hengerelte le az osztrák bajnoki listán első helyezett WAC-ot

Szombathely, október 7.

(A Reggel tudósítójától.) Szép időben, mintegy négyezer néző előtt játszott a Sabaria a bécsi WAC-cal nemzetközi mérkőzés. A Szombathelyi csapat megérdemelten győzött. Boronkay bíró téves ítélezései folytán a játék hamar eldurvult. Változó játékkal telik el az első negyedóra. A 20. percben

Tárnok lefut és lövése hálót ér.

A gól után a Sabaria megelégnél és a 24. percben

A Bástyá fiz emberrel is megverte 4:3-ra a Bocskayt

A másik Vidéki Kupa-mérkőzésen a Somogy könnyen végzett 6:1-re a Zala-Kanizsával

Szeged, október 7.

(A Reggel tudósítójától.) Nagyszámu közönség jelenlétében játszott a Vidéki Kupáért a két csapat. A Bástyán az enlékezétes esék tura nem látszott és mindvégig lelkes és lendülettel támadásokkal veszélyeztette a Bocskay kapuját. A 7. percben Fröhlich átjászotta magát a Bocskay hálósorán, majd a hátvédeket kidriblizve

saroklövélssel megszerezte a vezetést.

Változatos mezőnyjáték következett, amelyből mindkét támadós kivette a részét. A 17. percben Mertin remek lefutás után középre adja a labdát, amelyet

Keveczky elfog és helyezett lövéssel kiegyenlített.

A Bástyá támadásai veszélyesebbek. Három kornert is kiereszkol, de ezek eredménytelenek. A 35. percben

Schwarz labdát kap és védhetetlenül bevágja (2:1).

Farkas, a Bocskay kapusa remekel ezután. Schwarz fízta helyzetben hibáz és a labda a háló mellé kerül. A 48. percben

Szabó és Teleky összejátekából az utóbbi kiegyenlített (2:2).

A második félidőben élénkül a játék, a bíró azonban hibásan ítélezkedik és

Keveczky offzsidőzéstől gólt rughat (2:3).

Botrány tör ki erre, a közönség a pályára ront és csak percek múlva áll helyre a rend. Közben

Fröhlichet a bíró reklamálásért kiállítja.

A 10 emberrel játszó Bástyá még így is fölényben van s ezt a Bocskay csak erős játékkal tudja ellensúlyozni. A 30. percben Weizshoffert büntölik s

a megített II-est Wahl belövi (3:3).

Egy percel a befejezés előtt Wahl kitör és megszerezzi a győzelmet jelentő gólt.

Somogy—Zala-Kanizsa 6:1 (4:0)

Kaposvár, október 7.

(A Reggel tudósítójától.) A II. liga hatalmas küzdelemben fej-fej mellett haladt eddig az Attila és a Pécs-Baranya, de amíg a pécsi csapat vasárnap biztosan győzött pesti riválisa fölött, az I. ligából kiesett Attilát a II. liga egyik leggyőngyebbnek hitt csapata, az Erzsébetváros 2:1-re verte meg.

Miskolc: Erzsébetváros—Attila 2:1 (1:1). Az Attila szerzi meg a vezető gólt, de az Erzsébetvárosnak rövidesen egybőlálnak, sőt szűnet után 4 percel Braun révén a győzelmet is megszerzik.

Pécs: Pécs-Baranya—Husos 2:0 (1:0). Góllövők: Dóra és Palkó.

Rákospalota: Rákospalota—Soroksár 2:1 (0:0).

Tihányok-ut: Józsefváros—Vác FC 2:1 (1:0).

Az Erzsébetváros nagy meglepetésre legyőzte az Attilát

(A Reggel tudósítójától.) A II. liga hatalmas küzdelemben fej-fej mellett haladt eddig az Attila és a Pécs-Baranya, de amíg a pécsi csapat vasárnap biztosan győzött pesti riválisa fölött, az I. ligából kiesett Attilát a II. liga egyik leggyőngyebbnek hitt csapata, az Erzsébetváros 2:1-re verte meg.

Miskolc: Erzsébetváros—Attila 2:1 (1:1). Az Attila szerzi meg a vezető gólt, de az Erzsébetvárosnak rövidesen egybőlálnak, sőt szűnet után 4 percel Braun révén a győzelmet is megszerzik.

Pécs: Pécs-Baranya—Husos 2:0 (1:0). Góllövők: Dóra és Palkó.

Rákospalota: Rákospalota—Soroksár 2:1 (0:0).

Tihányok-ut: Józsefváros—Vác FC 2:1 (1:0).

Az I. osztályú amatőrbajnokság vasárnapi csonka fordulójának eredménye a következő: Testvériség—33 FC 1:0 (1:0), Ferencvárosi Vasutas—URAK 3:2 (2:1)

Powolny éles lövéssel a második gólt lövi.

A szombathelyi védelem jól végzi a munkáját, úgy, hogy az eredmény félidőig nem változik. Szűnet után a WAC szépen kombinál, de eredménytelenül. A 13. percben Buresch lefut. Centeresét a WAC kapusa eléri ugyan, de fogni nem tudja és

a labda az ujjai között a hálóba esik (3:0).

A 15. percben tumultus támad a WAC kapuja előtt és

Powolny éles lövését a kapus ismét beejti (4:0).

Érvénytelen góllal győzte le a Ferencváros a Hungáriát a Szövetségi Díj premierjén

(A Reggel tudósítójától.) Az elsőosztályú proficsapatok tartalékgárdája és a második ligából kiszorult csapatok számára alapított Szövetségi Díj első fordulóját vasárnap játszották le. A Bécs—Budapest városközi mérkőzés előjátékul a Szövetségi Díj két legjobbsabb aspiránsa: a Ferencváros és a Hungária állt egymással szembe. A fiók-derby azonban sivár, nyilvánvalóan játékváltozás előadást kellett és irreális eredménnyel fejeződött be, amennyiben

a Ferencváros az 1:0-ra megnyert mérkőzés egyetlen gólját a bíró elnézéséből, öt percel és szabályos háromgyed óra után rughat.

Ferencváros—Hungária 1:0 (0:0). — Bíró: Panucz (Pécs). A zöldfehérek sérülteik közül Fuhrmann és Obitsol, a Hungária pedig új szerepményei közül Singert, Vagló és Linbecket próbálta ki, a trióból azonban egyik sem ütötte meg a mértéket.

A legkevesebb Ortló vált be,

aki az első félidőben a centerhalton, a más-odikban pedig a balszélső passzáj játszott — s iralmasan rosszul és gyámoltalanul. A mérkőzésen jórészt a Ferencváros volt fölényben, miután a Fuhrmann—Lyka—Obits halfsor állandóan frontba dobta a esztársort. A csatárok azonban tehetetlenek voltak, Fehér pedig a kékfehérek kapujában bravúrosan védett.

A meccs egyetlen gólját Kiss balszélső rughat.

4 p. 50 mp.-el a második félidő 45 perce után, amit nyomban hivatalosan is megállapítottak.

Miskolc: Szemere—Dobó FC 3:2.

Nurmi két világrekordot javított Berlinben

Berlin, október 7.

(A Reggel tudósítójától.) A SC Charlottenburg nemzetközi viadalának eseménye Finnország neves atlétagárdájának startja volt. A finn versenyzők közül természetesen Nurmi szerepelt a legszebb sikerrel, amennyiben

sikerült a francia Bouin egyórás világrekordját 19.210 kilométerre megjavítani.

sőt verseny közben Bouin 15 kilométeres rekordját (47 p. 19.6 mp.) is átadta a múltnak, amennyiben 46 p. 49.5 mp. alatt futott meg ezt a távot.

Egyórás verseny: 1. Nurmi (finn) 19.210 km. 2. Huson 18.211 km. (Német rekord!) 3. Martilainen (finn).

1500 méter: 1. Larva (finn) 3 p. 50.6 mp. 2. Wichmann (német) 3 p. 52.6 mp. 3. Böcher (német) 3 p. 55 mp.

A magyar boxolók 14:2 arányban győztek a csehek ellen

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután rendezték meg az ötödik csehszlovák-magyar nemzetközi amatőr boxmérkőzést a Beketov-cirkuszban. A magyar fiúk képességeiket hatalmas teljesítményt nyújtottak és

valóssággal lehengettek a cseh válogatott csapatot.

A boxviadal legnagyobb szenzációja

a fiatal gárda egyik leghetésesebb tagjának, Kelemennek pompás szereplése volt,

aki a második menetben kiütéssel győzött az egy fejjel magasabb cseh bajnok Faith ellen.

Részletes eredmények:

Énekes (m.) győz Plecity (cs.), Kocsis (m.) Vohnasil (cs.), Podgorelec (m.) Trminek (cs.), Szobolevszky (m.) Poetsch (cs.), Neholny (cs.) Balázs (m.), Spáring (m.) Hermanek (cs.), Kelemen (m.) Faith (cs.) és Bokody I. (m.) Hampacher (cs.) ellen.

Pontarány 14:2 Magyarország javára.

A Nemzeti legyőzte a Bratislavát. Pozsonyból jelentik A Reggel-nek, hogy a kapuvédje és a jobbőszekötője helyén tartalékokkal starthoz állt Nemzeti 4:3 (3:1) arányban szép és megérdemelt győzelmet aratott a pozsonyiak cseh együttese, a Bratislava ellen. A Nemzetiek két gólt tizenegyesből értek el.

Mechlovits világbajnok kikapott a BSE ping-pong-versenyben. Az ősi szezon első asztali teniszversenye hatalmas meglepetéssel végződött, amennyiben a férj egyes elődöntőben Bellák legyőzte Décsit, Müller, az NSC fiatal játékosá pedig Mechlovits: Zoltán világbajnokot. Bellák—Décsi 2:1, 13. 29. 10. Müller—Mechlovits 2:23. 19. 18. 14. A női egyes döntőjében Mednyánszky Mária 2:9. 19. 11. arányban győzött Zádor Lea ellen. A férfipáros döntőjében Bellák—Müller (NSC) 14:21. 21:11. 14. 18. arányban verte a Mechlovits—Décsi (MTK) párt, a vesyes párosban pedig Mechlovits—Mednyánszky a Müller—Komáromi (NSC) párt.

Magyar asszonyok! Magyar lányok!

Röviddel ezelőtt egy francia napilapban az egész magyar nemzetet, az egész magyar népet legszembetűnőbb nemzeti érzésében sértő, galád támadás jelent meg, mely a nemzet minden rétegében jogos fölháborodást váltott ki.

Sulyosította ezt a vakmerő támadást az, hogy olyan ember részéről történt, aki a magyar nők jövőtől eddig sulyos milliókat keresett Magyarországon, itt eladott cickeiből.

A megsértett közhangulat első eredménye a szobanforgó készítmények ellen elhatározott bojkottmozgalom volt. A magyar fogyasztók és a magyar kereskedők hazafiságsága egyértelműen foglalt állást ebben a kérdésben és egyik napról a másikra le tudott mondani azokról a cickekről, amelyeket ezelőtt bizalommal fogadott. Ez azonban nem elég. Ez az esett a jövőre nézve is utmutatásul kell hogy szolgáljon és a gyorsan elhatározott bojkottmozgalomnak nem szabad ellobbannia. Jó alkalom ez arra, hogy végre nyíltan fölvezzük a következő kérdéseket:

Tudják-e a magyar hölgyek,

hogy a magyar ipar ma már abban a helyzetben van, hogy épp oly kiváló, kifogástalan arcpolozsereket (pouder, rouge, compact, stb.) állítson elő, mint bármelyik külföldi készítmény?

Tudják-e a magyar hölgyek,

hogy mi, mint magyar gyár a legtökéletesebb korszerű új gépeken ugyanazon abszolút megbízható és válogatott nyersanyagok felhasználásával gyártjuk készítményeinket, mint az agyonreklamozott külföldi cégek?

Tudják-e a magyar hölgyek,

hogy néha egy név, egy rajz, egy címke szuggesztív hatása alatt állanak és gyakran azt fizetik meg az áru minősége helyett?

Mi nem akarunk senkit sem befolyásolni!

Ítéljenek önmaguk!

Mi csupán véleményét kérünk:

Alávetjük magunkat a közvélemény ítéletének!

Minden hölgynek, aki egy egyszerű levelezőlapon erre bennünket fölcsólit, teljesen ingyen bérmentve küldünk egy próbadozot

MARVEL pudergyármányaink

közül. Kérjük, sziveskedjenek azt használatba venni és kipróbálni. A kísérlet befejezése után várjuk szives véleményének, bírálatának közlését. Azokat a válaszokat, amelyek legjobban tudják megindokolni, hogy miért áll a Marvel-puder ugyanazon a színvonalon, mint bármelyik, jóval drágább külföldi készítmény, vagy amelyek a Marvel-puder netán létező és a külföldi gyártmányokkal szemben jelentőző hibájára, vagy hiányosságára olyképpen mutatnak rá, hogy e hibának, vagy hiányosságának kiküszöbölésére nekünk alkalmat ad,

500 pengő külön jutalomban

(1 jutalom á 200 P
4 „ á 50 P
4 „ á 25 P)

részcsitjük.

MARVEL illatszergyár
részvénytársaság
Budapest, VII, Angol-utca 17/a

BOTO
LOOPING THE LOOP
HOL?
MIKOR?
MIBEN?

Galambos fölényesen nyerte a maratoni futóbajnokságot

Az első négy helyet vidéki futók foglalták el és csak az ötödik helyen következett a veterán Lovass (MAC). — A hőmezővásárhelyi László idegsokko rohamot kapott és összeesett

(A Reggel tudósítójától.) A MASz rendezésében vasárnap délután a gödöllői országúton futották le az idei maratoni futóbajnokságot. Fél-ötös és hét vidéki futóállta állt starthoz és

a maratoni hegemoniát a vidék hódította el. Király, a többszörös maratoni bajnok nem indulhatott, mert alig egy-két hete vették le a gipszkötést a lábáról. Kerékpáron kísérte célba a versenyzőket és a kassai Hallát sikerült buzdításával a negyedik helyre fölyomni. A győztes Galambos kitűnő formában versenyzett.

Frissen és a fáradság legkisebb nyománélkül futotta végig a távot. László (Hőmezővásárhely) a 34. kilométerig a második helyen futott, Kistarasánál azonban idegsokko rohamot kapott és összeesett. Autón szállították a starthoz, ahol pihentették,

majd talpraállították. A tizennegy induló közül, egy kivételével, mind végigfutotta a távot.

Részletes eredmény:

Magyarország 1928. évi maratoni futóbajnoksága: Bajnok: Galambos (KSE) 2 óra 52 perc 35,6 mp. — Részidők: 10 kilométer 37 perc 36 mp. — 21 kilométer 1:22:35 mp. — 30 kilométer 1:59:45 mp. — 35 kilométer 2:20:35 mp. — 42 kilométer 2:32:35 mp. — Starttól Kistarasáig együtt van a mezőny. Itt Galambos megszökik és fokozottan gyorsul. Az előnye, hogy a forduló után már több mint egy kilométernyi előnyt tud megőrizni. Ennek ellenére, hogy a jobblábra térdében meg van dagadva, frissen, minden megerőltetés nélkül ér a célba. Az egész utat nem szorult semmiféle erőstörte vagy frissítőre. — 2. Zelenka (Szeged) 3:02:08 mp. — 3. Gyetari (Szeged) 3:04:58 mp. — 4. Halla (Kassa) 3:08:10 mp. — 5. Lovass (MAC) 3:11:45 mp. — 6. Messinger (RAF) 3:18:17 mp. — 7. Csillag (ESC) 3:19:41 mp. — 8. Gadó (Zlize) 3:22:12 mp. — 9. Török (MAC) 3:22:27 mp. — 10. Gross (KSE) 3:24:54 mp. — 11. Dr. Huszár (BEAC) 3:27:38 mp. — 12. Hartai (ESC) 3:32:32 mp. — 13. Székely (FTC) 3:38:57 mp.

Késmárky 194 centiméteres új országos magasugró rekorddal győzött Szegeden

(A Reggel tudósítójától.) A szegedi KEAC vasárnap tartotta meg a déli kerület országos atlétikai versenyt, amelynek kimagasló eseménye

Késmárky Kornél BBTE 194 centiméteres országos magasugró rekordja.

A múlt ősszel egyszer már megugrta ezt a magasságot, de a MASz tanácsa érthetetlen módon nem hitelesítette. Reméljük, hogy most nem lesz ennek akadálya. Főbb eredmények: 100 méteres síkfutás: 1. Raggamby BBTE 10,9 mp. Magasugrás: 1. Késmárky BBTE 194 cm. Országos rekord! Súlydobás: 1. Bácsalmásy BEAC 13,62 m. 1000 méteres síkfutás: 1. Barsy BBTE 2 p. 40,2 mp. 110 méteres gátfutás: 1. Ferenyzy MAFC 16,6 mp. Távlográs: 1. Paiz BEAC 665 cm. 400 méteres síkfutás: 1. Odry BBTE 52,8 mp. Diszkoszvetés: 1. Bertalan BBTE 40,60 m. 3000 méteres síkfutás: 1. Csekegy BBTE 9 p. 38,6 mp. Gerelyvetés: 1. Budaváry BBTE 56,80 m. Rudugrás: 1. Király MAFC 340 cm. 5x200 méteres staféta: 1. BBTE csapata 1 p. 59 mp.

Szekeres (Postás) bizonyított a szezonzó Jánoshegyi kerékpárosversenyben

(A Reggel tudósítójától.) Az idei változatos kerékpároszen a Budai Kerékpár Egyesület Jánoshegyi versenyeivel vasárnap befejeződött. Remek időben közel

240 versenyző

négy kategóriába osztva állt starthoz. A versenyt a Szarvas-Szép Julászné-Jánoshegyi utszakazon 6800 méteres távon futották le.

Az idei országúti versenyek hőse, Szekeres Béla (Postás)

ismét behozonyította nagy klasszisát. Ellenfeleit már a startnál lerázta magáról és mindvégig külön versenyt futva érkezett célba.

A szeniorok verhetetlen bajnoka, Kozdon Gyula (UTE)

kitűnő idő alatt abszolválta a távot. A haladók és a kezdők ideje is elsőrangú, ha tekintetbe vesszük, hogy minden tréning nélkül indultak küzelembe.

Részletes eredmények:

Főversenyzők: 1. Szekeres Béla (Postás) 17 p. 21 mp. 2. Huszka (Vil. KK) 17 p. 46 mp. 3. Fekete (Szegedi Vasutas) 17 p. 47 mp. 4. Vida II. (Turul) 18 p. 08 mp. 5. Zakariás (BSE) 18 p. 38 mp. — 6. Horváth II. (Postás) 18 p. 39 mp. 7. Hartmann II. (Vil. KK) 19 p. 04 mp. 8. Rácz (Turul) 19 p. 05 mp. 9. Szlama (Postás) 19 p. 06 mp. 10. Tunn I. (Postás) 19 p. 07 mp. 11. Horváth (TTC) 19 p. 19 mp. 12. Lestyan (Postás) 13. Vítner (Árpád KK) 19 p. 22 mp. 14. Reichert (TTC) 19 p. 26 mp.

Haladók: 1. Dentzer Alajos (TTC) 18 p. 50 mp. 2. Peck (Postás) 18 p. 59 mp. 3. Adamik (Vil. KK) 19 p. 08 mp. 4. Csepregy (BSE) 19 p. 09 mp. 5. Sternberg (Turul) 19 p. 11 mp. 6. Nemes (Postás) 19 p. 22 mp. 7. Salács (KAC) 19 p. 25 mp. 8. Tunn II. (Viktória) 19 p. 30 mp. 9. Galambos (BKK) 19 p. 49 mp. 10. Garay (Postás) 19 p. 51 mp. 11. Vitzovits (Postás) 19 p. 52 mp. 12. Gebey (Vasas) 20 p. 22 mp. 13. Feigl (Postás) 20 p. 36 mp.

Szeniorok: 1. Kozdon Gyula (UTE) 19 p. 37 mp. 2. Tóth (Edison) 20 p. 46 mp. 3. Knob (KAC) 20 p. 52 mp. 4. Litter (Turul) 21 p. 52 mp. 5. Gronács (ETC) 21 p. 55 mp. 6. Dankó (Vil. KK) 22 p. 18 mp. 7. Zsák (KAC) 22 p. 32 mp. 8. Papp (FTC) 22 p. 38 mp. 9. Sárányi (Turul) 26 p. 03 mp.

Kezdők: 1. Szabó (CSTK) 18 p. 51 mp. 2. Baudrexler (Viktória) 18 p. 58 mp. 3. Suszt (TTC) 19 p. 07 mp. 4. Tetrovskij (Vil. KK) 19 p. 08 mp. 5. Klein (Turul) 19 p. 09 mp. 6. Pelvász (MTK) 19 p. 11 mp. 7. Speigl (KAC) 19 p. 13 mp. 8. Varga (Turul) 19 p. 21 mp. 9. Joachim (Szeged) 19 p. 22 mp.

Az első osztrák-magyar kézilabda-mérkőzés 11:1-re nyerték meg a bécsi hölgyek

(A Reggel tudósítójától.) Délben 12 órakor, amikor Ausztria és Magyarország női kézilabda válogatott csapata az illiúti sporttelepen első ízben került szembe egymással, a legtöbb pesti ember vasárnap ebédjét szentelte.

Az osztrák hölgyek startolt kezdve döntő fölényben voltak és nem is annyira gólköröndra, mint szép iskolajátékra törekedtek. Hogy ennyire ellenére

tizenegy gólt dobtak,

az nem annyira az ő érdemük, mint a két magyar kapuvéd hibája. Az eredetileg beállított hölgy — Planickett ugyanis a második félidőben kiesőrléte, de bizony a másik kapuvéd sem tett mást, mint az elődje, amennyiben elég sürű egymástutánban jeltette be a gólokat. Az első félidőben Harol (Danubia), Perenda (Florisdorf) és Novacek (Vienna) 2-2 gólt ért el, míg szünet után Perenda, Perkar (Florisdorf), a bécsiek kitűnő hölgyatlétája, Lauterbach (Hertha) és Gal (WAF) állították be a végeredményt. A magyar gól 7:0 után esett. Meisl Sándor (Bécs) sok jóindulattal bíraskodott.

Magyarország golfbajnokságát nagyszámú előkelő közönség előtt vasárnap fejezték be a svábhelyi pályán. A részletes eredmények a következők: Női egyes: 1. Szilvayné, 2. Felicitas Tag (Berlin). Férfi egyes: 1. V. Gyurkovics Béla, 2. Lauber Dezső, Páros: 1. Von Limburger (Lipese)—Samek (Berlin), 2. Weyhausen—Hagedorn (Berlin). A bajnokságot megelőzően a Gara Illés-emlékversenyt tartották meg, amelynek eredménye a következő: 1. Lauber Dezső, 2. Dr. Szilvay Béláné, 3. V. Gyurkovics Béla. Vasárnap kezdtek meg a magyar-német golfversenyt is. Az első napon 5:3-ra vezetnek a németek. A verseny meglepetése, hogy dr. Kovács mindkét fordulóban legyőzte a legerősebb német játékosokat. I. forduló: Dr. Kovács Jenő—Samek 5:4 (1:0), von Limburger—dr. Szilvay Béláné 7:6 (1:1), V. Gyurkovics Béla—Weyhausen 4:2 (2:1), Hagedorn—Lauber 2. up. (2:2). Az első forduló eredménye 2:2. II. forduló: Samek—dr. Szilvayné 4:3, von Limburger—V. Gyurkovics 3:2, Weyhausen—Lauber 3:1, dr. Kovács—Hagedorn 8:7. A versenyt hétfőn egész nap folytatják.

Lósport

A vasárnapi St. Leger részletes eredménye

I. Alag (2½) Gyulás B.
II. Soré (50) Takács J.
III. Rum (12) Csuta.
IV. Gyöngyházas (5) Szokolai.

Vasárnap futották az idei Magyar St. Leger, amelynek lefolyásáról A Reggel külön tudósításban számol be. A verseny részletes eredménye a következő:

I. futam. (Eladók handicappja, 1600 m.) 1. Midas (3) Gutai, 2. Salkin (8) Péter, 2. Ez az (4) Szabó L. II. Fm.: Seppi, Bona Dea, Apor, 2b. hely. Tot.: 10:58, 25, 22, 17. A távig Bona Dea, Apor, Salkin vezetnek, a távnál a háttérből a nagyszilu Midas tör előre és könnyen nyer. II. futam. (Kétevesek handicappja, 900 m.) 1. Paródia (3) Gyulás B. 2. Rejtély (4) Szokolai, 3. Öreg Akác (20) Dosi, Fm.: Partie, Névtelen, Barbár, Rózsika, Viciné, Aranyvirág, Volumnia, Cara mia, Mirabelle, 1½h, 1h. Tot.: 10:42, 18, 26, 34.

Paródia, Partie, Mirabelle, Rejtély a sorrend, Öreg Akác kissé megkésik. A táv után Paródia biztos nyer.

III. futam. (Magyar St. Leger, 2800 m.): 1. Alag (2½) Gyulás B. 2. Soré (50) Takács J. 3. Rum (12) Csuta, Fm.: Passereau, Tiszavirág, Gyöngyház, Garnement, Stable-ride, Nur für mich, 3h, 1½h. Tot.: 10:37, 19, 59, 39.

A mezőny párszáz méter lefutása után két részre szakad. Elöl Stable-ride, Passereau, Soré, Alag, a második esőben Gyöngyház, Rum, Nur für mich, Garnement, leghatott Tiszavirág. A befutó elején a hatalmas iramot felváltó Stable-ride helyét átadja Alagnak. Tiszavirág ostor kap, de utján nem tud. Alag győzelme a táv után már kétségtelen. A külső oldalon Soré, belül Gyöngyház törnek előre, a cél előtt közvetlenül Rum veszi el Gyöngyházról a harmadik helyet. Ötödik Tiszavirág. Futási idő: 3 p. 49 mp. Ezenkívül kvóták: 17 Tiszavirág, Passereau, 8 Garnement, 81 Gyöngyház, 218 Nur für mich, 271 Rum, 542 Soré.

IV. futam. (Kétevesek ási nagy handicappja, 1200 m.) 1. Leander (2) Csuta, 2. Ejnye! (5) Kaszán F. 3. Báby (3) Tuss, Fm.: Flirt, Flash light, Fasieta, Rád bizom, Sisakos, Nagyr, Öreg Tonesi, Paprikás, ¾h, 1½h. Tot.: 10:38, 17, 22, 19.

A távnál Leander tör előre és miután Ejnye! a barriert felé huzta ivet ir le, a Posteties-ló biztosan nyer.

V. futam. (Kétevesek verseny, 1000 m.) 1. Benvenuto (6) Blaskovics, 2. Para bellum (6) Szokolai, 8. Rábl (5:10) Schejbal, Fm.: Laokon, Napsolya, Solo, 5, Lavrona, 4h, 1½h. Tot.: 10:55, 23, 14, 12.

Benvenuto végig vezetve könnyen nyer, az aránytalanul lovakot Ráblt ¾ hosszal Para bellum is megelőzi.

VI. futam. (Handicap, 1200 m.) 1. Krinolin (8) Szokolai, 2. Ripityóka (4) Martinek, 3. Pásztó (6) Szabó L. II. Fm.: Nesze, Rákos, Odahaza, Mostoha, Souvenir, Anna, Divo, Da capo, 1h, ¾h. Tot.: 10:34, 20, 32, 30.

Bell Krinolin végig vezetve nyer a mögöttes haladó Ripityóka és a kivált matró Pásztó ellen.

Uranie, a francia csodakancsa nyerte a bécsi ügelen az International Jubilumspreis. Vasárnap futották a kriauvi pályán az őszl ügelenkampány egyik legjelentősebb futamát, a 2300 méteres International Jubilumspreis. A 20.000 schillinges díjat a legnagyobb tértátránnyal (2380 méterről) induló 8 éves Uranie (hajította Capovilla) nyerte Guy Bacon (hajította Ch. Mills) ellen.

Felolós kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII, Conti-utca 4.
Műszaki igazgató: Deutsch D.